CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM

ZA ROK 2025

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W ŚWIEBODZINIE

SPIS TREŚCI

WSTĘP..... str. 3

1. Epidemiologia chorób zakaźnych ..... str. 6

2. Szczepienia ochronne..... str. 18

3. Stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych..... str. 24

4. Warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców powiatu ... str. 30

5. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywieniowych..... str. 43

6. Nadzór nad higieną pracy..... str. 56

7. Zapobiegawczy nadzór sanitarny..... str. 59

8. Nadzór nad higieną dzieci i młodzieży ..... str. 61

9. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna..... str. 68

Szanowni Państwo!

Realizując ustawowy obowiązek, wynikający z dyspozycji art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przedkładam Państwu coroczną informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie świebodzińskim w 2025 roku.
Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu w 2025 roku w szczególności były związane ze stałym nadzorem nad obiektami i podmiotami mogącymi stwarzać zagrożenia zdrowotne dla ludności.
Prowadzone działania były związane z promowaniem zdrowego stylu życia, w tym informowaniem społeczeństwa o zagrożeniach płynących z niewłaściwego odżywiania, braku aktywności fizycznej, nieprzestrzegania zasad higieny oraz stosowania używek, a także działania związane z bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody do spożycia oraz wody w kąpieliskach i na basenie, przeciwdziałaniem zagrożeniom stwarzanym przez substancje chemiczne, kosmetyki, przedmioty użytku, zapobieganiem powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.
W roku 2025r. nadal prowadzono wzmożony nadzór nad podmiotami leczniczymi, placówkami oświatowymi, miejscami wypoczynku w szczególności dzieci i młodzieży, a także sklepami wielkopowierzchniowymi, zakładami pracy i podmiotami wprowadzającymi do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne oraz kosmetyki oraz w sposób szczególny nad zgłaszalnością chorób zakaźnych, szczepieniami ochronnymi i ogniskami chorób zakaźnych.
Dziękuję, za współpracę i wsparcie pracowników PSSE w Świebodzinie w czasie wykonywania zadań Powiatowemu Komendantowi Policji, Powiatowemu Komendantowi Straży Pożarnej, a także organom samorządowym i inspekcjom współpracującym.
Działania te w znaczący sposób wpływają na zwiększenie efektywności zadań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego na terenie powiatu.
Przedstawiony raport dotyczący stanu epidemiologicznego i sanitarnego w powiecie, jest obrazem stanowiącym, że Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni swoje zadania w sposób profesjonalny i rzetelny, a tym samym w znaczący sposób wpływa na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców powiatu.
Ocena stanu sanitarnego zostaje przekazana Staroście Świebodzińskiemu oraz Radzie Powiatu w celu zapoznania się i wykorzystania, jako ważny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu świebodzińskiego.
Tekst oceny zostanie udostępniony na naszej stronie internetowej:
https://www.gov.pl/web/psse-swiebodzin
Na powyższej stronie dostępne są także inne ważne informacje w zakresie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Świebodzinie.

z poważaniem
p.o. Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Świebodzinie
Julita Golon - Wujczak

WSTĘP

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie (PPIS) wraz z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej (PSSE) realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) oraz przepisach prawa normujących kompetencje Inspekcji Sanitarnej w zakresie:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- warunków sanitarno-higienicznych jakie powinny spełniać zakłady żywnościowo - żywieniowe oraz przedmiotów użytku,
- warunków higieniczno – sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Prowadzona była również działalność oświatowo - zdrowotna w zakresie promocji zdrowia poprzez realizację programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym.
Wykonywanie zadań określonych w art.1 polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności:

- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych gminy;
- uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
- budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie;
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach;
- utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic oraz osobowego i towarowego transportu kolejowego, drogowego;
- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego;
- nadzoru nad jakością zdrowotną żywności;
- warunków zdrowotnych produkcji materiałów i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, produktami kosmetycznymi oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi;
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy;
- higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz w ośrodkach wypoczynku;
- higieny procesów nauczania;
- - przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby;
- - kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu świebodzińskiego w 2025 roku było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych, niezakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz działalności przeciwepidemicznej.

W roku 2025 na terenie powiatu w ramach nadzoru sanitarnego:

- przeprowadzono **2664** kontroli:
  - kontrole dot. stanu sanitarnego obiektów **1526** (**975** zaplanowanych, nieplanowane **551**);
  - wizytacje **84**;
  - przeprowadzono **1054** wywiadów epidemiologicznych;
  - wydano **472** decyzji merytorycznych i **396** płatniczych, **227** postanowień;
  - nałożono **99** mandatów na kwotę **30 700,00 zł;**
  - nałożono **5** kar pieniężnych na kwotę **1 100,00 zł;**
  - pobrano do badań w ramach nadzoru **457** próbek , w tym: **259** - wody, **196** - próbek żywności, **2** próbki kosmetyków;
  - w placówkach oświatowych wykonano **2983** – badań fizycznych, podczas poboru próbek wody wykonano **518** oznaczeń (chemicznych – **259**, fizycznych – **259**);
  - przyjęto próbki do badań na nosicielstwo od ludności – od **379** osób pracujących i **85** uczniów, **27** próbek do badań na skuteczność działania sterylizatorów (sporale) oraz **220** próbek z „nadzoru" nad osobami zakażonymi i nosicielami w kierunku patogenów jelitowych (m.in. Salmonella, Shigella);
  - nawiązano współpracę z lekarzami Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz w ramach programu SENTINEL zostało pobranych **11** próbek (w kierunku grypy, RSV i Covid-19).

W roku 2025 w związku ze sprawami interwencyjnymi wniesionymi przez mieszkańców powiatu świebodzińskiego **przyjęto 64 - próśb o interwencje**, z których **52** rozpatrzono we własnym zakresie, **31** z nich było zasadnych, a **21** niezasadnych, natomiast **12** przekazano wg właściwości jednostkom spoza Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Sprawy interwencyjne dotyczyły:

- stanu sanitarno- technicznego budynków mieszkalnych oraz stanu sanitarno-higienicznego obiektów użyteczności publicznej,
- jakości wody,
- gospodarki nieczystościami stałymi,
- stanu sanitarno – higienicznego zakładów żywnościowo–żywieniowych oraz środków transportu żywności,
- wprowadzania środków spożywczych po terminie,
- nieprawidłowego przechowywania środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie,
- podejrzenie zakwitu sinic w kąpieliskach gminnych,
- występowania szkodników w zakładzie żywieniowym,
- przygotowywania mięsa z dziczyzny w budynku gospodarczym,
- uciążliwego zapachu spalania gazu,
- nielegalnego podłączenia do sieci wodociągowej,
- podejrzenia nielegalnego odprowadzania ścieków,
- sprzedaży nikotyny osobie niepełnoletniej,
- braku ogrzewania w budynku mieszkalnym,
- warunków sanitarnych pomieszczeń pracy,
- występowania wszawicy w przedszkolu,
- braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-higienicznych osób zajmujących się żywnością,
- prowadzenia nielegalnej działalności w zakresie usług kosmetycznych,
- pogryzienia przez kleszcze dziecka w przedszkolu,
- częstych awarii przepompowni,
- kompostownika zorganizowanego w granicy działki,
- podejrzenia zatrucia pokarmowego osób uczestniczących w uroczystości okolicznościowej,

- złego stanu higieniczno-sanitarnego toalet TOI-TOI na cmentarzu,
- palenia wyrobów tytoniowych na oddziale szpitalnym.

Dokonano podsumowania rozpatrzonych w 2025 roku spraw interwencyjnych i stwierdzono, że ogólna ich liczba, która wpłynęła jest większa, w porównaniu do lat poprzednich 2020-2025.

W 2025 roku wpłynęły 22 zapytania o udzielenie informacji publicznej.

Zapytania dotyczyły:

- informacji o jakości wody w kąpieliskach i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w latach 2023-2024;
- informacji o jakości wody we wskazanym zakresie badań takich jak: zawartość zanieczyszczeń chemicznych, mikrobiologicznych, poziomu chloru, twardości wody itp., częstotliwości przeprowadzanych badań w tym zakresie, dodatkowych informacji lub wyjaśnień dotyczących przekroczeń norm jakości wody w latach 2021-2024;
- postępowania administracyjnego dotyczącego prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług stylizacji paznokci;
- umywalki przy prowadzeniu działalności w zakresie stylizacji paznokci;
- przeprowadzania okresowych kontroli skuteczności procesów dekontaminacji;
- weryfikacji informacji na temat zgody i zezwoleń na przygotowywanie posiłków i świadczenie usług cateringowych przez restaurację;
- informacji w związku ze zgłoszeniem zatrucia pokarmowego;
- lokali gastronomicznych dopuszczonych do działalności – standardy działania PSSE w zakresie obsługi obywatela, uprawnień inspektora i dostępność przestrzeni urzędowej;
- wydanej opinii sanitarnej dotyczącej budynku biurowego;
- listy lokali gastronomicznych (restauracji, barów, kawiarni itp.) które zostały zarejestrowane
  i zatwierdzone do prowadzenia działalności;
- kosztorysów robót budowlanych;
- aktualnego wykazu zakładów prowadzących produkcję, sprzedaż i dystrybucję lodów;
- wykazu podmiotów prowadzących działalność w zakresie żywienia z powiatu świebodzińskiego;
- zgonów dzieci szczepionych i niezaszczepionych, hospitalizacji, chorób nowotworowych, neurologicznych i metabolicznych, itp, niepożądanych odczynów poszczepiennych, przechowywania szczepionek, znajomości treści Białej Księgi, pandemii koronawirusa;
- ilości przypadków dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ujawnionych dzięki spisowi kart;
- ilości przypadków dzieci niezaszczepionych lub nie w pełni zaszczepionych na terenie powiatu.

Dokonano podsumowania rozpatrzonych w 2025 roku zapytań o udzielenie informacji publicznej i stwierdzono, że ogólna ich liczba, która wpłynęła jest większa w stosunku do lat 2020 - 2025.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie zatrudnionych było na koniec 2025 r. 28 pracowników realizujących 24,13 etatów z czego 18,63 to etaty merytoryczne, 5,50 to etaty administracyjne, techniczne i obsługi, w tym 1 osoba w związku urlopami wychowawczymi i absencją chorobową nie wykonywały swoich zadań.

W działalności merytorycznej zatrudniano ogółem 21 osób w tym z wykształceniem magisterskim 17 w tym 15 z dodatkową specjalizacja (studia podyplomowe), 1 z wykształceniem inżynierskim z dodatkową specjalizacja (studia podyplomowe) oraz 2 Radców Prawnych.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Świebodzinie nadzoruje teren obejmujący sześć gmin (Świebodzin, Lubrza, Skąpe, Łagów, Zbąszynek i Szczaniec). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie realizował zadania i podejmował działania zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego i Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz w ramach ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie przeprowadzonej analizy zagrożeń i potrzeb występujących na terenie powiatu.

Wyniki pracy przedstawiane były Lubuskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Gorzowie Wlkp. oraz w niniejszym opracowaniu Staroście i Radzie Powiatu.

1. EPIDEMIOLOGIA CHORÓB ZAKAŹNYCH

Choroby zakaźne i zakażenia nadal stanowią istotny problem zdrowia publicznego, zapobieganie i ich zwalczanie wśród ludzi jest nadal jednym z kluczowych zadań realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Świebodzinie realizowała w 2025 roku zadania z zakresu bezpieczeństwa zdrowotnego realizowane były przede wszystkim w oparciu o ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1675),

Podejmowane przez PPIS w Świebodzinie działania wynikały z aktualnej sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu oraz województwa, dotyczyły w sposób szczególny nadzoru nad:

➢ zgłaszalnością oraz sprawozdawczością chorób zakaźnych,
➢ osobami z zatruciem pokarmowym wywołanym przez pałeczki Salmonella oraz kierowaniem osób z bliskiego kontaktu na badania w kierunku nosicielstwa,
➢ osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę prątkującą,
➢ zachorowaniami na grypę w ramach programu SENTINEL oraz NON-SENTINEL opartej na szybkiej diagnostyce za pomocą testów antygenowych,
➢ ogniskami epidemiologicznymi (np. norowirus, grypa, Covid-19),

Powiat	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Świebodzin	**53 449**	**26 200**	**27 249**

(według GUS na dzień 30 czerwiec 2025r.)

Tabela nr 1: *Liczba mieszkańców powiatu świebodzińskiego z podziałem na płeć.*

Powiat świebodziński	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
w miastach	**25 381**	**12 062**	**13 319**
na wsi	**28 068**	**14 138**	**13 930**

(według GUS na dzień 30 czerwiec 2025r.)

Tabela nr 2: *Liczba mieszkańców powiatu świebodzińskiego z podziałem na miejsce zamieszkania.*

W 2025 roku w związku z prowadzonymi dochodzeniami epidemiologicznymi kontynuowano współpracę m.in. z pielęgniarkami epidemiologicznymi, podmiotami leczniczymi, lekarzami i pielęgniarkami POZ, Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Świebodzinie oraz Komendantem Powiatowym Policji w Świebodzinie.

W ramach prowadzonego nadzoru epidemiologicznego pozyskiwano informacje o charakterze występujących zagrożeń, ich rozmiarach oraz obserwowanych trendach związanych z aktualnym stanem zagrożenia epidemiologicznego. ***W roku 2025 przeprowadzono 1054 dochodzeń epidemiologicznych*** w związku ze stwierdzaniem chorób zakaźnych na terenie powiatu świebodzińskiego (2024 r – 942 dochodzeń).

Jednostki chorobowe	2023 rok		2024 rok		**2025 rok**	
	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności
Salmonelloza	8	15	51	94,7	**30**	**56,13**
Biegunka i zakażenia jelitowe ogółem	135	249	77	143	**53**	**99,07**
Biegunki i zakażenia jelitowe dzieci do lat 2	21	39	15	27,9	**16**	**29,91**
Norowirusy	10	18,5	46	85,4	**53**	**99,1**
Rotawirusy	4	7,4	8	15	**9**	**16,82**
Płonica	59	109	93	172,7	**42**	**78,51**
Borelioza	69	127,4	52	96,6	**55**	**102,8**
Ospa wietrzna	594	1097	112	208	**365**	**682,26**
Wirus RSV	33	61	100	185,7	**188**	**351,42**
Grypa –zachorowania i podejrzenia zachorowań	3536	6529	5344	9924	**6448**	**12 064**
Zakażenia SARS–CoV-2	597	1102	390	724	**350**	**654,22**
Gruźlica	4	7,4	4	7,4	**7**	**13,08**

Wskaźnik zapadalności obliczony wg wzoru: liczba zachorowań / liczba mieszkańców x100.tys

■ *wzrost wskaźnika zapadalności* ■ *spadek wskaźnika zapadalności*

Tabela nr 3: *Dane epidemiologiczne występowania wybranych chorób zakaźnych w latach 2021-2025 w powiecie świebodzińskim*

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie otrzymał 2643 zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne, co dało zapadalność 4944,9/100 tys. mieszkańców. Dla porównania w 2024r. zarejestrowano 1660 zachorowań na choroby zakaźne (zapadalność **3098,11/100tys**. mieszkańców), w tym w 2025r. hospitalizowano z powodu chorób zakaźnych 226 mieszkańców powiatu (2024r.-220 osób hospitalizowanych).

1.1 ZAKAŻENIA SARS-COV-2 (KORONAWIRUS) ORAZ GRYPA I ZAKAŻENIA GRYPOPODOBNE

W sezonie grypowym 2025/2026 zaobserwowano pojawienie się nowego wariantu wirusa grypy A (H3N2), określanego jako wariant K, który odpowiada obecnie za znaczną część nowych zachorowań na grypę w Polsce oraz w Europie.

Powiat świebodziński aktywnie uczestniczy w programie SENTINEL, który jest istotnym narzędziem analitycznym służącym do monitorowania epidemiologicznego wirusami wywołującymi zachorowania na grypę oraz zachorowania grypopodobne. Od 2023 roku zniesiono obowiązek składania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań MZ-55 oraz wprowadzono obowiązek zgłoszenia zachorowań na grypę potwierdzonych dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego lub badań laboratoryjnych potwierdzających wykrycie wirusa grypy, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 23 lutego 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu (Dz.U. 2023 poz. 1045)

W powiecie świebodzińskim w 2025r. podmioty lecznicze zgłosiły **11** zachorowań na grypę potwierdzonych badaniami molekularnymi PCR, **1174** zakażeń potwierdzonych szybkim testem antygenowym combo oraz **5263** zachorowań grypopodobnych, czyli **łącznie 6448 zarejestrowanych zachorowań na grypę i grypopodobne,** wskaźnik zapadalności -12064/100tyś mieszkańców. Stanowi to wzrost zachorowań na grypę i zakażenia grypopodobne na poziomie ok. 20%. Analogicznie w 2024 roku zarejestrowano 5344 zachorowań na grypę i grypopodobne, czyli 9924/100tyś mieszkańców.

Podobnie jak w latach ubiegłych w 2025r. kontynuowano działania w ramach nadzoru epidemiologiczno-wirusologicznego nad grypą, opartego na systemie SENTINEL, którego głównym celem jest pobieranie od pacjentów podejrzanych o zachorowanie na grypę materiału do badań wirusologicznych. W nadzorze SENTINEL w 2025 roku uczestniczył 1 podmiot leczniczy – Centrum Medyczne ŁUŻYCKA w Świebodzinie. Pobrano do badania 11 wymazów od osób chorych, z których wyizolowano 7 potwierdzonych przypadków wirusa grypy (4 grypy typu AH1N1 i 3 grypy typu A).

Szczepienie jest najskuteczniejszą metodą zapobiegania grypie i jej powikłaniom, zalecaną dla wszystkich osób powyżej 6. miesiąca życia, w szczególności dla dzieci, seniorów, kobiet w ciąży oraz pracowników ochrony zdrowia.

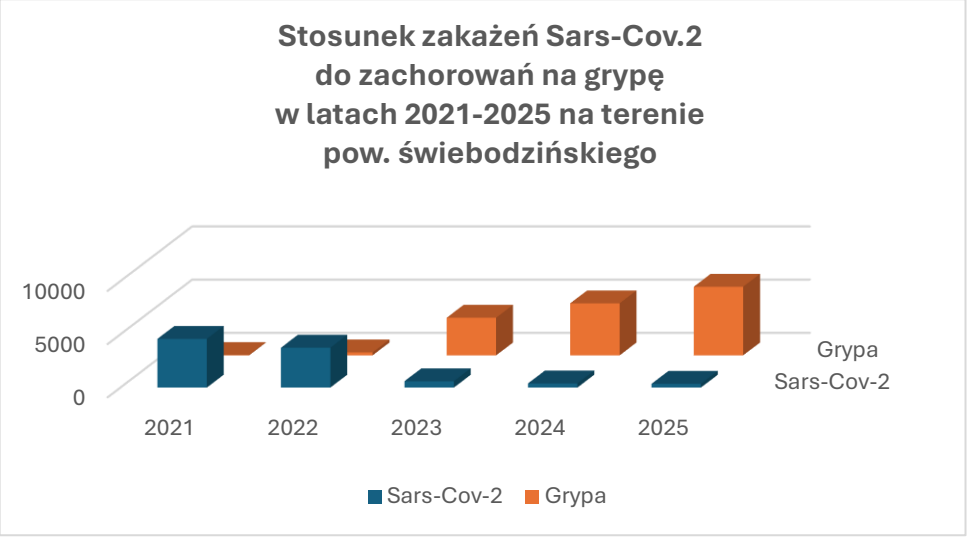

Wykres nr 1: *Stosunek zakażeń Sars-Cov.2 do zachorowań grypy i grypopodobnych w latach 2021-2025 na terenie pow. świebodzińskiego*

W **zakażeniach Sars-CoV**-2 w porównaniu do zeszłego roku obserwujemy nieznaczny spadek zachorowań – **w 2025r zgłoszono 350 zakażeń** w kierunku Covid-19 (zapadalność 654,22/100tyś), natomiast w zeszłym roku 390 zakażeń w kierunku Covid-19 (zapadalność 724,22/100tyś). Od 2021 roku wraz ze wzrostem zachorowań na grypę obserwowany jest spadek zachorowań na Sars-Cov-2.

Na terenie powiatu świebodzińskiego w 2025r zgłoszono 350 zachorowań SarsCov2, czyli o 40 przypadków zakażeń Covid-19 mniej niż w roku 2024, co daje wskaźnik zapadalności 654,22/100tys (2024r. -390 przypadków). Prawie wszystkie rozpoznania zakażenia Sars-Cov-2 zgłoszono na podstawie badania wykonanego w gabinecie lekarza POZ w kierunku grypy/Covid19/RSV szybkim testem diagnostycznym antygenowym.

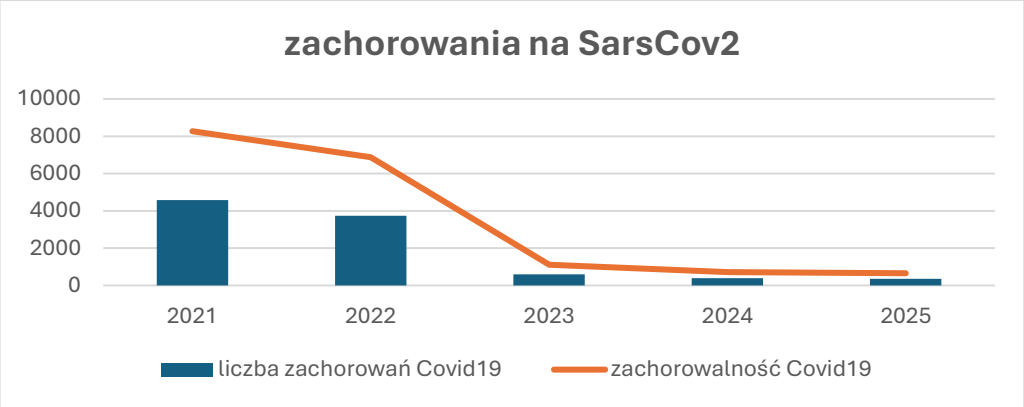

Wykres nr 2: *Zachorowania na SarsCov2 w powiecie świebodzińskim w latach 2021-2025*

ZAKAŻENIA WIRUSEM RSV

RSV (respiratory syncytial virus) czyli syncytialny wirus oddechowy należy do grupy wirusów wywołujących zakażenia dróg oddechowych człowieka (pneumowirusów). Zakażenia RSV mają charakter sezonowy. Do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową (przez kaszel, kichanie). W powiecie świebodzińskim w 2025 r. odnotowano ogółem 188 przypadków zachorowań na RSV, co stanowiło prawie dwukrotny wzrost zachorowań, w odniesieniu do analogicznego okresu 2024 r., w którym zgłoszono łącznie 100 przypadków.
Od 2022 roku rejestrowane są zachorowania spowodowane wirusem RSV, obserwujemy coroczny wzrost zgłaszanych przypadków zachorowań RSV. W minionym roku w porównaniu do roku 2024 obserwowany jest 2 krotny wzrost zakażeń RSV (188 zachorowań, zapadalność 185,7/100tyś).

Wykres nr 3: *Zachorowania spowodowane wirusem RSV zarejestrowane w powiecie świebodzińskim w latach 2021-2025*

1.2 CHOROBY SZERZĄCE SIĘ DROGĄ POKARMOWĄ

Od 2022 roku obserwowana jest wzrostowa tendencja liczby zgłaszanych chorób przenoszonych droga pokarmową rejestrowana była również w 2025r w powiecie świebodzińskim :

1) **186 zgłoszonych przypadków wirusowych zakażeń jelitowych ogółem (w tym 15 dzieci poniżej 2 roku życia), spośród których 15 przypadków wymagały hospitalizacji. (2024roku- 117 zachorowań)**
   Przypadki te zostały zarejestrowane jako wirusowe zakażenia jelitowe:

- wywołane przez **rotawirusy** – 9 zachorowań, 9 hospitalizacji, (2024r.– 8 zakażeń, 7 hospitalizacji),
- wywołane przez **norowirusy** – 53 zakażeń, 9 hospitalizacji, (2024r.-46 zakażeń, 15 hospitalizacji),
- **wirusowe zakażenia jelitowe, określone** – 30 zakażeń adenowirusy, 1 hospitalizacja, (2024r - 3 zakażenia adenowirus, 2 hospitalizacje),
- **wirusowe zakażenia jelitowe, nieokreślone** – 94 zakażeń, 8 hospitalizacji, (2024r. - 60 zachorowań, 9 hospitalizacji).

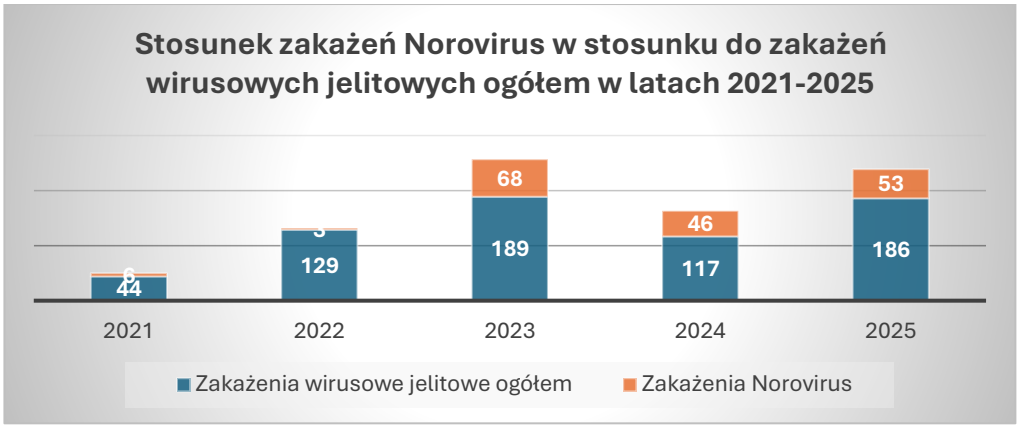

Wykres nr 4: *Stosunek zakażeń Norovirus w stosunku do zakażeń wirusowych jelitowych ogółem w latach 2021-2025 na terenie powiatu świebodzińskiego*

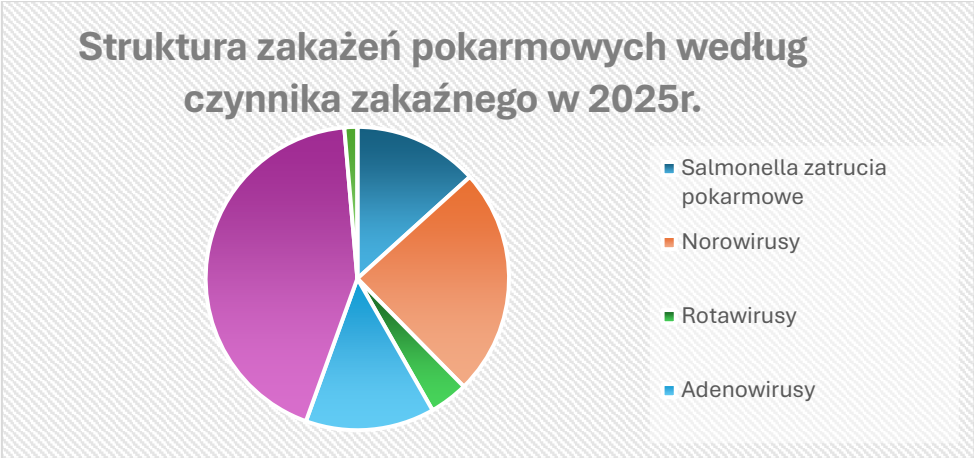

Wykres nr 5: *Struktura zakażeń pokarmowych według czynnika zakaźnego w 2025r. w powiecie świebodzińskim*

2) **53 przypadki biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu BNO, w tym 16 przypadków biegunek u dzieci do lat 2.**
Ogółem hospitalizowano z tego powodu 31 osób, w tym 14 dzieci do lat 2.

W 2025 roku w porównaniu do roku poprzedniego zgłoszono mniej o 24 przypadki biegunek i zapaleń żołądkowo – jelitowym BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (2024r – 77 przypadków), natomiast aż 31 osób spośród 53 zgłoszonych ww. przypadków aż 31 wymagało hospitalizacji, co stanowi wzrost o 63% osób hospitalizowanych w stosunku do roku poprzedniego. (2024r. 77 przypadków – w tym 19 hospitalizacji)

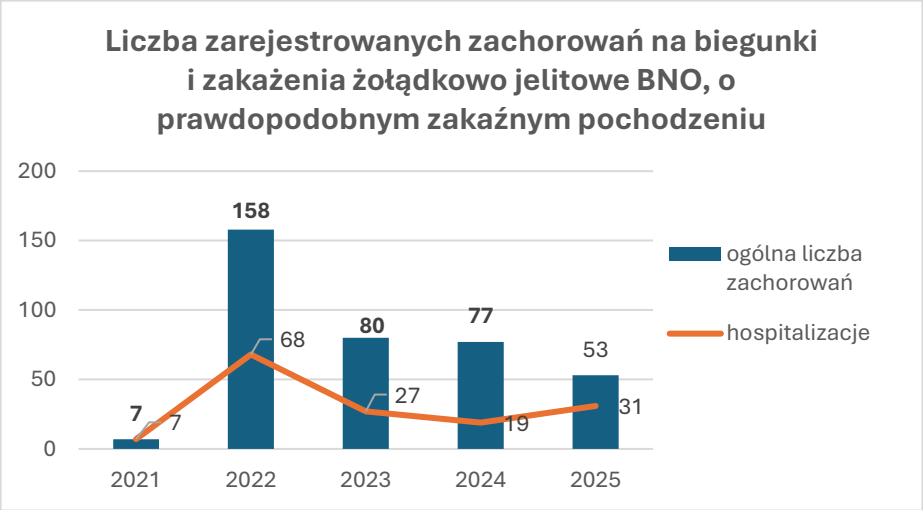

Wykres nr 6: *Liczba zachorowań na biegunki i zakażenia żołądkowo jelitowe o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu w latach 2021-2025 w powiecie świebodzińskim*

SALMONELLOZY

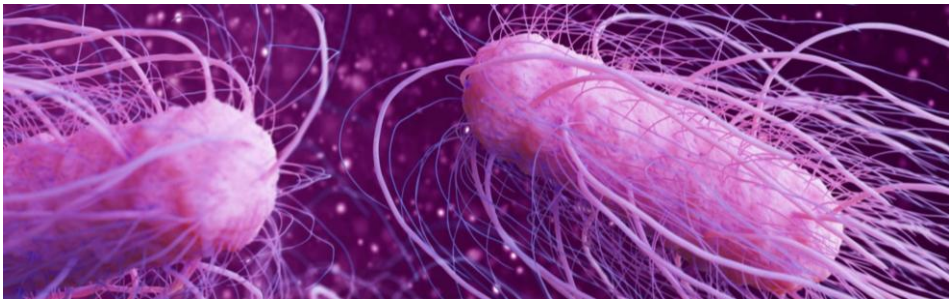

W 2025r wskaźnik zapadalności na salmonellę w powiecie świebodzińskim. wyniósł 54,21/100tyś. mieszkańców (2024r. wyniósł 94,7/100tyś. mieszkańców). Pomimo spadku zgłoszonych zachorowań w stosunku do 2024 r. o 42%, obserwowano jednocześnie wzrost liczby osób, które wymagały hospitalizacji z powodu ciężkiego przebiegu choroby, skutkującego realnym zagrożeniem utraty życia oraz trwałym uszczerbkiem na zdrowiu chorego (tj. posocznica, niewydolność nerek, powiększenie wątroby i śledziony oraz zaburzenia hemolityczno-elektrolitowe) - (aż 65% osób zakażonych).

W 2025 roku ogólnie zarejestrowano **30 przypadków zakażeń Salmonella** (2024r.- 50 przypadków) – 29 zatruć pokarmowych, wśród których dominował szczep Salmonella Enteritidis oraz 1 zachorowanie na salmonellozę pozajelitową (zakażenie miejsca operowanego - kolano).

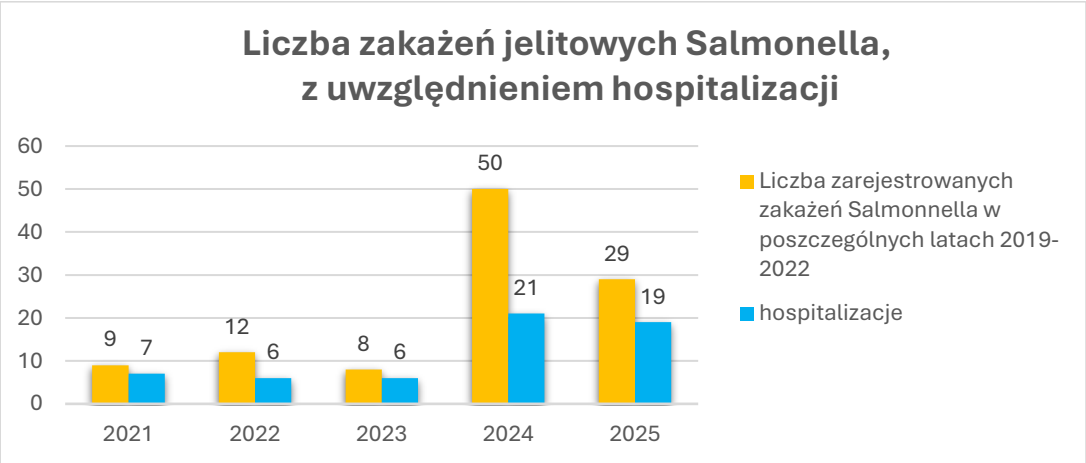

Wykres nr 7: *Liczba zachorowań na Salmonellozy jelitowe, w tym osób wymagających hospitalizacji w latach 2021-2025 w powiecie świebodzińskim*

Wysoki poziom zarejestrowanych na terenie powiatu świebodzińskiego zachorowań na Salmonellę w 2025 roku, ma związek m.in. z wystąpieniem ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego spowodowanego pałeczkami Salmonella Enteritidis, potwierdzonymi w badaniach mikrobiologicznych.

W 2025 roku na terenie powiatu świebodzińskiego wystąpiło 5 ognisk epidemicznych zbiorowego zatrucia pokarmowego:

- *2 ogniska pokarmowe wywołane przez **Norovirus**:*
  1. **Oddział szpitalny (ZOL)** – 51 osób narażonych, w tym 23 osób chorych. Najczęstsze objawy kliniczne występujące u osób chorych to biegunka, wymioty, nudności, bóle brzucha, gorączka, osłabienie i złe samopoczucie.
  2. **Impreza Urodzinowa w Restauracji** – 34 osób narażonych, w tym 21 osób z objawami chorobowymi.
     Najczęstsze objawy kliniczne występujące u osób chorych to biegunka, wymioty, bóle brzucha, gorączka, osłabienie i złe samopoczucie. Przebieg zachorowań we wszystkich przypadkach był umiarkowany. Prawdopodobną drogą przenoszenia się Norovirusów była droga kropelkowa lub/oraz fekalno-oralna (pomiędzy pacjentami, personelem szpitala i rodzicami na sali chorych, salach rehabilitacji oraz w toalecie ogólnodostępnej).

- *2 ogniska pokarmowe wywołane przez pałeczki **Salmonella**:*
  1. **Punkt Gastronomiczny –** Nadzorem epidemiologicznym objęto 35 osób narażonych, u 11 osób wystąpiły objawy chorobowe. Przebieg zachorowań był zróżnicowany, w przypadku 6 osób wymagało hospitalizacji z powodu ciężkiego przebiegu choroby, skutkującego realnym zagrożeniem utraty życia oraz trwałym uszczerbkiem na zdrowiu chorego (tj. posocznica, niewydolność nerek, powiększenie wątroby i śledziony oraz zaburzenia hemolityczno-elektrolitowe). Najczęstsze objawy kliniczne występujące u osób chorych to biegunka, wymioty, nudności, bóle brzucha, gorączka, osłabienie i złe samopoczucie Prawdopodobną drogą szerzenia się pałeczek Salmonelli była skażona żywność (wskazanie epidemiologiczne i mikrobiologiczne).
  2. **Ognisko domowe/rodzinne** - Nadzorem epidemiologicznym objęto 6 osób narażonych, u 4 osób wystąpiły objawy chorobowe, 1 osoba wymagała hospitalizacji. Najczęstsze objawy kliniczne występujące u osób chorych to biegunka, wymioty, nudności, bóle brzucha, gorączka, osłabienie i złe samopoczucie. Prawdopodobną przyczyną zatrucia była skażona żywność (surowe jajka) - wskazanie epidemiologiczne.
- *1 ognisko pokarmowe wywołane przez **Sapowirus:***
  Oddział szpitalny (ZOL) – 71 osób narażonych, w tym 29 osób chorych Najczęstsze objawy kliniczne występujące u osób chorych to biegunka, wymioty, nudności, bóle brzucha, gorączka, osłabienie i złe samopoczucie.

1.3 ZACHOROWANIA I ZAKAŻENIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ KRWI

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU B I TYPU C.

Do zakażenia WZW typu B/C dochodzi poprzez naruszenie ciągłości tkanek zarówno w celach medycznych jak i niemedycznych np. w czasie zabiegów operacyjnych i stomatologicznych, zabiegów endoskopowych, w czasie wykonywania tatuażu, przekłuwania uszu, innych zabiegów kosmetycznych.

W 2025 roku zarejestrowano na terenie powiatu świebodzińskiego zgłoszono **6 zachorowań** (2024r – 4 zachorowania), **zapadalność 11,21/100 tyś. na WZW typu B** oraz na WZW typu C zgłoszono 9 zachorowań, zapadalność na poziomie 16,82/100tyś.. W analizowanym okresie zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B i C utrzymały się na podobnym poziomie w porównaniu z 2024r (WZW B-4 zachorowań, WZW C–10 zachorowań).

Z przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych z osobami zakażonymi WZW typu B/C wynika, iż zachorowania prawdopodobnie mogły mieć związek z:

- zażywaniem środków odurzających przyjmowanych dożylnie,
- pobytami w zakładach karnych (tatuaże wykonane przez innych osadzonych, bez zachowania warunków aseptycznych),
- przebytymi zabiegami operacyjnymi,
- w przeszłości odbytymi transfuzjami krwi,

1.4 CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ.

W roku 2025r. obserwowano podobną jak w roku poprzednim liczbę zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową (kiła, rzeżączka, chlamydia). W analizowanym okresie na podstawie zgłoszonych formularzy dodatniego wyniku ZLB-1 zarejestrowano na terenie powiatu świebodzińskiego 5 przypadków zachorowań na kiłę, 2 zakażenia wywołane bakterią chlamydia oraz 1 przypadek rzeżączki, podobnie do 2024r., w którym zgłoszono 8 przypadków zakażenia kiłą.

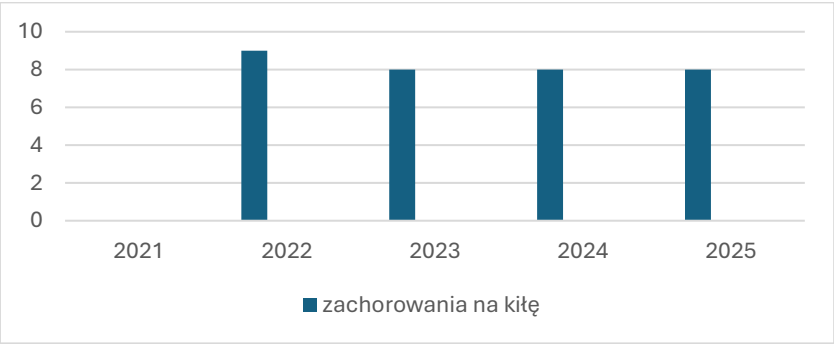

Wykres nr 8: *Liczba osób zakażonych – na podstawie zgłoszonych dodatnich wyników badań chorób przenoszonych drogą płciową - STI zgłoszonych w latach 2021-2025 w powiecie świebodzińskim*

1.5 ZACHOROWANIA NA CHOROBY ODZWIERZĘCE.

BORELIOZA.
Borelioza jest najczęstszą chorobą odzwierzęcą, wywoływaną przez krętki z rodzaju *Borrelia* przenoszoną przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Do zakażenia krętkami *Borrelia burgdorferi* może dojść na obszarze całego kraju, który zgodnie z opisem ECDC należy uznać przez cały rok w całości jako teren endemiczny.

Na terenie powiatu świebodzińskiego od 2022 r **obserwowany jest wzrost liczby zgłaszanych rozpoznań zachorowań na Chorobę z Lyme – w analizowanym 2025r zgłoszono 55 przypadki potwierdzenia boreliozy** (52 przypadki zakażeń - 2024r, 69 zachorowań – 2023r.). Wszystkie zarejestrowane przypadki przebiegały z objawami charakterystycznymi dla boreliozy, ale o różnym stopniu nasilenia. Większość przypadków zachorowań, odwrotnie jak w latach poprzednich, dotyczyła osób zamieszkujących na terenach miejskich – 33 przypadki mieszkań miast, 22 – przypadki mieszkań wsi, a najczęściej zgłaszanym objawem chorobowym jest charakterystyczny rumień na skórze po ukąszeniu przez kleszcza.

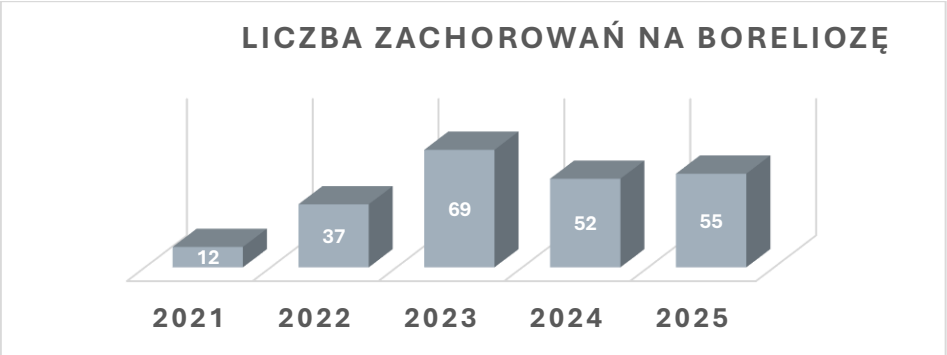

Wykres nr 9: *Zachorowania na boreliozę na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025*

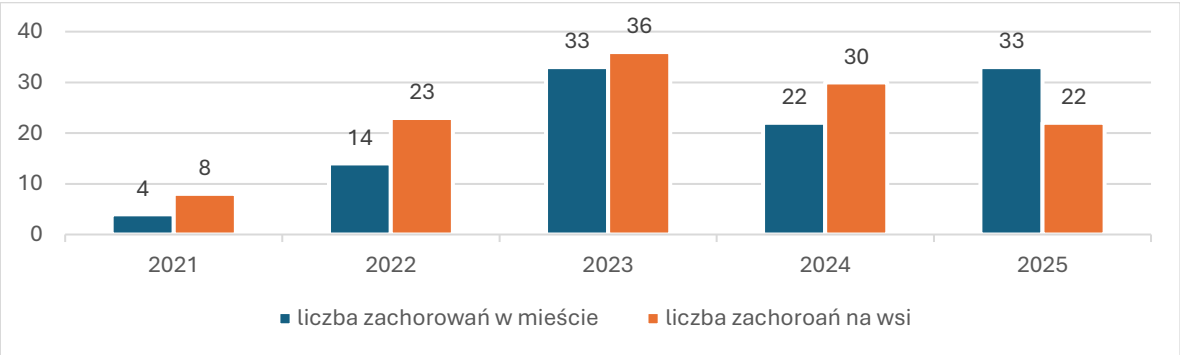

Wykres nr 10: *Zachorowania na boreliozę na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025 w zależności od miejsca zamieszkania (miasto-wieś)*

STYCZNOŚĆ I NARAŻENIE NA WŚCIEKLIZNĘ - PODJĘTE SZCZEPIENIA.

W ciągu 2025 roku przyjęto i opracowano 41 (2024r. - 38 zgłoszeń) pokąsań ludzi przez zwierzęta - 32 osób było pokąsanych przez psy, 8 osób przez koty i 1 osoba pokąsana przez konia, z czego w przypadku 23 pogryzień przekazano informację do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Świebodzinie w celu podjęcia obserwacji zwierzęcia w kierunku wykluczenia wścieklizny.

W 2025 roku 10 osób (2024 roku 14 osób) spośród 41 pokąsanych zostało skierowane na profilaktyczne szczepienia przeciwko wściekliźnie. Prawie wszystkie ww. osoby otrzymały po 4 dawki szczepionki p/wściekliźnie (szczepienie pełne), w przypadku jednej osoby, która wyjechała za granicę i odmówiła szczepienia poinformowano IHR, u jednej osoby szczepienie przerwano z uwagi na wykluczenie narażenia na styczność ze wścieklizną zgłoszone przez PIW w Świebodzinie. Nie zgłoszono zakażeń wścieklizną wśród ludzi.

1.6 GRUŹLICA

Gruźlica jest chorobą zakaźną, wywołaną przez prątki z grupy Mycobacterium tuberculosis complex. W Polsce w 2024 roku zarejestrowano 4236 zachorowań na gruźlicę, czyli o 200 przypadków gruźlicy mniej niż w roku poprzednim (2023 r. - 4436) oraz o 2194 przypadki mniej w porównaniu z rokiem 2015.

W 2025r. w PSSE w Świebodzinie zarejestrowano 7 przypadków zachorowań na gruźlicę (zapadalność 13,08/100tyś. Mieszkańców), z czego: 6 przypadków – postać płucna, 1 zachorowanie – pozapłucna, (gruźlica oka), czyli o 5 zakażeń więcej niż w 2024 roku - zapadalność 7,40/100tyś. stanowi to wzrost o ponad 100%. Zachorowania na gruźlicę potwierdzone były badaniem z posiewem bakteriologicznym i dotyczyły osób dorosłych.

Zarejestrowano na terenie powiatu świebodzińskiego dwa zachorowania na gruźlicę powiązane epidemiologicznie, zakażenie wykryte podczas badań diagnostycznych, wykonanych w ramach nadzoru lekarskiego u osoby ze styczności z osobą zakażoną (ognisko domowe gruźlicy – współlokatorzy). Jedno ze zgłoszonych zakażeń gruźlicą wykryte zostało u pracownika produkcyjnego, podczas okresowych badań z medycyny pracy w zakładzie pracy.

W związku z prowadzonym nadzorem epidemiologicznym wystawiono 1 decyzję administracyjną dotyczącą obowiązkowej hospitalizacji osoby zakażonej gruźlicą.
Wszystkie osoby zakażone gruźlicą hospitalizowane i leczone były w Lubuskim Szpitalu Specjalistycznym Pulmonologiczno-Kardiologiczny w Torzymiu Spółka z o.o. – leczenie zakończone.
W związku ze stwierdzeniem zachorowaniem na gruźlicę u pracownika zatrudnionego w zakładzie produkcyjnym na terenie powiatu, przeprowadzono kontrole w 3 w zakładach pracy.
W ramach prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych w związku ze zgłoszonymi zachorowaniami na gruźlicę nadzorem epidemiologicznym objęto 113 osób, 109 osób skierowano pod nadzór lekarski lekarza POZ, w tym 93 osoby zostały skierowane do poradni specjalistycznych (pulmonologicznych , chorób płuc oraz gruźlicy). W przypadku 6 osób rozszerzono diagnostykę w oddziale szpitalnym (w tym 3 dzieci poniżej 5 lat).
W przypadku 4 osób po styczności z osoba zakażoną zastosowano chemioprofilaktykę (Nidrazid – 6 miesięcy) – 3 dzieci poniżej 5 lat i 1 osoba personel medyczny (psycholog).
Potwierdzono, że wszystkie osoby zakażone gruźlicą były zaszczepione przeciwko gruźlicy zgodnie z kalendarzem PSO.
Na terenie powiatu świebodzińskiego zauważyć można wzrost zachorowań na gruźlicę w roku 2025r – 7 przypadków (wzrost o prawie 100% w stosunku do 2024r. – 4 zachorowania).

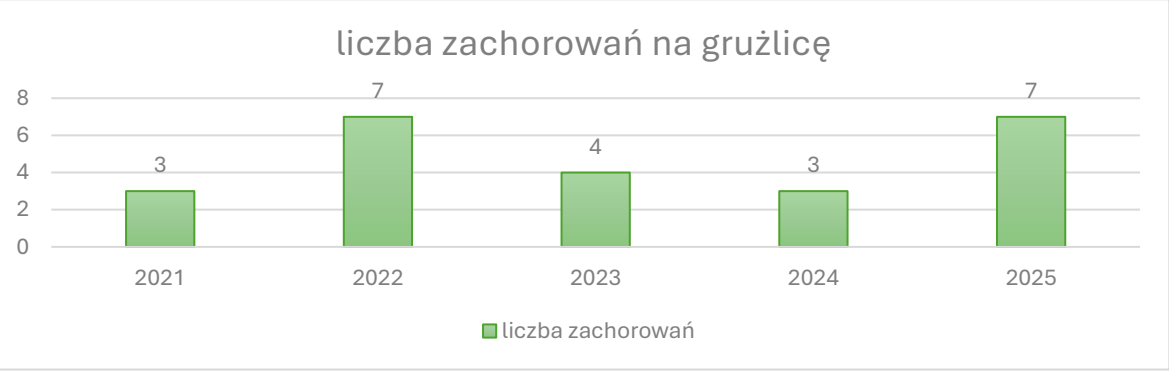

Wykres nr 11: *Zachorowania na gruźlicę w powiecie świebodzińskim w latach 2021-2025r.*

W Polsce jest obowiązek leczenia gruźlicy oraz hospitalizacji z jej powodu w okresie wydalania prątków gruźliczych (prątkowania) lub z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie. Leczenie osób chorych na gruźlicę jest bezpłatne dla wszystkich osób przebywających w Polsce (także dla cudzoziemców, uchodźców).
Czynnikami ryzyka szerzenia się gruźlicy oraz pojawiania się szczególnie groźnego zjawiska lekooporności prątków gruźlicy jest:

- przerywanie leczenia gruźlicy przed jej zaleczeniem u chorego,
- prowadzenie leczenia gruźlicy bez mikrobiologicznej weryfikacji lekooporności prątków gruźliczych,
- stosowanie leczenia przeciwprątkowego niezgodnie z rekomendacjami dot. zalecanych schematów leczenia i wielkości dawek leków przeciwprątkowych.

1.7 CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO

KRZTUSIEC (KOKLUSZ)

Krztusiec, zwany także kokluszem, to ostra choroba zakaźna dróg oddechowych o bardzo dużej zaraźliwości, którą wywołują bakterie Bordetella pertussis. Zakażenie przenosi się drogą kropelkową, przedostają się do górnych dróg oddechowych.

W Polsce w 2025 roku zarejestrowano 11 339 zachorowań na krztusiec (zapadalność 30,32/100tyś), to blisko 3 razy mniej niż w roku poprzednim – 32 430 zachorowania. Analogicznie wygląda sytuacja w powiecie świebodzińskim, **w 2025r. zgłoszono 11 przypadków zachorowań na krztusiec (zapadalność 20,56 /100tyś), w tym 2 osoby wymagały hospitalizacji, a w roku poprzednim zarejestrowano 28 zachorowań na krztusiec.**

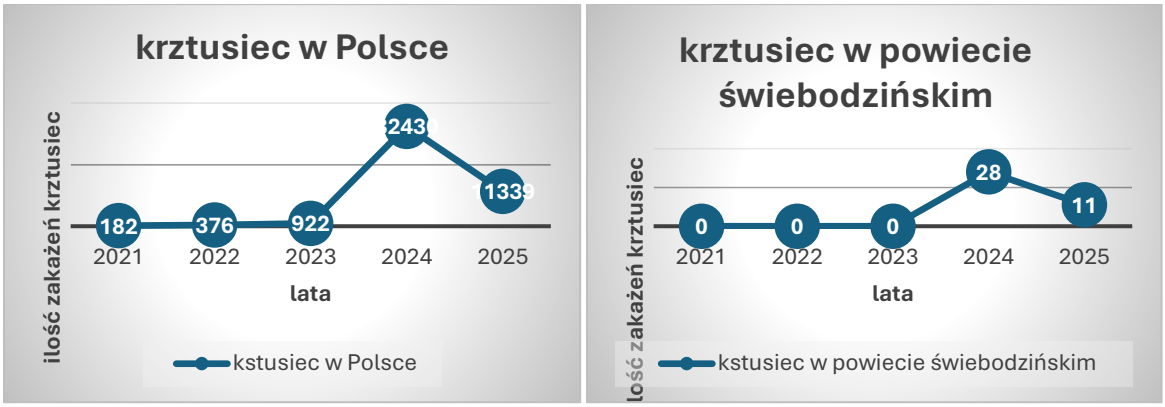

Wykres nr 12: *Porównanie zarejestrowanych przypadków zachorowań na krztusiec w Polsce i powiecie świebodziński w latach 2021-2025*

Najlepszym sposobem zapobiegania krztuścowi jest szczepienie. Należy zwrócić uwagę na stopniowe wygasanie odporności wraz z upływem lat od szczepień podstawowych realizowanych w dzieciństwie. Ostania dawka szczepienia przeciw krztuścowi jest podawana osobom w 14 r.ż.

W powiecie świebodzińskim obserwuje się również tendencję spadkową zachorowań u dzieci w wieku 0-4 lat, a wzrostową wśród osób w wieku 15 lat i powyżej. Zdecydowana większość zachorowań zgłoszonych w powiecie świebodzińskim dotyczy osób po 30 roku życia lub dzieci niezaszczepionych. W roku 2024 w powiecie świebodzińskim zarejestrowano 80 dzieci uchylających się od obowiązku szczepień przeciw krztuścowi, natomiast w 2025 roku zarejestrowano ich już około 200.

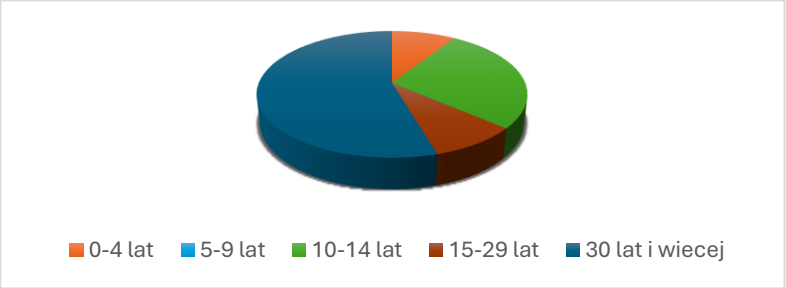

Wykres nr 13: *Zakażenia krztuśca zarejestrowane w powiecie świebodzińskim w roku 2025, z uwzględnieniem wieku chorego*

<u>Wśród przyczyn pogorszenia sytuacji epidemiologicznej dot. zachorowań na krztusiec należy wskazać takie czynniki jak:</u>

-obniżenie odporności populacji w związku z pandemią COVID-19,

-ewolucję czynnika etiologicznego sprzyjającą obniżaniu skuteczności odpowiedzi poszczepiennej,

-spadek akceptacji społecznej dla szczepień i podążanie za szerzącymi się niesprawdzonymi treściami.

- niedostateczną rozpoznawalność oraz zgłaszalność przez lekarzy nowych zachorowań na krztusiec, m.in. ze względu na niską świadomość choroby, niecharakterystyczny przebieg u osób dorosłych, objawy kliniczne trudne do odróżnienia od infekcji wirusowych.

PŁONICA (SZKARLATYNA)

Szkarlatyna (płonica) to choroba zakaźna, którą wywołuje paciorkowiec typu A (Streptococcus pyogenes), ten sam, który jest przyczyną ropnej anginy. **W roku 2025 zarejestrowano 42 zachorowania na płonicę na terenie powiatu zachorowalność wyniosła 78,51/100tyś. mieszkańców.** W porównaniu do poprzedniego roku obserwowany jest **spadek zachorowalności o ok. 50% - w 2024r. zarejestrowano 93 przypadki płonicy, zachorowalność 172,7/100tyś.**

Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność / 100tyś
2021	0	0
2022	21	38,57
2023	59	108,94
2024	93	172,7
2025	42	78,51

Tabela nr 4 i Wykres nr 14: *Wskaźnik zapadalności/100 tyś. na płonicę w powiecie świebodzińskim w latach 2021-2025r.*

Chorują głównie małe dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym 0-10lat (41 przypadków zachorowań). Większość zarejestrowanych zachorowań na szkarlatynę to podejrzenia (39 przypadków możliwych), zgłoszone przez lekarza głównie na podstawie charakterystycznych objawów (płonicza wysypka, malinowy język, zmiany zapalne gardła, gorączka), **a tylko 3 przypadki potwierdzono testem diagnostycznym i zakwalifikowano zgodnie z definicją przypadku chorób zakaźnych jako przypadki potwierdzone.**

OSPA WIETRZNA

W 2025 roku w powiecie świebodzińskim zarejestrowano 365 (zap.682,26/100tyś.) zgłoszonych zachorowań na ospę wietrzną, w tym samym okresie w Polsce zarejestrowano 112 907 zachorowań. W porównaniu do roku poprzedniego zanotowano wzrost zachorowalności na ospę wietrzną (112 zarejestrowanych zachorowań w 2024 roku).

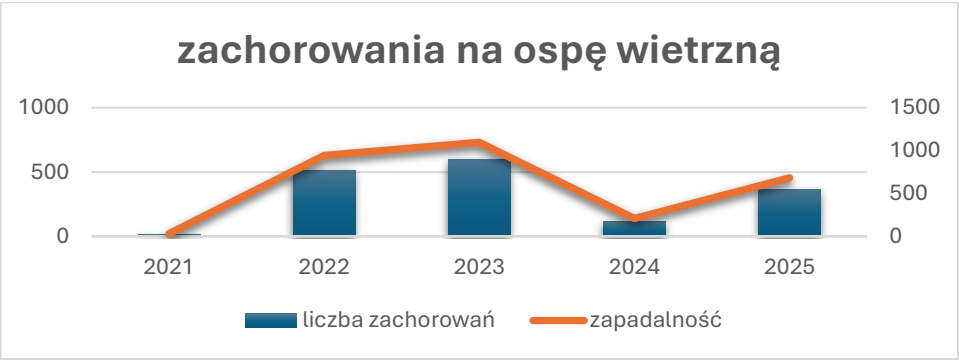

Wykres nr 15: *Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie świebodzińskim w latach 2021-2025*

Ospa wietrzna i półpasiec są chorobami występującymi na całym świecie, powodowanymi przez ten sam wirus Varicella-zoster virus. Ospa wietrzna występuje zwykle u dzieci. Wirus wywołujący ospę wietrzną i półpaśca szerzy się drogą kropelkową, przez kontakt bezpośredni i pośrednio przez kontakt z przedmiotami świeżo zanieczyszczonymi wydzieliną z pęcherzyków od chorej osoby. Ospa wietrzna charakteryzuje się wysoką zaraźliwością.

Rok	**Liczba zachorowań**
2021	17
2022	514
2023	594
2024	112
2025	365

Tabela nr 5 i wykres nr 16:
Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie świebodzińskim w latach 2021-2025

Szczepienie zabezpiecza przed objawami i powikłaniami ospy wietrznej na całe życie. Skuteczność szczepionki jest bardzo wysoka, przekracza 95%. Szczepionka podana do 3 dni od ekspozycji jest skuteczna w około 90%.

ŚWINKA

W 2025 r. na terenie powiatu świebodzińskiego zarejestrowano 2 przypadki zachorowań na świnkę, zakwalifikowane jako przypadki możliwe, zgłoszone przez lekarza POZ na podstawie objawów klinicznych pacjenta – nie potwierdzone badaniami. Od 2004 roku uodparnianie szczepionką MMR (odra świnka, różyczka) stało się obowiązkowe. W ostatnich latach liczba zachorowań uległa zmniejszeniu.

RÓŻYCZKA i ODRA

W Polsce obowiązuje koordynowany przez WHO, Program eliminacji odry i różyczki, który opiera się na osiągnięciu 95% wyszczepialności dwiema dawkami szczepionki MMR, nadzorze epidemiologicznym, obowiązkowym zgłaszaniu podejrzeń zachorowań oraz diagnostyce laboratoryjnej. Celem jest całkowite przerwanie transmisji wirusa w populacji.

Różyczka jest chorobą wysoce zakaźną, wywoływaną przez wirus różyczki. Źródłem zakażenia jest wyłącznie chory na różyczkę człowiek, a zakażenie przenosi się drogą kropelkową w czasie od 7 dni przed do 14 dni po wystąpieniu wysypki.
Na terenie Polski w roku 2025 zarejestrowano 85 przypadki zachorowań.
Na **terenie powiatu świebodzińskiego w 2025 roku nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę.**

Odra jest ostrą, wysoce zakaźną chorobą wirusową wywoływaną przez paramyxowirusy, zdolną do wywoływania epidemii. Zakaźność jest bliska 100% u osób podatnych. Szczepienie jest jedynym skutecznym środkiem zapobiegającym zachorowaniu na odrę. Należy zwrócić uwagę na bardzo wysoką efektywność szczepień przeciw odrze.

Od 2020 roku liczba zakażeń w Polsce stopniowo wzrasta i wyniosła odpowiednio: w 2020 roku - 29, w 2021 roku - 13, w 2022 roku - 28 przypadków, 2023 roku - 35 przypadków, 2024 roku 272 przypadków, oraz 2025 roku – 127 przypadki. W 2025 roku w powiecie świebodzińskim nie zarejestrowano przypadków **zachorowania na odrę.**

1.8 ***Nie zarejestrowano w roku 2025*** – podobnie jak w latach ubiegłych, *zachorowań* na

- ✓ **różyczkę,**
- ✓ **dur brzuszny,**
- ✓ **dur rzekomy,**
- ✓ **brucelozę,**
- ✓ **czerwonkę,**
- ✓ **tężec,**
- ✓ **ostre nagminne porażenie dziecięce,**
- ✓ **błonicę,**
- ✓ **wściekliznę,**
- ✓ **odrę.**
- ✓ **zatruć pokarmowych spowodowanych grzybami.**

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie świebodzińskim jest na bieżąco monitorowana. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w oparciu o współpracę m.in. z pielęgniarkami epidemiologicznymi, lekarzami i pielęgniarkami POZ oraz Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Świebodzinie na bieżąco monitorował sytuację epidemiologiczną oraz prowadził dochodzenia epidemiologiczne w powiecie świebodzińskim.

2 SZCZEPIENIA OCHRONNE

Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni nadzorują realizację obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. 2025 poz. 782 t. j.).

Corocznie w Polsce opracowywana jest szczegółowa analiza przeprowadzonych szczepień ochronnych. Dokonuje się jej na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych (MZ-54), którego wzór i terminy sporządzania określają przepisy o statystyce publicznej. Analiza uwzględnia m.in.:

• stan zaszczepienia przeciwko poszczególnym chorobom zakaźnym dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych grup zawodowych i grup ryzyka podlegających obowiązkowi szczepień, w odniesieniu do poszczególnych województw oraz całego kraju;

• porównanie stanu zaszczepienia osób podlegających szczepieniom w roku bieżącym do roku poprzedniego;

• analizę występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP).

2.1 W 2025 roku szczepieniom ochronnym podlegały następujące roczniki:

- 2025 - stan rocznika - 313 – szczepienie BCG otrzymało 295 dzieci tj. 94,24 %

III dawki DTP otrzymało 173 dzieci tj. 55,27 %
II dawki Poliomyelitis otrzymało 173 dzieci tj. 55,27 %
III dawki WZW typ B otrzymało 140 dzieci tj. 44,73 %
III dawki szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B otrzymało 173 dzieci tj. 55,27 %
II dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 220 dzieci tj. 70,29 %
III dawki szczepionki przeciwko rotawirusom otrzymało 229 dzieci tj. 73,16 %

- 2024 - stan rocznika – 383 - III dawki DTP otrzymało 161 dzieci tj. 42,04 %, II dawki Poliomyelitis otrzymało 161 dzieci tj. 42,04 %,

IV dawką DTP uodporniono 209 dzieci tj. 54,56 %, III dawką Poliomyelitis uodporniono 209 dzieci tj. 54,56 %
III dawki WZW typ B otrzymało 364 dzieci tj. 95,04 %
III dawki szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B otrzymało 161 dzieci tj. 42,04 %,
IV dawką szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B uodporniono 209 dzieci tj. 54,56 %
II dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 30 dzieci tj. 7,83 %
III dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 341 dzieci tj. 89,03 %

- 2024 - rocznik - przeciwko odrze, śwince i różyczce uodporniono 343 dzieci tj. 89,56 %
- 2020 - stan rocznika 482 - uodporniono DTPa+polio w 6 roku życia 369 dzieci tj. 76,56 %
- 2020 - stan rocznika 482 - uodporniono II dawką szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 roku życia 367 dzieci tj. 76,14 %
- 2012 - stan rocznika 649 - uodporniono przeciwko błonicy i tężcowi w 14 roku życia 543 dzieci tj. 83,67 %
- 2007 - stan rocznika 584 – uodporniono przeciwko błonicy i tężcowi w 19 rok życia 479 osób tj. 82,02 %

2.2 Podsumowanie:

a) Z analizy porównawczej wynika, iż w stosunku do lat ubiegłych nieznacznie zmniejszył się odsetek uodpornienia noworodków szczepionką BCG (obowiązkowe szczepienie przeciwko gruźlicy), w 2025 roku uodporniono 94,24 % noworodków, w 2024 roku uodporniono 95,03 % noworodków, w 2023 roku szczepienie otrzymało 96,31 % noworodków, w 2022 roku 96,96 % dzieci, a w 2021 roku uodporniono 97,24 % dzieci.

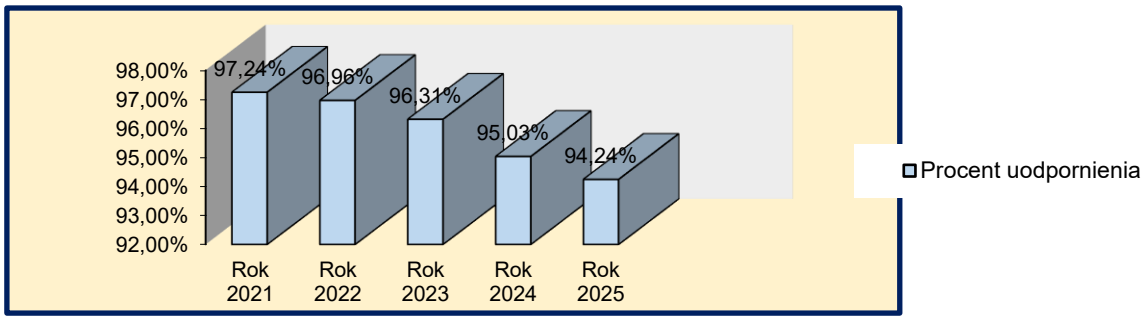

Wykres nr 17: Uodpornienie dzieci przeciwko BCG na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025

b) W stosunku do ubiegłego roku zmniejszył się nieznacznie odsetek dzieci uodpornionych przeciwko rotawirusom (szczepienie obowiązkowe), w 2025 roku uodporniono 73,16 % dzieci w 1 roku życia, w 2024 roku III dawki szczepionki otrzymało 77,62 % dzieci, w 2023 roku uodporniono 64,77 % dzieci, a w 2022 roku 65,29 % dzieci.

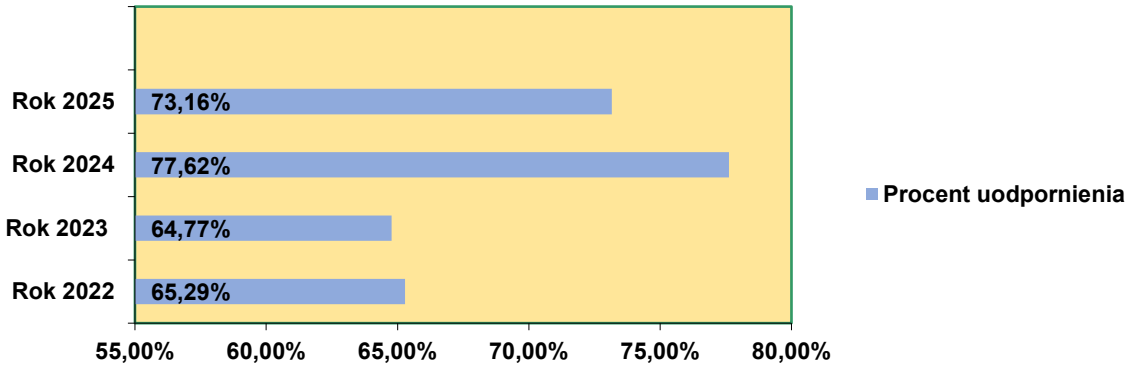

Wykres nr 18: Uodpornienie dzieci przeciwko rotawirusom na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2022-2025

c) W stosunku do lat ubiegłych zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko WZW typ B (szczepienie obowiązkowe przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B) w 1 roku życia – II dawki szczepionki otrzymało 34,18 % dzieci, III dawkami zaszczepiono 44,73 % dzieci, (w 2024 roku II dawki szczepionki otrzymało 40,05 % dzieci, a III dawkami uodporniono 54,14 % rocznika, w 2023 roku II dawki szczepionki otrzymało 46,59 %, III dawkami uodporniono 41,05 %, w 2022 roku II dawki szczepionki otrzymało 41,05 % dzieci, III dawkami uodporniono 36,09 % dzieci, a w 2021 roku 49,43 % - 44,13 %).

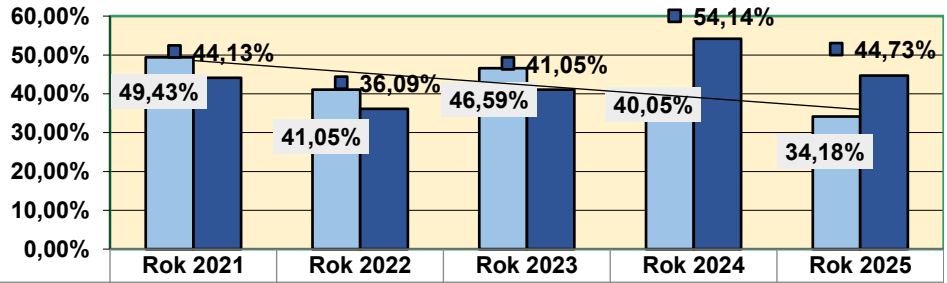

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
Procent II dawka	49,43%	41,05%	46,59%	40,05%	34,18%
Procent III dawka	44,13%	36,09%	41,05%	54,14%	44,73%

Wykres nr 19: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia przeciwko WZW typ B na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025

d) W stosunku do ubiegłego roku zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych w 6 roku życia przeciwko obowiązkowym szczepieniom DTPa+polio (błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis), w 2025 roku uodporniono 76,56 % dzieci (w 2024 roku wyszczepiono 80,66 % dzieci, w 2023 roku uodporniono 74,42 % dzieci, w 2022 roku szczepienie otrzymało 76,10 %, a w 2021 roku uodporniono 75,56 % dzieci).

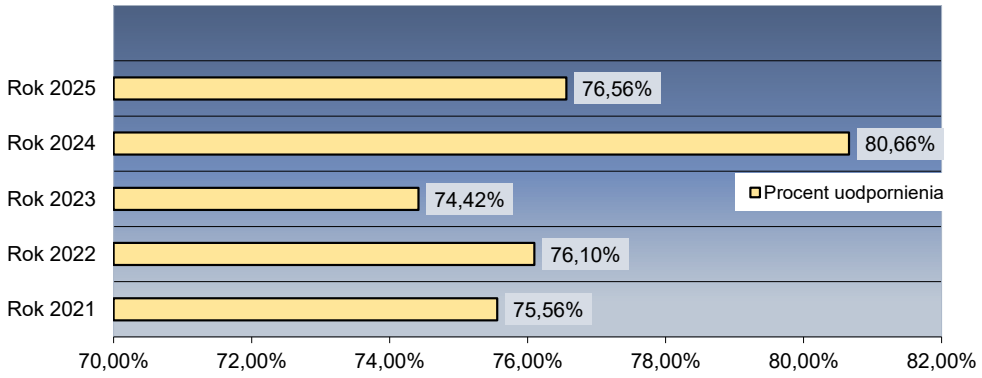

Wykres nr 20: Uodpornienie dzieci w 6 roku życia przeciwko DTPa+polio na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025

e) W stosunku do ubiegłego roku zmniejszył się również odsetek dzieci uodpornionych przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 roku życia (szczepienia obowiązkowe). W 2025 roku uodporniono 76,14 % dzieci (w 2024 roku zaszczepiono 80,66 % dzieci, w 2023 roku uodporniono 73,27 % dzieci, w 2022 roku uodporniono 85,21 %, a w 2021 roku zaszczepiono 84,62 % dzieci).

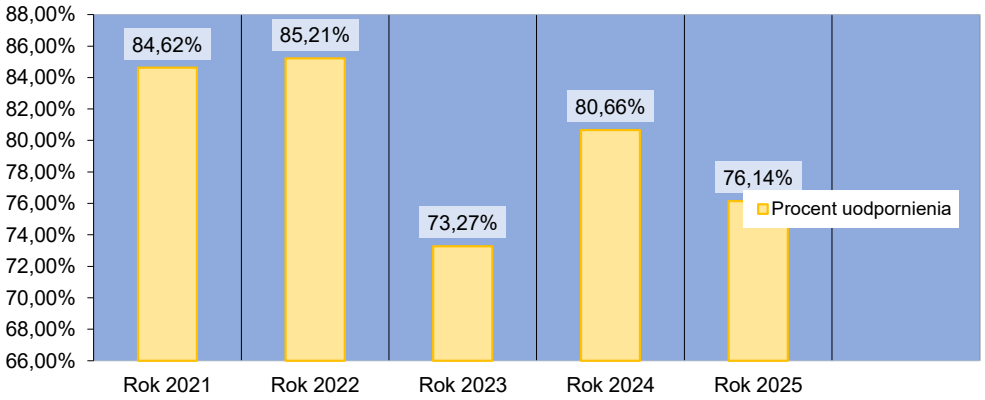

Wykres nr 21: Uodpornienie dzieci w 6 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025

f) W stosunku do lat ubiegłych zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko Tdap (szczepienie obowiązkowe przeciwko błonicy, tężcowi oraz krztuścowi) w 14 roku życia. W 2025 roku szczepienie otrzymało 83,67 % dzieci (w 2024 roku uodporniono 89,25 % dzieci, w 2023 roku zaszczepiono 79,71 % dzieci, w 2022 roku 85,17% dzieci, a w 2021 roku szczepienie otrzymało 84,30 % dzieci).

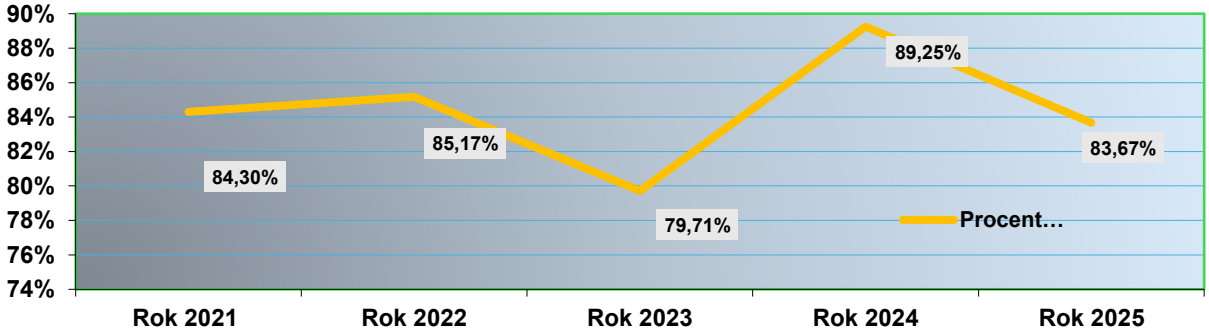

Wykres nr 22: Uodpornienie dzieci w 14 roku życia przeciwko błonicy i tężcowi na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025

g) W stosunku do ubiegłego roku zmniejszył się odsetek osób uodpornionych przeciwko Td (szczepienie obowiązkowe przeciwko błonicy oraz tężcowi) w 19 roku życia, w 2025 roku uodporniono 82,02 % rocznika, w 2024 roku wyszczepiono 85,97 % rocznika, w 2023 roku uodporniono 80,47 %, w 2022 roku szczepienie otrzymało 88,96 %, a w 2021 roku uodporniono 83,77 % osób.

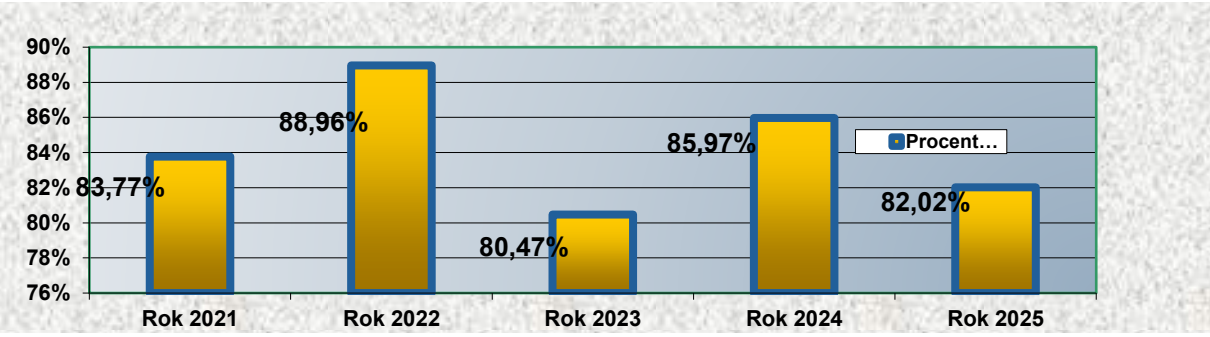

Wykres nr 23: Uodpornienie dzieci w 19 roku życia przeciwko błonicy tężcowi na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025

h) Z analizy porównawczej wynika, iż w stosunku do ubiegłego roku zwiększył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko DTP+polio+Hib (obowiązkowe szczepienie przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio, Haemophilus typ B) w 2 roku życia; w 2025 roku III dawki szczepionki otrzymało 42,04 % dzieci, IV dawką uodporniono 54,56 % dzieci, (w 2024 roku III dawki szczepionki otrzymało 51,78% dzieci, IV dawką uodporniono 44,38 % dzieci, w 2023 roku - 54,59 % -42,85 % dzieci, w 2022 roku - 54,55 % - 43,68 % dzieci, a w 2021 roku - 49,67 % - 47,90 % dzieci).

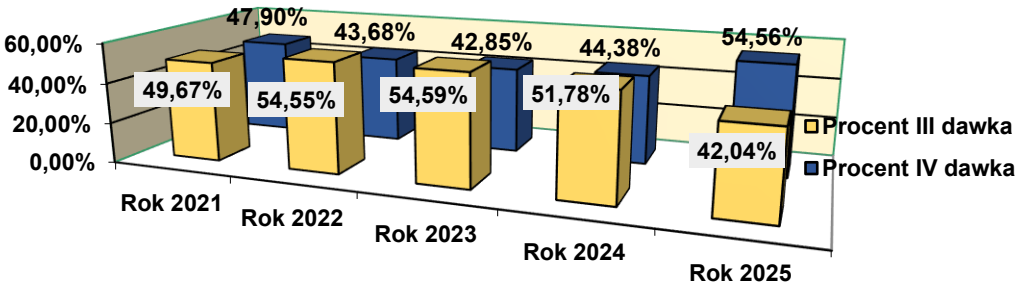

Wykres nr 24: Uodpornienie dzieci w 2 roku życia DTP+polio+Hib na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025

i) W stosunku do lat ubiegłych znacznie zwiększył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko obowiązkowym szczepieniom DTP+polio+Hib (błonica, tężec, krztusiec, polio, Haemophilus typ B) w 1 roku życia, III dawki szczepionki otrzymało w 2025 roku 55,27 % dzieci, w 2024 roku uodporniono 49,45 % dzieci, w 2023 roku otrzymało 51,42 % dzieci, w 2022 roku 49,03 % dzieci, a w 2021 roku – 51,03 % dzieci.

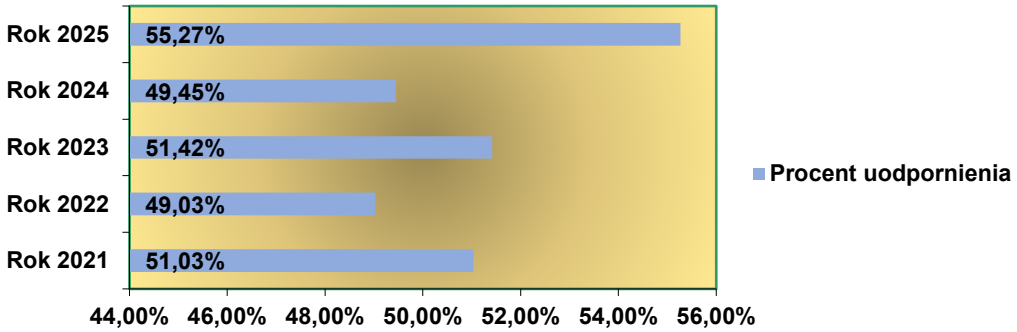

Wykres nr 25: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia p. DTP+polio+Hib na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025

j) W stosunku do lat ubiegłych znacznie zwiększył się odsetek dzieci uodpornionych w 1 roku życia przeciwko obowiązkowym szczepieniom przeciwko pneumokokom, w 2025 roku uodporniono 70,29 % (w 2024 roku uodporniono 68,23 % rocznika, w 2023 roku zaszczepiono 60,23 %, w 2022 roku uodporniono 64,74 % dzieci, a w 2021 roku zaszczepiono 56,78 % dzieci).

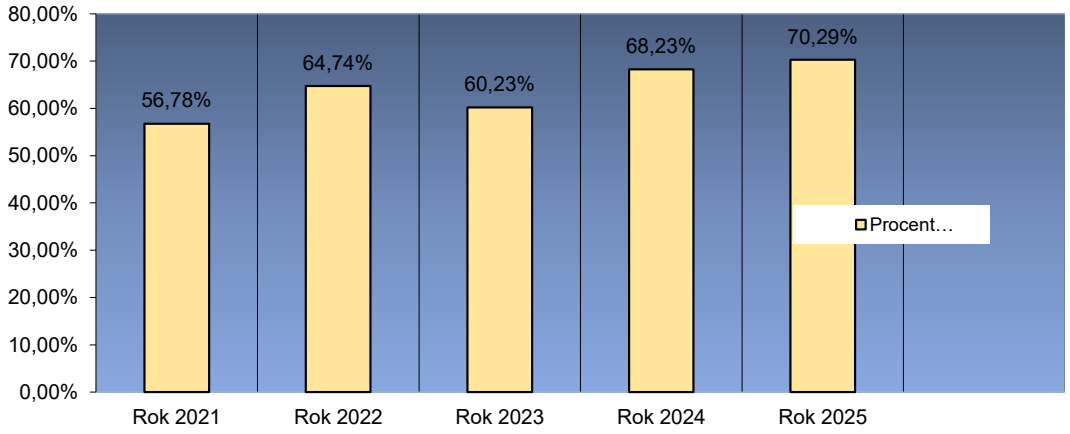

Wykres nr 26: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia przeciwko pneumokokom na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2010-2025

k) W stosunku do lat ubiegłych zwiększył się odsetek uodpornienia dzieci w 2 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce (szczepienia obowiązkowe) – w 2024 roku uodporniono 84,38 % dzieci, w 2023 roku uodporniono 82,65 %, w 2022 roku uodporniono 84,26 % dzieci, w 2021 roku uodporniono 74,61 %, a w 2020 roku uodporniono 85,49 % dzieci.

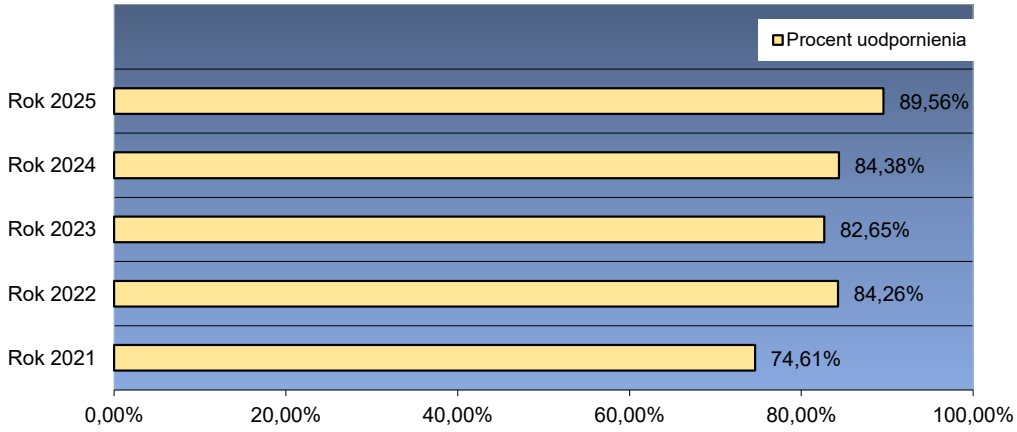

Wykres nr 27: Uodpornienie dzieci w 2 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025

Podsumowanie:

Obowiązkowe szczepienia ochronne są najskuteczniejszym sposobem w walce z niebezpiecznymi, często śmiertelnymi chorobami zakaźnymi zagrażającymi naszemu zdrowiu i życiu. Są one bezpieczną i skuteczną formą profilaktyki, wykorzystującą naturalne zdolności obronne organizmu i zapewniająca odporność na długi czas. Z uwagi na wzrost liczby osób podróżujących po świecie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie umieścił informacje o szczepieniach obowiązkowych oraz zalecanych dla turystów na stronie internetowej http://www.edu.wsse.gorzow.pl/swiebodzin/. Osoby zainteresowane szczepieniami przed wyjazdami wakacyjnymi lub służbowymi mogą uzyskać rzetelne informacje na temat szczepień w poszczególnych krajach na stronie internetowej http://www.szczepieniadlapodrozujacych.pl.

Na stronach internetowych https://www.pzh.gov.pl/szczepienia-ochronne,

https://www.szczepienia.pl, www.zaszczepsiewiedza.pl umieszczone zostały informacje będące wartościowym i rzetelnym źródłem wiedzy o szczepieniach m.in. pakiety informacyjne z zakresu organizacji szczepień ochronnych w Polsce oraz Programu Szczepień Ochronnych, informacje o szczepieniach obowiązkowych oraz zalecanych ujętych w Programie Szczepień Ochronnych. Ponadto rodzice mogą się zapoznać z przewodnikami dotyczącymi szczepień ochronnych, uzyskać informacje nt. pierwszej wizyty szczepiennej dziecka, a także dowiedzieć się, w jaki sposób powstaje szczepionka, jakie są rodzaje szczepionek, jakie są niepożądane odczyny poszczepienne, w jaki sposób badana jest skuteczność szczepionek oraz w jaki sposób bada się bezpieczeństwo preparatów szczepionkowych.

Ogromnym problemem w Polsce staje się odmowa obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci. Z danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny wynika, że na przestrzeni ostatnich lat znacznie wzrosła liczba odmów dotyczących szczepień ochronnych u dzieci. W 2017 roku – 30 089 odmów, w 2018 roku liczba odmów wynosiła 40 342, w 2019 roku 48 609. w 2020, 50 575, w 2021 roku 61 368, w 2022 – 72 722, a w 2023 roku liczba odmów wynosiła 87 344, (brak danych za 2024 i 2025 rok), co stwarza zagrożenie dla zdrowia publicznego i niebezpieczeństwo epidemii chorób zakaźnych.

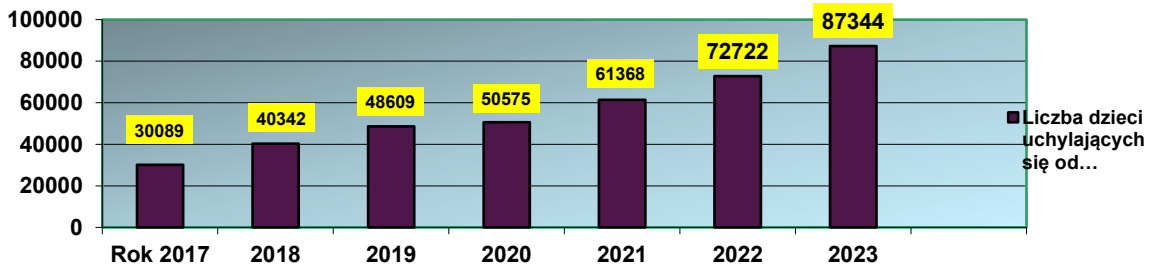

Wykres nr 28: Liczba dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych w Polsce w latach 2017-2023 wg danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny.

W powiecie świebodzińskim odnotowano wzrost liczby dzieci uchylających się od wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych, spowodowany wykazywaniem przez lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej dzieci, które nie mają wykonanego np. 1 szczepienia zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych. Utrzymanie wysokiego poziomu zaszczepienia populacji przeciw chorobom zakaźnym jest bardzo ważne, ponieważ ze względu na występowanie zjawiska odporności zbiorowiskowej, w przypadku gdy zaszczepionych jest przynajmniej 95% osób szczepienia chronią również pojedyncze osoby jeszcze niezaszczepione (np. ze względu na wiek, czy przeciwwskazania do szczepień).

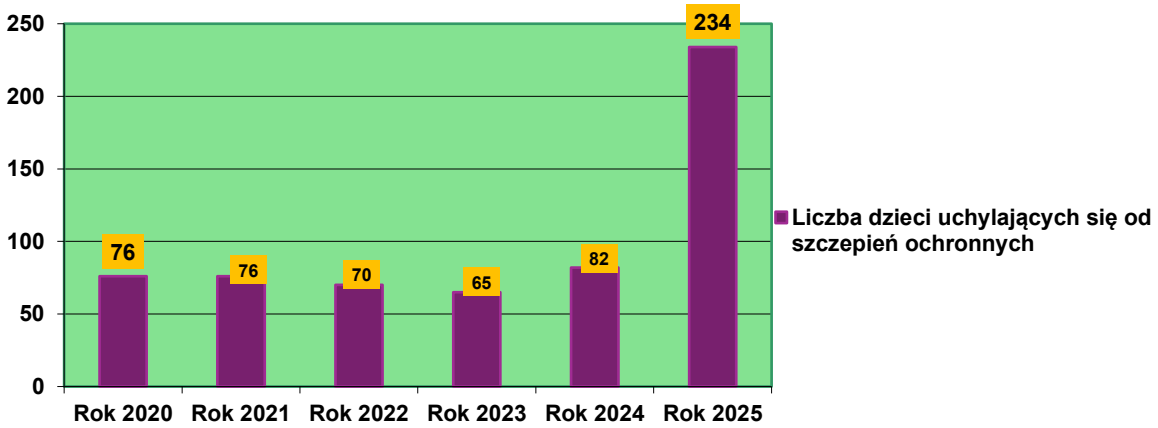

Wykres nr 29: Liczba dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2025

2.3 REALIZACJA "KALENDARZA SZCZEPIEŃ"

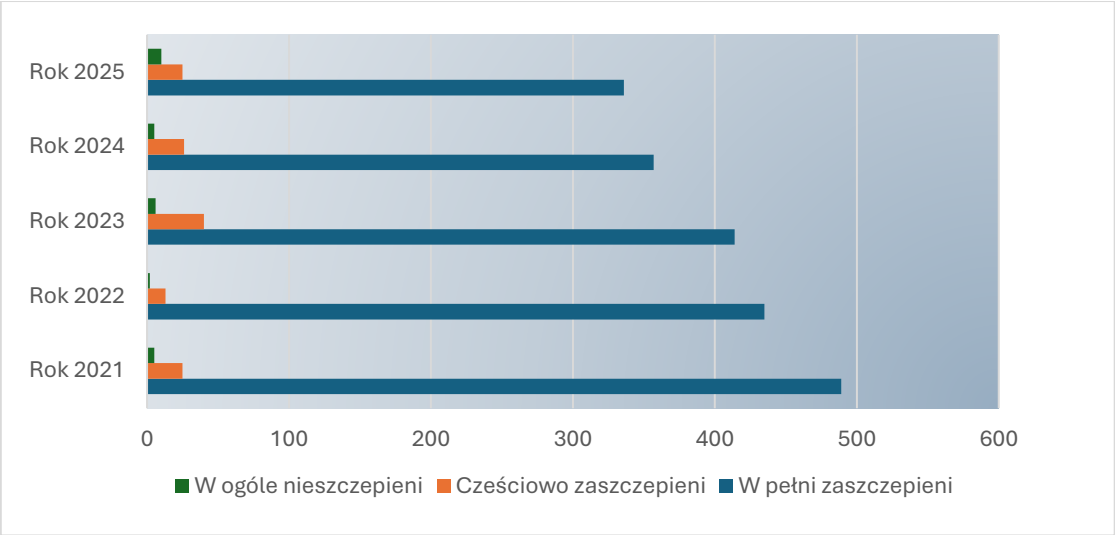

Wykres nr 30.: Stan zaszczepienia dzieci w 3 roku życia w odniesieniu do wymogów „Kalendarza Szczepień" na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021-2025

	Rok 2021 – rocznik 2019	Rok 2022- rocznik 2020	Rok 2023- rocznik 2021	Rok 2024- rocznik 2022	Rok 2025- rocznik 2023
W pełni zaszczepieni	489	435	414	357	336
Częściowo zaszczepieni	25	13	40	26	25
W ogóle nieszczepieni	5	2	6	5	10

Z uwagi na skalę problemu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie podejmuje działania zmierzające do poprawienia zgłaszalności osób wzywanych do szczepień ochronnych poprzez działania edukacyjne. Ponadto prowadzi kampanie tematyczne promujące konkretne szczepienia (np. przeciwko HPV, przeciwko grypie, przeciwko krztuścowi) w mediach społecznościowych, aby dotrzeć do jak największej liczby odbiorców, a także promuje szczepienia ochronne w punktach edukacyjnych tworzonych podczas imprez tematycznych i plenerowych na terenie powiatu świebodzińskiego.

3. STAN SANITARNO-TECHNICZNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

3.1 Stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie w roku 2025 znajdowało się 125 obiektów w tym: 115 obiekty wysokiego ryzyka, 3 obiekty średniego ryzyka oraz 7 obiektów niskiego ryzyka.
Do obiektów wysokiego ryzyka zalicza się podmioty lecznicze wykonujące świadczenia zdrowotne w różnych formach o charakterze zabiegów inwazyjnych, do obiektów średniego ryzyka podmioty wykonujące świadczenie zdrowotne w różnych formach, w których nie są prowadzone zabiegi inwazyjne, oraz niskiego to podmioty lecznicze w których odbywają się wyłączne porady lekarskie np. psychiatra.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie w 2025 r. znajdowały się obiekty wykonujące działalność leczniczą:

a) szpitale – 3
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu, Cibórz 5, 66-213 Skąpe.

- Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o. ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin.
- Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o. ul. Młyńska 6, 66-200 Świebodzin

b) inne niż szpitale - 5
- Domy Pomocy Społecznej w Glińsku, Glińsk 51, 66-200 Świebodzin
- Dom Pomocy Społecznej w Toporowie, ul. Lipowa 17, Toporów, 66-220 Łagów
- Dom Pomocy Społecznej w Jordanowie Jordanowo 3, 66-200 Świebodzin
- Ośrodek dla Osób uzależnionych SPZOZ Nowy Dworek Nowy Dworek 46, 66-200 Świebodzin
- Powiatowy Ośrodek Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy "PAŁAC" w Przełazach sp z o.o., Przełazy 20, 66-218 Lubrza

c) ambulatoryjne świadczenia zdrowotne
- Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice – ogółem 86
- Zakłady rehabilitacji leczniczej – 2
- Inne 3

d) Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową
- Indywidualne praktyki lekarskie ogółem - 37
  - ✓ w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów - 19
- Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem – 29
- Grupowe praktyki lekarskie ogółem - 8
  - ✓ w tym grupowe praktyki lekarzy dentystów - 3
- Indywidualne praktyki pielęgniarek - 12

<u>W 2025 r. przeprowadzono 165 kontrole sanitarne obiektów z czego:</u>

a) 99 były to kontrole bieżące
b) 66 były to kontrole pozaplanowe, które dotyczyły między innymi:
- Kontrole sprawdzające (wykonanie decyzji / zaleceń)
- kontrole interwencyjne na wniosek,
- kontrole ognisk epidemicznych,
- kontrole nowo powstałych podmiotów leczniczych
- inne tj. kontrole dotyczące powszechnego spisu kart

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie wpłynęło 5 interwencji, które dotyczyły:
- braku dostępności do bieżącej ciepłej wody w pomieszczeniu higieniczno – sanitarnym
- warunków higieniczno – sanitarnych
- paleniu wyrobów tytoniowych na terenie podmiotu leczniczego

Interwencje zostały rozpatrzone zgodnie z kompetencjami .

Zaplanowane kontrole na 2025 r. w zakresie nadzoru nad placówkami medycznymi zostały zrealizowany w 79 %, 4 podmioty zakończyły swoją działalność.

W 2025 roku wydano 20 decyzji administracyjnych, które dotyczyły:
a) stwierdzenia wygaszenia decyzji administracyjnej
b) wydania decyzji administracyjnej po przeprowadzonych kontrolach obiektów
c) zmiany terminu wykonania obowiązku nałożonego pierwotnie wydaną decyzją administracyjną na wniosek podmiotu leczniczego tj.:

1) Nowego Szpitala w Świebodzinie Sp. z o.o. ul. Młyńska 6, 66-200 Świebodzin
- Oddział Położniczo-Ginekologiczny - Brak śluzy umywalkowo – fartuchowej w zespole porodowym – decyzja wydana 2018 r.
- Pracownia endoskopii - W zmywalni w pracowni endoskopii brak wentylacji mechanicznej nawiewno-wyciągowej – decyzja wydana 2018 r., Wykonanie obowiązku decyzji administracyjnej w 2025 r.
- Oddziały szpitalne - W pokojach łóżkowych brak dostępu do łóżek z trzech stron, w tym dwóch dłuższych – decyzja wydana w 2018 r.

2) Lubuskiego Centrum Ortopedii im. dr. Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin
- zapewnienia w bloku operacyjnym odpowiedniego stanu sanitarno - techniczny powierzchni ścian w pomieszczeniu umywalni dla personelu oraz w pomieszczeniu, gdzie odbywa się wstępne mycie narzędzi – decyzja wydana w 2023 r., Wykonanie obowiązku decyzji administracyjnej zostało zrealizowane w 2025 r.

- zapewnienia na bloku operacyjnym odpowiedniego stanu sanitarno – technicznego powierzchni ścian sal operacyjnych – decyzja wydana w 2020 r. Wykonanie obowiązku decyzji administracyjnej zostało zrealizowane w 2025 r.
- zapewnienia na bloku operacyjnym śluzy szatniowej, przez którą przechodzi personel wraz z pomieszczeniem higieniczno - sanitarnym, znajdującym się pomiędzy szatnią czystą i brudną – decyzja wydana w 2014 r.
- zapewnienia w bloku operacyjnym pomieszczenia dla personelu z pomieszczeniem higieniczno – sanitarnym – decyzja wydana w 2014 r.

W zakresie wydanych 10 decyzji administracyjnych proces administracyjny w 2025 r. zakończył się pełną realizacją nałożonych na stronę zobowiązań.

W 2025 r. zostało wydanych 10 decyzji opłatowych w związku z przeprowadzonymi kontrolami sanitarnymi, podczas których stwierdzono nieprawidłowości.

	Liczba kontroli (w tym także kontrole spr., interwencyjne, na wniosek)	Liczba wydanych decyzji administracyjnych nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
Rok 2019	108	19	3	300 zł
Rok 2020	7	1	1	100 zł
Rok 2021	59	0	0	0zł
Rok 2022	76	14	4	1050 zł
Rok 2023	117	9	5	2150 zł
Rok 2024	162	9	0	0
Rok 2025	165	20	0	0

W 2025 r. przeprowadzono kontrole sanitarne podmiotów leczniczych w zakresie:

a) przestrzegania aseptyki i antyseptyki,
b) oceny procedur sterylizacyjnych z uwzględnieniem przyjętych rozwiązań zaopatrzenia w materiały sterylne, prawidłowości przygotowania sprzętu do sterylizacji, skuteczności procesów sterylizacyjnych oraz właściwego postępowania ze sprzętem medycznym po sterylizacji,
c) oceny procedur dezynfekcyjnych z uwzględnieniem prawidłowości doboru środków dezynfekcyjnych, przygotowania roztworów i sposobu przechowywania preparatów stężonych,
d) opracowania i stosowania procedur higienicznych:
   - higienicznego mycia rąk,
   - dezynfekcji rąk,
   - chirurgicznego mycia rąk,
   - dezynfekcji, mycia narzędzi i sprzętu medycznego,
   - postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny,
   - postępowania z brudną bielizną,
   - postępowania z odpadami medycznymi.
e) opracowania i stosowania procedur sprzątania:
   - mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych,
   - mycia i dezynfekcji powierzchni bezdotykowych,
   - postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym.
f) oceny stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń podmiotów leczniczych,
g) oceny prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, częstotliwość jej prowadzenia, sposób dokumentowania,
h) oceny postepowania z odpadami medycznymi w nadzorowanych podmiotach leczniczych,

i) oceny działań zmierzających do zapobiegania/ograniczenia/powstrzymywania ognisk epidemicznych

W okresie sprawozdawczym nie wydano mandatów karnych.

Stan sanitarno techniczny skontrowanych szpitali nie budził zastrzeżeń, remonty pomieszczeń są wykonywane na bieżąco.

3.2 **. Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne**

3.2.1 Kontrola sanitarna

Czystość bieżąca kontrolowanych szpitali była zachowana. W wyniku przeprowadzanych kontroli sanitarnych stwierdzono najczęściej nieprawidłowości, które dotyczyły niedostosowania pomieszczeń do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W roku 2025 r. przeprowadzono 16 kontroli w podmiotach leczniczych w tym:

- 3 kontroli sprawdzających
- 3 kontrole kompleksowe
- 5 kontroli w zakresie ogniska epidemiologicznego
- 3 kontrole w zakresie kontroli zakażeń szpitalnych
- 2 kontrole interwencyjne na wniosek

W 2025 r. przeprowadzono kontrole kompleksowe szpitali znajdujących się na terenie powiatu świebodzińskiego w związku z koniecznością oceny dostosowania podmiotów do wymogu rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą i realizacji programów dostosowania oraz oceny działań zmierzających do zapobiegania/ograniczenia/ powstrzymywania zjawiska ognisk epidemicznych.

W 2025 r. w Lubuskim Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o, ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin przeprowadzono 2 kontrole, które dotyczyły:

- oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych;
- kontroli kompleksowej szpitala w zakresie oceny spełnienia wymagań higienicznych, zdrowotnych oraz funkcjonalno-technicznych;

W 2025 r. w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SPZOZ w Ciborzu, Cibórz 5, 66-213 Skąpe, przeprowadzono 10 kontroli, które dotyczyły:

- kontroli kompleksowej szpitala w zakresie oceny spełnienia wymagań higienicznych, zdrowotnych oraz funkcjonalno-technicznych,
- 3 kontroli sprawdzających wykonania obowiązków nałożonych decyzją administracyjną,
- oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych;
- 4 kontroli w zakresie wystąpienia ogniska epidemicznego (interwencyjne),
- kontroli interwencyjnej na wniosek.

W 2025 r. w Nowym Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o ul. Młyńska 6, 66-200 Świebodzin przeprowadzono 4 kontrolę które dotyczyły:

- oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych;
- kontroli kompleksowej w zakresie oceny spełnienia wymagań higienicznych, zdrowotnych oraz funkcjonalno-technicznych.

3.2.2 Czystość mikrobiologiczna

- procesy dezynfekcji

W kontrolowanych szpitalach w roku 2025 nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie przeprowadzania dezynfekcji. Procesy dezynfekcji w podmiotach odbywają się przy użyciu środków do dezynfekcji zgodnie z zaleceniami producenta.

- procesy sterylizacji

Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o. oraz Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SPZOZ w Ciborzu mają zawarte umowy na wykonywanie usługi sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku z firmami zewnętrznymi.

Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr. Lecha Wierusza w Świebodzinie dysponuje własną centralną sterylizatornia. Centralna sterylizatornia działa tylko w ramach działalności szpitala, nie świadczy usług na zewnątrz.

3.3 Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne.

W Ośrodku dla osób uzależnionych SPZOZ Nowy Dworek Nowy Dworek 46, 66-200 Świebodzin została przeprowadzona kontrola bieżącą. W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w zakresie epidemiologii nie wydał żadnej decyzji administracyjnej na ww. podmiot.

W 2025 roku zostały skontrolowane Domy Pomocy Społecznej w ramach bieżącego nadzoru, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W wyniku wystąpienia ogniska epidemicznego w Domu Pomocy Społecznej w Glińsku została przeprowadzona dodatkowa kontrola mająca na celu ocenę wdrożonych działań przez podmiot w celu wygaszenia ogniska epidemicznego. Ognisko epidemiczne dotyczyło wystąpienia u 2 osób przebywających na stale w Domu Pomocy Społecznej zmian skórnych (świerzb). Personel Domu Pomocy Społecznej w Glińsku stosował się do zaleceń lekarskich oraz do przestrzegania procedur, co jest potwierdzeniem prawidłowości i skuteczności wdrożonych procedur w placówce, wskutek tego nie zarejestrowano wzrostu ilości osób zakażonych świerzbem wśród mieszańców DPS oraz personelu od momentu stwierdzenia wystąpienia zachorowania tj. na 100 pensjonariuszy tylko u 2 osób stwierdzono zachorowanie na świerzb.

Przeprowadzona kontrola wykazała, iż podmiot podjął natychmiast działania zgodnie z obowiązującą w placówce procedurą w celu wygaszenia ogniska epidemicznego.

W Powiatowym Ośrodku Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy "PAŁAC" w Przełazach Sp z o.o., została przeprowadzona kontrola sprawdzająca dotycząca:

- zlikwidowania bariery architektonicznej w postaci progu znajdującego się pomiędzy korytarzem głównym, a poczekalnią na I piętrze budynku głównego zakładu rehabilitacji leczniczej, w celu ułatwienia dostępu do pomieszczenia higieniczno - sanitarnego dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich wyposażanego dodatków w natrysk;
- prowadzeniu działań w zakresie zapobiegania szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych tzn. opracować procedury dostoswane do działalności podmiotu w zakresie zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzieleniem świadczeń zdrowotnych, w tym dekontaminacji skóry oraz stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej w celu zapobieżenia przeniesieniu na inne osoby biologicznych czynników chorobotwórczych
- prowadzeniu kontroli wewnętrznej obejmujących zakres udzielania świadczeń zdrowotnych
  i obejmującej okresową analizę i weryfikacje procedur stosowanych w celu zapobieżenia szczerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz dokumentacji ich realizacji.

W trakcie kontroli stwierdzono, wykonanie obowiązków nałożonych decyzją administracyjną.

3.4 <u>Występowanie ognisk epidemicznych w podmiotach leczniczych w 2025 roku</u>

Na terenie powiatu w 2025 r. zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie 15 raportów dotyczących podejrzenia ogniska epidemicznego. 1 ognisko epidemiczne zostało zgłoszone w 2024 r. natomiast wygaszenie ogniska epidemicznego miało miejsce w 2025 r.

W Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SPZOZ w Ciborzu łącznie wystąpiło aż 10 ognisk, które dotyczyły:

- 1 ognisko dotyczyło Norowirusa
- 6 ognisk dotyczyło grypy typu A w tym 1 ognisko wygaszone w 2026 r.
- 1 ognisko dotyczyło wystąpienia u pacjentów objawów o etiologii wirusowej (dolegliwości ze strony układu pokarmowego - biegunka), nie ustalono czynnika chorobotwórczego
- 1 ognisko dotyczyło Sapowirusa
- 1 ognisko dotyczyło wystąpienia wszawicy głowy

W Nowym Szpitalu w Świebodzinie Sp. z o.o wystąpiły 3 ogniska epidemiczne, które dotyczyły:

- 1 ognisko dotyczyło Wirus SARS COV-2
- 1 ognisko dotyczyło Klebsiella pneumoniae MBL, NDM
- 1 ognisko dotyczyło grypy typu A

W Lubuskim Centrum Ortopedii im. dr. Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o wystąpiło 1 ognisko epidemiczne :

- 1 ognisko dotyczyło Norowirusa dolegliwości ze strony przewodu pokarmowego (wymioty, nudności, luźne stolce) – norowirus – zgłoszenie w 2024 r. , wygaszenie w 2025 r.

W Domu Pomocy Społecznej w Glińsku wystąpiło 1 ognisko epidemiczne,

- 1 ognisko epidemiczne dotyczyło zmian skórnych – świerzb

Informacja dotycząca terminowego zgłoszenia o wystąpieniu ogniska epidemicznego nie zawsze była przekazywana do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie z zachowaniem obowiązujących terminów. Brak terminowego zgłoszenia do PPIS w Świebodzinie w trakcie postępowania epidemiologicznego skutkowało brakiem możliwości podjęcia natychmiastowych działań przez Pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Świebodzinie w celu ustalenia źródła zakażenia oraz przerwania dróg rozprzestrzeniania się czynnika chorobotwórczego.

3.5 Zakażenia Szpitalne

W poniższej tabeli przedstawiono ilość zakażeń szpitalnych od 2019 r. do 2025 r.

Nazwa szpitala	Ilość wykrytych zakażeń szpitalnych						
	2019 r.	2020 r.	2021r.	2022r.	2023	2024 r.	2025
Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o. o , ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin	17	0	13	48	33	24	17
Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o., 66- 200 Świebodzin, ul. Młyńska 6	80	73	78 (razem z covid)	118	42	48	57
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu 66-213 Skąpe	154	142	32 (+ 131 covid) 163	18	23	13	43
Razem w powiecie	251	215	254	184	98	85	117

We wszystkich nadzorowanych szpitalach formalnie powołany jest Zespół i Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Lekarze, będący przewodniczącymi zespołu, oraz specjaliści ds. mikrobiologii posiadają kwalifikacje zgodne z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych.

We wszystkich podmiotach leczniczych kontrole wewnętrzne odbywają się według opracowanego harmonogramu/planu kontroli na dany rok. Dokumentacja z kontroli jest prowadzona na bieżąco a raporty są przedstawiane kierownikowi podmiotu. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzone są kontrole sprawdzające po 3 miesiącach lub zgodnie z wyznaczonym terminem. Kontrole wewnętrzne przeprowadzają pielęgniarki epidemiologiczne oraz pielęgniarki koordynujące. Dokumentacja prowadzona jest w postaci pisemnej lub elektronicznej w formie raportów kontroli. Częstotliwość zgodna z obowiązującymi przepisami tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

3.6 Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

3.6.1 Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie

a) stan sanitarno-techniczny i funkcjonalność

W 2025 r. przeprowadzono 72 kontroli, w tym:

- w zakładach rehabilitacji leczniczej
- w indywidualnych praktykach lekarskich
- w indywidualnych specjalistycznych praktykach lekarskich
- w grupowych praktykach lekarskich
- w indywidualnych praktykach pielęgniarskich

Podczas kontroli oceniono stan sanitarno-techniczny pomieszczeń ww. podmiotów, oceniono postępowanie z odpadami medycznymi, sprawdzono aktualność procedur.

W 2025 r. wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące nieodpowiedniego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń oraz niedostosowania pomieszczeń do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

b) procesy dezynfekcji i sterylizacji

Procesy dezynfekcji sprzętu, powierzchni i narzędzi są przeprowadzano zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi w obiektach.

Procesy sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku w podmiotach leczniczych są kontrolowane przy użyciu parametrów fizycznych z zastosowaniem wskaźników chemicznych i biologicznych.

3.6.2 Stacja dializ

W 2025 r . odbyła się kontrola bieżącą Stacji Dializ. Stacja Dializ wyposażona jest w stanowiska dializacyjne w obrębie którego znajdują się sprzęt i aparatura niezbędna do wykonania dializy u jednego pacjenta. W wyniku kontroli bieżącej w 2025 r. nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.6.3 Punkty poboru materiału do badań, medyczne laboratorium diagnostyczne

W 2025 r. przeprowadzono 2 kontrole bieżące punktów poboru materiału do badań oraz 1 kontrole interwencyjną.

4. NADZÓR NAD WARUNKAMI ZDROWOTNYMI ŚRODOWISKA BYTOWANIA MIESZKAŃCÓW POWIATU.

W zakresie higieny komunalnej kontrolowano warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców powiatu.

W działalności bieżącej w roku 2025 jako zadania priorytetowe wyznaczono:

- czuwanie nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody oraz nad obiektami służącymi do zaopatrzenia ludności w wodę, miejscami wykorzystywanymi do kąpieli i basenami kąpielowymi;
- prowadzenie bazy danych wodociągów, w których stwierdzono przekroczenie parametrów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- wzmocnienie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej (w szczególności obiektów zlokalizowanych przy głównych trasach komunikacyjnych, w hotelach, stacjach paliw) zgodnie z zagrożeniami w powiecie;
- udział w przygotowaniach i zabezpieczeniu sanitarnym przebiegu imprez masowych;
- wzmożenie nadzoru nad obiektami i urządzeniami, które w oparciu o ustalenia kontroli z lat poprzednich wykazują najgorszy stan sanitarno – techniczny;
- nadzór nad warunkami świadczenia usług w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej;
- wzmożenie nadzoru nad obiektami sezonowymi, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zlokalizowanych w miejscowościach turystycznych;
- wydawanie decyzji, zezwoleń na ekshumację zwłok/szczątków, ich przewóz oraz nadzór nad właściwym postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi;
- współpraca ze służbami oraz z inspekcjami i organami administracji samorządowej w zakresie sprawowanego nadzoru nad warunkami higieny środowiska.

W ramach działań pionu Higieny Komunalnej nadzorem objęto obiekty użyteczności publ. tj:

- obiekty służące do zaopatrzenia ludności w wodę;
- obiekty świadczące usługi lecznicze (przychodnie, szpitale);
- obiekty użyteczności publicznej (ustępy publiczne, basen kąpielowy, domy pomocy społecznej, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, hotele, motele, pensjonaty, kempingi, pola namiotowe, ośrodki wypoczynkowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, zakłady odnowy biologicznej, dworce autobusowe, dworce i stacje kolejowe, stacje paliw, parkingi, obiekty sportowe oraz kulturalno-widowiskowe, kino, cmentarze, park linowy, place zabaw, parkingi, parki, targowiska, pralnie);
- środki transportu publicznego, w tym sanitarnego.

4.1 Realizacja działań w ww. zakresie wynikała głównie z następujących aktów prawnych:

- ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków(Dz. U. z 2024 r. poz. 757).
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 poz. 2294),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2022 poz. 1230),

- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. 2022 poz. 402).
- rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r., w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017r. poz. 2266),
- ustawa z dnia 31 stycznia 1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. 2025r. poz. 1590)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2001r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. 2021r. poz. 1910),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011r. w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków ludzkich (Dz. U. Nr 75, poz. 405).

4.2 Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne

W roku 2025r. przeprowadzono łącznie **13 kontroli** zaplecza sanitarnego w obiektach podmiotów leczniczych, w tym:
- 4 kontroli sanitarnych,
- 4 kontroli obiektu w trakcie poboru ciepłej wody na obecność bakterii Legionella sp.,
- 5 kontroli sprawdzających.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 3 decyzje o zmianie terminu wykonania decyzji,

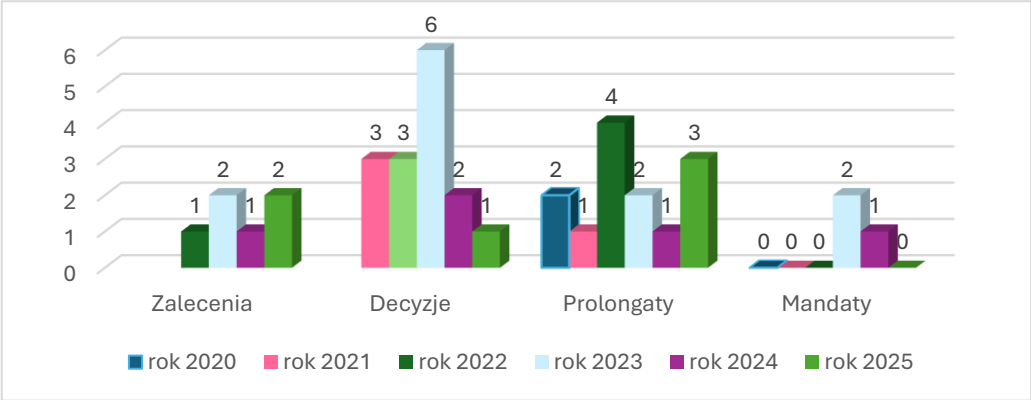

Wykres nr 31: Porównanie wyników działań represyjnych w zakresie HK w podmiotach wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2025

Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarny, techniczny oraz czystość bieżącą zaplecza szpitalnego m.in.: pralnia szpitalna, prosektoria oraz zaplecze szpitale tj. korytarze komunikacyjne, toalety ogólnodostępne, punkty zdawczo – odbiorcze bielizny brudnej i czystej, pomieszczenia Pro-Morte. Na terenie szpitali nie wykonuje się sekcji zwłok. Okazano umowy potwierdzające przeprowadzenia sekcji zwłok w Zielonej Górze.

Na stwierdzone podczas kontroli sanitarnej nieprawidłowości PPIS w Świebodzinie wydał 1 decyzję administracyjną z terminami realizacji do 30 czerwca 2025 r. i do dnia 30 sierpnia 2025 r. oraz dwa zalecania. Przeprowadzone kontrole sanitarne wykazała usunięcie nieprawidłowości.

4.3 Zaopatrzenie w wodę szpitali oraz rezerwowe źródła wody:

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w Wojewódzkim Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo Chorych SP ZOZ w Ciborzu pochodzi z własnego ujęcia. Wodociąg należący do szpitala posiada pięć studni głębinowych, które pracują naprzemiennie.

W roku 2025 próbki wody z ww. ujęcia odpowiadały rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

„Nowy Szpital w Świebodzinie" oraz Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie korzystają z wodociągu publicznego w Świebodzinie. „Nowy Szpital w Świebodzinie" i Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie korzystają z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbki wody z wodociągu publicznego w Świebodzinie pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały

rozporządzeniu Ministra Zdrowia dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie i „Nowy Szpital w Świebodzinie" na terenie powiatu świebodzińskiego nie posiadają rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę. W związku z tym zostały wydane 2 decyzje administracyjne z terminem wykonania nakazów które zostały przedłużone do dnia 31 grudnia 2026 r. (Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie oraz „Nowy Szpital w Świebodzinie").

4.4 Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne.

Na terenie powiatu świebodzińskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w 2025 roku nadzorował inne zakłady opieki zdrowotnej, którym są SP ZOZ Ośrodek dla Osób Uzależnionych w Nowym Dworku, Jordanowie i Glińsku. Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarny, techniczny oraz czystość bieżącą placówek.

Źródłem zaopatrzenia w wodę w SP ZOZ Ośrodku dla Osób Uzależnionych w Glińsku jest wodociąg publiczny w Rusinowie. Natomiast wodociąg publiczny w Gościkowie zaopatruje Ośrodki w Jordanowie i Nowym Dworku. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.

Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej na terenie powiatu świebodzińskiego ulega ciągłej poprawie. W większości z nich przeprowadzono modernizacje i remonty. Mając na uwadze ich dostosowanie do wymaganych przepisów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

4.5 ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ DO SPOŻYCIA

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) jak również na podstawie:

- ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz.757);
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W powiecie świebodzińskim w 2025 r. objęto nadzorem 68 wodociągów (podział przedstawiono na wykresie nr 1).

- W roku 2025 w ramach nadzoru pobrano **259** próbek (w tym **179** próbek wody przeznaczonej do spożycia, **55** próbek ciepłej wody w kierunku występowania bakterii Legionella,
- **8** próbek z kąpielisk, basen – **10** próbek wody z basenu, **7** próbki pozaplanowe),

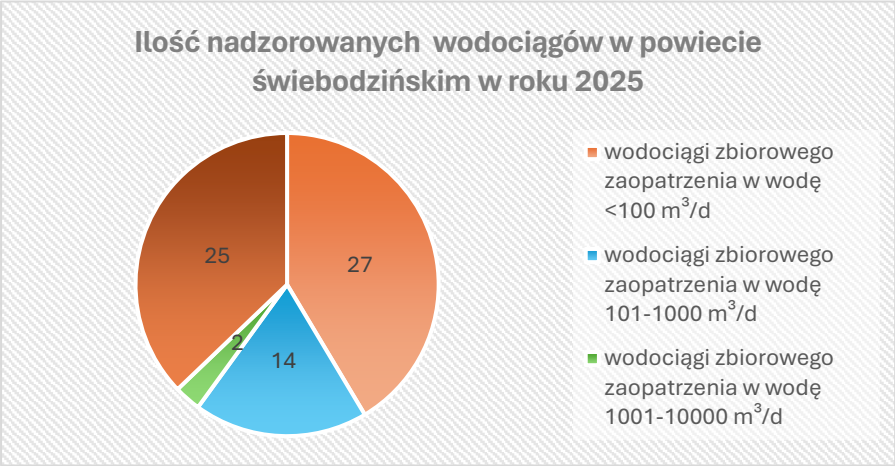

Wykres nr 32. Ilość nadzorowanych wodociągów w powiecie świebodzińskim w roku 2025.

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajduje się kilka miejscowości nie zwodociągowanych. Mieszkańcy tych miejscowości korzystają z własnych studni przydomowych lub indywidualnych ujęć wody.

4.5.1 Lista wskaźników jakości wody, wśród których najczęściej stwierdzano przekroczenia w 2025r.:

- pod względem mikrobiologicznym - bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2 °C.
- pod względem fizykochemicznym - mętność, żelazo, mangan, twardość.
- pod względem organoleptycznym - smak i zapach.

Stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych miały charakter krótkotrwały i nie powodowały one bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi. Woda o zawyżonych parametrach fizykochemicznych mogła charakteryzować się zmianą smaku i zapachu oraz powodować powstawanie przebarwień na urządzeniach sanitarnych i pranej bieliźnie. W analizowanym okresie nie odnotowano chorób i zatruć wodo zależnych spowodowanych spożyciem wody.

4.5.2 Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajdują się **43** wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, wszystkie te obiekty zostały skontrolowane. W roku 2025 wydano 6 decyzji administracyjno merytorycznych dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych w wodociągach publicznych w miejscowościach: Gronów, Jemiołów, Toporów, Wielopole, Żelechów, Łagów dot. przede wszystkim nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów w Stacjach Uzdatniania Wody oraz urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia. Termin wykonania decyzji do 31 grudnia 2025r.

W 2025r. wydano 2 decyzje o braku przydatności wody do spożycia oraz 9 decyzji o warunkowej przydatności wody, 1 ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 41 zaleceń dot. jakości wody. Każdorazowo w sytuacji wystąpienia przekroczeń przedsiębiorstwa wodociągowe podejmowały działania naprawcze mające na celu ich eliminację. Przeprowadzono działania naprawcze w postaci płukania filtrów, sieci wodociągowej, dezynfekcję sieci wodociągowej. Sytuacje związane z wystąpieniem przekroczeń nie zagrażały zdrowiu konsumentów.

Dla wodociągu Rosin dnia 02 września 2025 r. wydano decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi ze względu na przekroczenie parametru twardość do dnia 31 grudnia 2025r., która została przedłużona do dnia 31.03.2027r. oraz dla wodociągu Raków obowiązuje decyzja wydana w 2024r. o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi ze względu na przekroczenie parametru twardość z terminem nakazów do dnia 31 grudnia 2026r. Parametr ten może ujemnie wpływać na wygląd i smak wody oraz może powodować odkładanie się osadów, ale nie stwarza zagrożenia dla zdrowia konsumentów.

Dla wodociągu Wilkowo w dniu 22 kwietnia 2025 r. wydano decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi ze względu na przekroczenie parametrów żelazo w ilości 290±41 µg/l oraz mętności 1,5±0,2 NTU do dnia 30 czerwca 2025 r., która została przedłużona do dnia 31.12.2026r. . Parametry te mogą ujemnie wpływać na barwę, wygląd i smak wody oraz żelazo może powodować odkładanie się osadów, ale oba parametry w takim stężeniu nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia konsumentów.

4.5.3 Inne podmioty zaopatrujące w wodę:

Na terenie powiatu świebodzińskiego w 2025r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie znajdowało się **25** indywidualnych ujęć wody.

W roku 2025 podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych.

W roku 2025 wydano dwie decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia, które dotyczyły w jednym przypadku bakterii grupy coli a w drugim przekroczenia parametrów mangan, mętność i ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C.W obu przypadkach po przeprowadzonych działaniach naprawczych stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W roku 2025 wydano również 12 zaleceń dot. jakości wody,które dotyczyły w szczególności występowania podwyższonej ogólnej liczby mikroorganizmów, manganu, żelaza i mętności. W większości po przeprowadzonych działaniach naprawczych zarządcy wodociągów okazywali sprawozdania potwierdzające doprowadzenia jakości wody zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

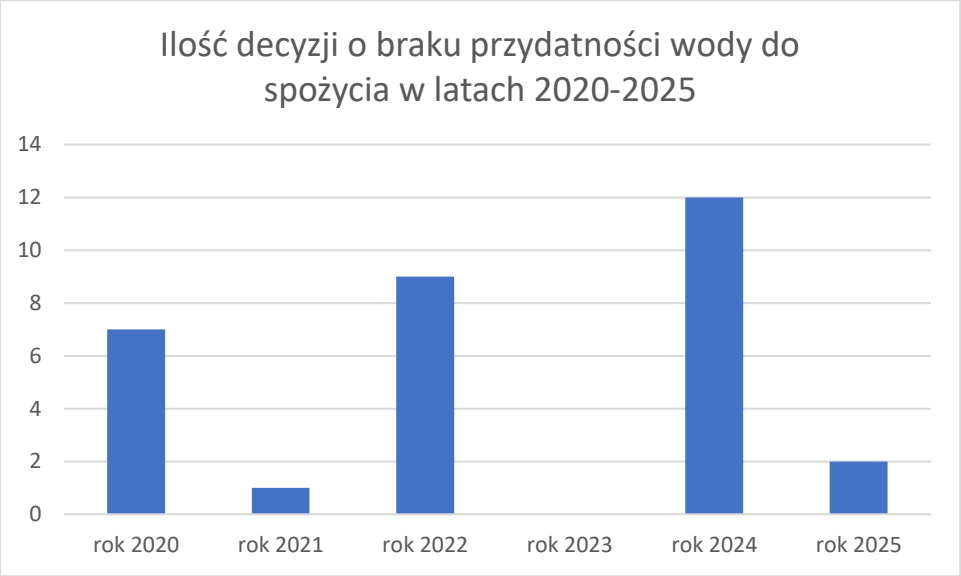

Wykres nr 33: Ilość decyzji o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi w powiecie świebodzińskim w latach 2020-2025

Wykres nr 34: Liczba decyzji dotyczących stanu technicznego urządzeń i instalacji wodociągowych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2025.

W wodociągu publicznym w miejscowości Ołobok oraz w jednym indywidualnym ujęciu MOP Kępsko prowadzona jest stała dezynfekcja wody-automatycznie dozowany jest podchloryn sodu
w ilościach nie przekraczających 0,3 mg/l . W pozostałych wodociągach publicznych oraz indywidualnych ujęć nie prowadzi się stałej dezynfekcji podchlorynem sodu, jedynie w przypadku pogorszenia się jakości wody lub wystąpienia sytuacji mogącej skutkować zmianą jakości wody.

W wodociągach publicznych w miejscowościach tj. Buczyna, Myszęcin, Ojerzyce, Kalinowo, Rogoziniec, Chlastawa, Samsonki oraz w 6 indywidualnych ujęciach wody prowadzi się stałą dezynfekcję lampą UV.

4.5.4 Awaryjne zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

W sytuacjach awaryjnych w powiecie świebodzińskim są cztery cysterny, wykorzystywane do zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia, właścicielem dwóch z nich jest Starostwo Powiatowe w Świebodzinie. Jedna cysterna znajduje się w miejscowości Świebodzin, a druga w miejscowości Zbąszynek. W powiecie dwa przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne -Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o. o w Świebodzinie oraz Samorządowy Zakład Budżetowy w Lubrzy posiadają po jednej cysternie.

4.5.5 Podsumowanie

- W porównaniu do roku poprzedniego liczba wydanych decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia znacznie zmalała. W roku 2025 wydano 2 decyzje o braku przydatności wody do spożycia natomiast w roku 2024 wydano 12 decyzji stwierdzających brak przydatności.
- W roku 2025r. zwiększyła się liczba wydanych decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia -wydano 9 decyzji, natomiast liczba wydanych ocen oraz zaleceń zmniejszyła się nieznacznie wydano 1 ocenę o warunkowej przydatności i 53 zalecenia dot. jakości wody (w roku 2024r. wydano 4 decyzje o warunkowej przydatności, 7 ocen o warunkowej przydatności wody oraz 61 zaleceń dot. jakości wody).
- Najczęściej kwestionowanymi wskaźnikami pod względem mikrobiologicznym były bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2 °C. Pod względem fizykochemicznym i chemicznym - mętność, żelazo, mangan, twardość pod względem organoleptycznym - smak i zapach. Stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych miały charakter krótkotrwały i nie powodowały one bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi. Woda o zawyżonych parametrach fizykochemicznych mogła charakteryzować się zmianą smaku i zapachu oraz powodować powstawanie przebarwień na urządzeniach sanitarnych i pranej bieliźnie.
- W 2025r. nie stwierdzono chorób i zatruć zależnych od wody na terenie powiatu świebodzińskiego.

Dzięki nadzorowi PPIS w Świebodzinie konsumenci wody mogli czuć się bezpiecznie, po wykryciu jakichkolwiek nieprawidłowości dot. jakości wody natychmiast podejmowano kroki aby jakość wody nie zagrażała zdrowiu mieszkańców. Wydawano komunikaty, oceny jakości wody o braku lub o warunkowej przydatności wody do spożycia, które były przekazywane wójtom, burmistrzom, przedsiębiorstwom wodociągowym w celu poinformowania odbiorców o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Komunikaty umieszczane były również na stronie internetowej PSSE w Świebodzinie.

Pogorszenie jakości wody w zakresie mikrobiologicznym były spowodowane głównie awariami urządzeń, niskim stanem wody, brakiem właściwej dezynfekcji po dokonanej konserwacji, złym stanem technicznym instalacji wewnętrznej, nierównomiernym rozbiorem wody, brakiem regularnego płukania sieci, co mogło być skutkiem wtórnego zanieczyszczenia np. żelaza i manganu, które odkładają się w przewodach. Wpływ na pogarszające się parametry wody może mieć także nie ustalenie dla większości wodociągów terenu ochrony pośredniej dla ujęć wód podziemnych obejmujących obszar zasilania ujęcia wody.

W niektórych przypadkach sytuacje się powtarzały. W większości wodociągów ogranicza się środki finansowe na wprowadzanie zmian w zakresie stosowanych technologii uzdatniania. Poprawę można uzyskać poprzez modernizację SUW oraz sieci wodociągowych oraz rozwiązanie problemu zwiększonych i nierównomiernych zużyć dobowych wody a także wyznaczenie i przestrzeganie stref ochronnych - terenu ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmujących obszar zasilania ujęcia wody. Jak również wykonanie analizy ryzyka obejmującej ocenę zagrożeń zdrowotnych z uwzględnieniem czynników negatywnie wpływających na jakość ujmowanej wody, przeprowadzoną w oparciu o analizy hydrogeologiczne lub hydrologiczne oraz dokumentację hydrogeologiczną lub hydrologiczną, analizę identyfikacji źródeł zagrożenia wynikających ze sposobu zagospodarowania terenu, a także o wyniki badania jakości ujmowanej wody.

4.6 Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

W 2025 roku na terenie powiatu świebodzińskiego zorganizowano 8 kąpielisk, które w trakcie sezonu kąpielowego objęto nadzorem sanitarnym:

- 3 na terenie gminy Świebodzin (miejskie nad jeziorem Wilkowskim, Ośrodek Wypoczynkowy „Nowy Dworek", gminne nad jeziorem Paklicko Wielkie w m. Nowy Dworek);
- 4 na terenie gminy Lubrza (Plaża Gminna Niesulice nr 1 i Ośrodek Wypoczynkowy "Kormoran" Niesulice, Plaża Gminna Niesulice nr 2, Kąpielisko Źródlane w m. Przełazy);
- 1 na terenie gminy Łagów („ Przystań Wodna ZSMP" w Łagowie).

Ponadto czynne było 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli na terenie Bazy Obozowej "ZHP Świdnica" w Niesulicach.

Państwowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie dokonywał oceny jakości wody w kąpieliskach na podstawie wyników badań próbek wody pobieranych w trakcie trwania sezonu kąpielowego oraz przed jego rozpoczęciem. Badania jakości wody przed rozpoczęciem sezonu

kąpielowego pobrano w ramach kontroli urzędowej, pozostałe pobory próbek wody realizowane były przez organizatorów kąpielisk zgodnie z zatwierdzonymi przez PPIS w Świebodzinie harmonogramem. Woda ww. wymienionych kąpieliskach przez cały sezon kąpielowy była przydatna do kąpieli. Podczas wizji nie stwierdzono osadów smolistych, kożucha, smug i piany mogących świadczyć o zakwicie sinic w kąpieliskach oraz innych zanieczyszczeń np. tworzyw sztucznych. Po zakończeniu sezonu kąpielowego dla 8 kąpielisk przeprowadzono klasyfikację jakości wody (ocena sporządzona na podstawie czterech sezonów kąpielowych). Jakość wody w 6 kąpieliskach oceniono jako doskonałą, natomiast w 2 kąpieliskach OW „Nowy Dworek" oraz gminne nad jeziorem Paklicko Wielkie w m. Nowy Dworek oceniono jakość wody jako dobrą, co stanowi pogorszenie klasyfikacji w stosunku do lat poprzednich

Informacje o jakości wody oraz o warunkach panujących na kąpieliskach na bieżąco umieszczane były na stronie internetowej Serwisu kąpieliskowego przez przedstawicieli Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie oraz organizatora kąpieliska. Ponadto informacje o jakości wody publikowane były w formie komunikatów na stronie internetowej tutejszej Inspekcji Sanitarnej oraz w ogólnopolskim serwisie kąpieliskowym (http://sk.gis.gov.pl).

4.7 ZAOPATRZENIE W WODĘ CIEPŁĄ OBIEKTÓW MIESZKALNYCH, HOTELOWYCH, OPIEKI ZDROWOTNEJ – LEGIONELLA.

W 2025 r. w ramach kontroli z nadzoru przedstawiciele PPIS w Świebodzinie pobrali 55 próbek ciepłej wody do badań laboratoryjnych w zakresie obecności bakterii *Legionella sp*. Na podstawie sprawozdań z badań przeprowadzonych w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznych stwierdzono w dwóch obiektach skażenie średnie i w dwóch skażenie wysokie, wydano 4 decyzje administracyjne.

Basen „Świewoda" w Świebodzinie:

W dniu 27 sierpnia 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał decyzję stwierdzającą wysokie skażenie ciepłej wody w natryskach wraz z nakazami wykonania działań naprawczych.

W dniu 18 grudnia 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał decyzję stwierdzającą średnie skażenie ciepłej wody w natryskach wraz z nakazami wykonania działań naprawczych.

Po przeprowadzonych działaniach naprawczych okazano wyniki badań ciepłej wody spełniające wymagania mikrobiologiczne określone w załączniku nr 5 tabela A rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Szkolne Schronisko Młodzieżowe ul. Sobieskiego 19, 66-200 Świebodzin

W dniu 15 kwietnia 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał decyzję stwierdzającą wysokie skażenie ciepłej wody w natryskach wraz z nakazami wykonania działań naprawczych.

Po przeprowadzonych działaniach naprawczych okazano wyniki badań ciepłej wody spełniające wymagania mikrobiologiczne określone w załączniku nr 5 tabela A rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Centrum Medyczne PostępMED Sp. z o.o. przy ul. Strzeleckiej 1 w Świebodzinie

W dniu 10 lipca 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał decyzję stwierdzającą średnie skażenie ciepłej wody w jednej wannie do hydromasażu wraz z nakazami wykonania działań naprawczych.

Po przeprowadzonych działaniach naprawczych okazano wyniki badań ciepłej wody spełniające wymagania mikrobiologiczne określone w załączniku nr 5 tabela A rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

W pozostałych obiektach badania z nadzoru oraz z kontroli wewnętrznej - nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

W porównaniu z rokiem 2024r. liczba podmiotów w których wykryto ponadnormatywne ilości bakterii Legionella sp. utrzymuje się na tym samym poziomie. Największym problemem w tych podmiotach jest utrzymanie stałej, powyżej 55°C temperatury ciepłej wody w punktach najdalej położonych od podgrzewacza, szczególnie w dużych obiektach o bardzo rozbudowanej i nie modernizowanej instalacji wodociągowej.

4.8 STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Pływalnia

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto pływalnię krytą Basen Miejski „Świewoda" przy ul. Sulechowskiej 6 w miejscowości Świebodzin. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody PPIS w Świebodzinie pobrał 7 próbek wody basenowej oraz 3 próbki wody z natrysków w kierunku bakterii Legionella, natomiast administrator pływalni w ramach kontroli wewnętrznej pobrał 120 próbek wody basenowej w tym również próbki wody z natrysków w kierunku bakterii Legionella zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

Analizując przedstawione wyniki badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej oraz nadzoru sanitarnego z Basenu Miejskiego „Świewoda" w Świebodzinie,

z niecek basenowych, z systemów cyrkulacji stwierdzono przekroczenia następujących parametrów: mętność (1 próbka wody), chlor wolny (2 próbki wody), chlor związany (5 próbek wody), potencjał redox (8 próbek wody), ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h (1 próbka wody), chloroform (4 próbki wody), Pseudomonas aeruginosa w 100 ml (2 próbki wody) oraz z natrysków parametr Legionella spp. (6 próbek). Analizując przedstawione wyniki badań próbek wody, stwierdzono przekroczenia następujących parametrów: mętność, chlor wolny i związany, ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h, odczyn pH, chloroform i potencjał redox.

W związku z ww. przekroczeniami próbek wody wydano 2 zalecenia, 2 decyzje dotyczące przekroczenia parametru mikrobiologicznego Pseudomonas aeruginosa w 100 ml w wodzie wprowadzonej do systemu cyrkulacji - niecka basenowa wanna z hydromasażem w Basenie Miejskim „Świewoda" przy ul. Sulechowskiej 6, 66-200 Świebodzin oraz 2 decyzje dotyczące przekroczenia parametru mikrobiologicznego Legionella spp. w wewnętrznej instalacji ciepłej wody w ww. obiekcie.

W dniu 27 sierpnia 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał decyzję stwierdzającą wysokie skażenie ciepłej wody w natryskach wraz z nakazami wykonania działań naprawczych.

W dniu 18 grudnia 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał decyzję stwierdzającą średnie skażenie ciepłej wody w natryskach wraz z nakazami wykonania działań naprawczych.

Zarządca basenu każdorazowo podejmował działania naprawcze m.in. przeprowadzał dezynfekcję, czyszczenie oraz płukanie filtrów niecek, kalibrację systemu uzdatniania wody, regulował poziomu chloru w nieckach, zwiększył nadzór nad technologią uzdatniania wody oraz po przeprowadzeniu działań naprawczych każdorazowo przedstawił wyniki badań zgodne z ww. rozporządzeniem oraz umieszcza komunikaty i zbiorcze roczne oceny jakości wody dotyczące jakości wody na pływalni na tablicy informacyjnej w obiekcie oraz na stronie internetowej.

W ramach prowadzanego nadzoru przeprowadzono kontrolę sanitarno-techniczną podczas, której stwierdzono nieprawidłowości, wydano decyzję – kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nakazów.

Domy Pomocy Społecznej

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie znajdują się 3 Domy Pomocy Społecznej w m. Glińsk, Jordanowo i Toporów.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 3 domy pomocy społecznej w zakresie sanitarno-technicznym. Placówki utrzymane były w dobrym stanie porządkowym. Zaopatrzone w wodę wodociągową, przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w obiektach.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prania bielizny i odzieży oraz w zakresie gospodarki odpadami stałymi i ciekłymi. Na bieżąco wykonywane są remonty podnoszące standardy sanitarne, funkcjonalne i estetyczne placówek.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w DPS w Toporów pochodzi z własnego ujęcia. Wodociąg należący do dps-u posiada dwie studnie głębinowe, które pracują naprzemiennie. W roku 2025 próbki wody z ww. ujęcia odpowiadały rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2284 ze zm.).

DPS w Jordanowie korzysta z wodociągu publicznego w Gościkowo i DPS w Glińsku korzysta z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbki wody z wodociągów publicznych pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r.

W 2025r. w ramach kontroli z wewnętrznej zostały pobrane próbki ciepłej wody do badań laboratoryjnych w zakresie obecności bakterii Legionella sp. w dwóch domach pomocy społecznej

będących pod nadzorem PSSE w Świebodzinie. Okazano sprawozdania w powyższych badań, które nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

Placówki zapewniające całodobową opiekę

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie skontrolował 1 obiekt zapewniający całodobową opiekę osobą niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobą w podeszłym wieku pod nazwą „Integracyjny Dom Seniora Kosobudz: na czas nieokreślony dla 12 osób w podeszłym wieku.

W obiekcie zapewniono 8 pokoi przeznaczonych na pobyt osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych dla 12 osób. Zapewnione są sanitariaty dla przebywających w nich osób. Stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Obiekt zaopatrzony jest w bieżąca zimną wodę oraz ciepłą wodę z urządzenia służącego do podgrzewania wody. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest źródło własne. Obiekt przyłączony jest do instalacji wodociągowej i nieczystości płynne ze wszystkich urządzeń sanitarnych, do których jest doprowadzona woda, są odprowadzane do zbiornika bezodpływowego.

Noclegownia Dla Osób Bezdomnych

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie skontrolował 1 obiekt przeznaczony dla osób bezdomnych, przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną 2 kontrole sprawdzające.

Placówka ta dysponuje ok. 30 miejscami noclegowymi dla potrzebujących, w okresie zimowym i ostrych mrozów. W trakcie prowadzonych w noclegowniach kontroli sanitarnych, stwierdzano zachowanie bieżącej czystości oraz dostateczne zaopatrzenie w środki czystości i preparaty dezynfekcyjne. Wydano 1 decyzję administracyjną za stwierdzenie nieprawidłowości, które dotyczyły m.in. powierzchni ścian i sufitów. W ramach prowadzanego nadzoru przeprowadzono kontrolę sanitarno-techniczną podczas, której stwierdzono nieprawidłowości, wydano zalecenia – kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nakazów

Inne Jednostki Organizacyjne Pomocy Społecznej

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie znajdują się cztery placówki takie jak Środowiskowy Dom Samopomocy w Świebodzinie, Powiatowy Dom Dziennego Pobytu „Homini" w Świebodzinie, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Świebodzinie i Dzienny Dom „Senior-Wigor" w Zbąszynku.

W ww. obiektach prowadzone są terapie zajęciowe dla osób w szczególności samotnym, niesamodzielnym i niepełnosprawnym, którzy z powodu choroby, niepełnosprawności lub z innych przyczyn takiej pomocy potrzebują. Zapewnione są sanitariaty dla przebywających w nich osób. Stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Obiekty te zaopatrywane są w wodę do spożycia z wodociągów publicznych, a nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji miejskiej.

Obiekty hotelarskie - Hotele, Motele, Pensjonaty, Kempingi i pola biwakowe, domy wycieczkowe, schroniska i schroniska młodzieżowe, agroturystyka, Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie tj.: ośrodki wypoczynkowe, pokoje gościnne itp.

W roku 2025 skontrolowano 19 spośród 74 tego typu obiektów, co stanowi 26%. Objęto nadzorem 4 hotele, 1 – pensjonat, 3 gospodarstwa agroturystyczne, 2 schroniska młodzieżowe, 1 obiekt noclegowy, 4 pokoje gościnne, 4 ośrodki wypoczynkowe.

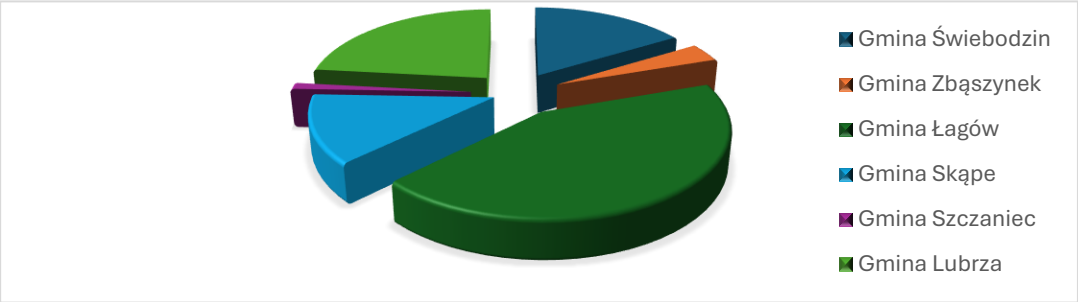

Wykres nr 35: Ilość nadzorowanych obiektów noclegowych typu hotele, motele, pensjonaty, oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie w rozbiciu na gminy.

W analizowanym okresie skontrolowano 19 obiektów, przeprowadzono łącznie 21 kontroli.

W porównaniu do lat ubiegłych stan sanitarno techniczny w hotelach, motelach, pensjonatach, kwaterach prywatnych oraz innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie nieznacznie się zmienił.

Celem kontroli była ocena stanu technicznego i sanitarnego obiektów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r., w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2006r. Nr 22, poz. 169 ze zm.).

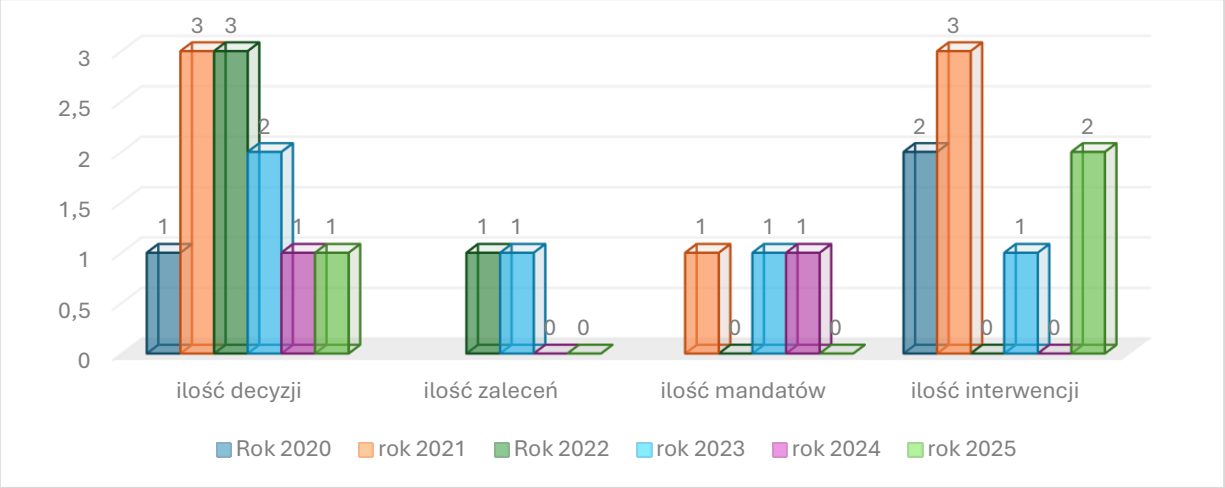

Wykres nr 36: Liczba wydanych decyzji, zaleceń i mandatów w hotelach, motelach, pensjonatach, oraz innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie nadzorowanych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2025.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Świebodzinie w obiektach świadczących usługi noclegowe, zwracała szczególną uwagę na:

- zaopatrzenie w bieżącą wodę ciepłą i zimną, jakość wody,
- gospodarkę ściekami i odpadami,
- postępowanie z brudną bielizną i pościelą,
- procedury utrzymania czystości, środki czystości i dezynfekcyjne,
- funkcjonowanie instalacji wentylacyjnej i klimatyzacji,
- dokumentację zdrowotną pracowników,
- stan sanitarno – higieniczny i techniczny terenów przeznaczonych pod kempingi i wokół budynków.

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał 1 decyzję administracyjną, były to głównie nieprawidłowości związane z ze stanem sanitarno-technicznym pomieszczeń i wyposażenia, wymagające czasu oraz nakładów finansowych.

Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

4.9 Zakłady beauty

W 2025r. skontrolowano 162 obiektów spośród 194, co stanowi 83,5%. Objęto nadzorem 44 zakłady fryzjerskie oraz fryzjersko-barbarskie, 4 zakłady odnowy biologicznej, 74 zakłady kosmetyczne, 19 zakładów kosmetycznych i piercingu, 6 zakładów tatuażu, 7 innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, 8 - mobilnych usług z branży beauty. W analizowanym okresie skontrolowano 162 obiektów, przeprowadzono łącznie 206 kontroli.

Wymagania dla zakładów, w których świadczone są usługi fryzjerskie, kosmetyczne i tatuażu regulują między innymi przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2025 r. poz. 1675). Jedną z ważniejszych regulacji jest art. 16 ww. ustawy, który nakłada na osoby podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, obowiązek wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Liczba zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej w poszczególnych gminach w roku 2025					
Obiekty	**gm. Świebodzin**	**gm. Zbąszynek**	**gm. Łagów**	**gm. Skąpe**	**gm. Lubrza**
Zakłady Fryzjerskie	**59**	**8**	**3**		**1**
Zakłady Kosmetyczne	**90**	**9**	**5**	**1**	**2**
Zakłady Odnowy Biologicznej	**7**	**1**			
Inne zakłady, w których świadczone są łącznie, usługi fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej	**8**		**1**		
Zakłady tatuażu	**6**				

Tabela nr 6: Liczba zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej w poszczególnych gminach w roku 2025

W porównaniu do lat poprzednich można stwierdzić, że dzięki podjętym działaniom Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego większość zakładów na terenie powiatu świebodzińskiego poprawiło warunki sanitarne w zakładach.

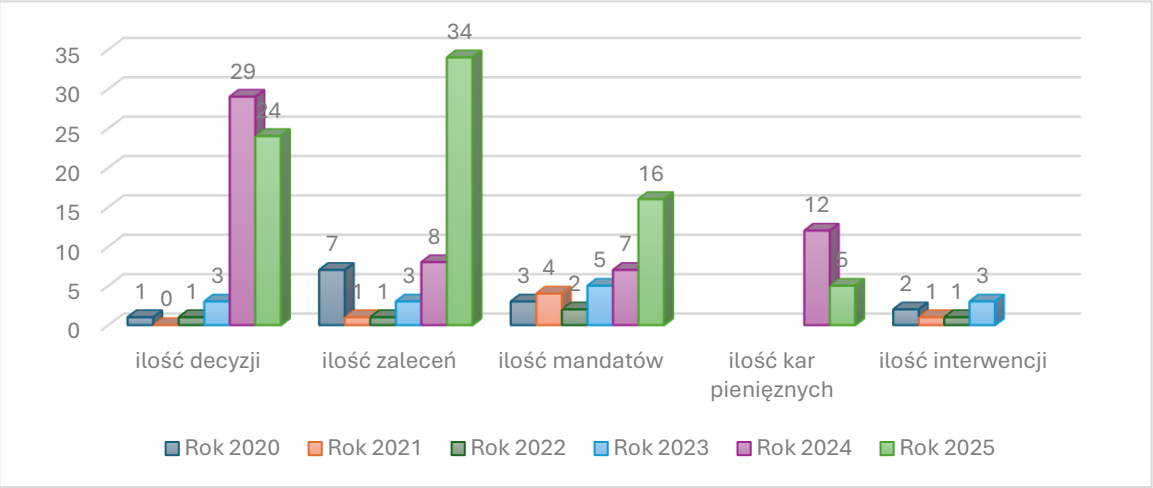

Wykres 37: Liczba wydanych decyzji, zaleceń i mandatów w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, w roku 2025

W powyższych obiektach kontrolę dokonano w aspekcie:

- procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi u ludzi, w tym postępowania z:
- wyrobami, narzędziami i materiałami wielokrotnego użytku, w tym powodującymi lub mogącymi spowodować naruszenie ciągłości tkanek ludzkich (mycie, dezynfekcja, sterylizacja, przechowywanie),
- bielizną wielokrotnego użytku (ręczniki, pelerynki i inne),
- gospodarowanie odpadami,
- produktami i preparatami kosmetycznymi (termin ważności, sposób przechowywania),
- stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, wyposażenia sprzętów i urządzeń, zapewniających utrzymanie higieny osobistej oraz czystości i porządku pomieszczeń,
- przestrzeganie zasad dezynfekcji,
- posiadanych środków do dezynfekcji i sterylizacji narzędzi oraz sprzętu wielorazowego użytku.
- posiadania umów na odbiór odpadów niebezpiecznych (głównie w zakładach kosmetycznych).

- zaopatrzenia w bieżącą ciepłą i zimną wodę, w tym jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- sposobu odprowadzania ścieków, wyposażenia pomieszczenia w wentylację lub klimatyzację,
- przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W roku 2025 nałożono 16 mandatów karnych na kwotę 3200,00 zł na właścicieli zakładu fryzjerskiego, kosmetycznego, odnowy biologicznej a które dotyczyły m.in. nie zachowania należytego stanu sanitarno-porządkowego na terenie obiektu.

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał 24 decyzji administracyjnych w zakładach kosmetycznych, fryzjerskich.

Nałożono na 5 właścicieli zakładów kosmetycznych, kary pieniężne na kwotę 1100 zł, w związku używaniem produktów kosmetycznych wykorzystywanych przy usługach po upływie ich daty ważności/minimalnej trwałości.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały wykonanie decyzji i poprawę stanu sanitarno-porządkowego. Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w związku z wejściem w życie z dniem 16 lutego 2018r. ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solariów (Dz.U. 2017 poz. 2211), której celem jest ochrona zdrowia ludzi przed szkodliwym działaniem sztucznego promieniowania ultrafioletowego (UV), wydzielanego przez urządzenia wykorzystywane do naświetlania skóry, wywołujące efekt opalenizny, przeprowadzono kontrole w ww. obiektach .

Główną zmianą jaką wprowadza ww., to:

- ✓ całkowity zakaz udostępniania solarium małoletnim (osobom, które nie ukończyły 18 roku życia);
- ✓ całkowity zakaz reklamy i promocji usług w zakresie udostępniania solarium, w szczególności: w telewizji, radiu, prasie, na plakatach, ulotkach oraz w środkach usług informatycznych;
- ✓ obowiązek umieszczania w miejscu udostępniania solarium czytelnej i widocznej informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia.

4.10 Pralnie

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej znajduje się 1 pralnia w szpitalu w Ciborzu, która wykonuje usługi na potrzeby własne. Kontrola w obiekcie przeprowadzona była w miesiącu maju br. Opisana w punkcie - podmioty działalności leczniczej. Obiekt zaopatrzony jest w instalację wodociągową i kanalizacyjną. Pomieszczenia pralni są urządzone w sposób zapewniający zachowanie bariery higienicznej dla pracowników z tych dwóch stref.

4.11 Ustępy publiczne oraz ogólnodostępne

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej znajduje się 13 ustępów, przeprowadzono 3 kontrole. Wydano 1 zalecenia dotyczące stanu sanitarno-technicznego obiektu.

4.12 Stacje Paliw

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarne–Epidemiologicznej znajduje się 16 Stacji Paliw – skontrolowano 3. Wydano 1 zalecenia dotyczące stanu sanitarno-technicznego obiektu.

Podsumowanie:

W roku 2025 w zakresie Higieny Komunalnej: wykonano **569** kontroli sanitarnych obiektów użyteczności publicznej pobrano w ramach nadzoru próbek **259** (w tym 179 próbek wody przeznaczonej do spożycia, 55 próbek ciepłej wody w kierunku występowania bakterii Legionella, 8 próbek z kąpielisk, basen – 10 próbek wody z basenu, 7 próbek pozaplanowych).

Wydano **15** decyzji na nieprawidłową jakość wody, **4** decyzje na przekroczenie parametru Legionella sp, **11** decyzji wygaszających na nieprawidłową jakość wody, **34** decyzje na zły stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej i ujęć wodociągowych, **2** decyzje uchylające, wydano **11** decyzji prolongujących oraz **69** decyzji opłatowych w związku ze stwierdzonym złym stanem sanitarno-technicznym i nieprawidłową jakością wody do spożycia łącznie, nałożono **17** mandatów karnych na łączną kwotę **3400** zł, nałożono **5**kar pieniężnych na kwotę **1100** zł.

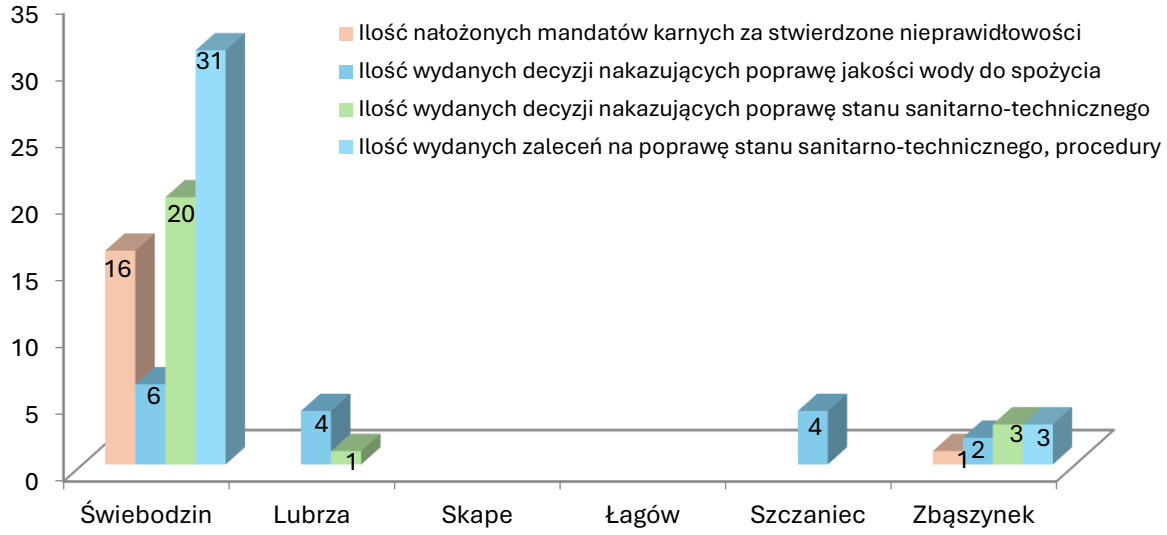

Wykres nr 38: Mandaty, decyzje i zalecenia w powiecie świebodzińskim w zakresie higieny komunalnej.

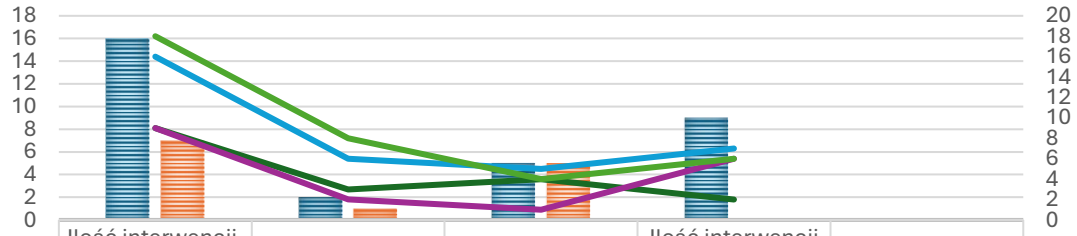

	Ilość interwencji, która wpłynęła do PIS	Ilość interwencji zasadnych	ilość interwencji bezzasadnych	Ilość interwencji przekazanych wg właściwości	
Rok 2020	16	2	5	9	
Rok 2021	7	1	5	0	
Rok 2022	9	3	4	2	
Rok 2023	16	6	5	7	
Rok 2024	9	2	1	6	
Rok 2025	18	8	4	6	

Wykres nr 39: Ilość wniesionych interwencji w 2025r. w powiecie świebodzińskim w zakresie higieny komunalnej.

W ramach nadzoru sanitarnego w zakresie higieny komunalnej i środowiska, w roku 2025 do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Świebodzinie wniesiono w sprawie interwencji **18** wniosków, z których **12** - rozpatrzono we własnym zakresie, **1** – pozostawiono bez rozpatrzenia, **6** - przekazano wg. właściwości jednostką spoza PIS. Po rozpatrzeniu interwencji uznano - **8** jako zasadnych, - **4** bezzasadne. Dotyczyły one: jakości wody do spożycia, gospodarki nieczystościami stałymi i płynnymi, stanu sanitarno-technicznego budynków mieszkalnych, posesji oraz otoczenia człowieka i stanu sanitarno-higienicznego obiektów użyteczności publicznej.

4.13 EKSHUMACJE i PRZEWÓZ ZWŁOK

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał:

- **116** decyzji w sprawie ekshumacji zwłok albo szczątków ludzkich;
- **20** postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok albo szczątków ludzkich z obcego państwa.

W czasie przeprowadzania ekshumacji upoważnieni przez PPIS w Świebodzinie pracownicy kontrolują prawidłowość przeprowadzanych czynności ekshumacyjnych.

4.14 IMPREZY MASOWE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2023r. poz. 616), wydał **5** opinii w sprawie organizacji imprez masowych na terenie powiatu świebodzińskiego. W czasie trwania imprezy dokonano **4** kontrole sanitarne w zakresie organizacji imprezy tzn. zapewnienie porządku, sanitariatów, wody przeznaczonej do spożycia, zapewnienie pojemników na odpady.

PODSUMOWANIE

Zdecydowana większość obiektów użyteczności publicznej tj.: hotele, motele, ośrodki wypoczynkowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej dąży do poprawy funkcjonalności posiadanych pomieszczeń, zmiany wystroju wnętrz, wyposaża swoje obiekty w nowoczesne, dobrej jakości materiały, sprzęty i urządzenia, jednocześnie zapewniając warunki zgodne z wymaganiami określonymi w obowiązujących aktach prawnych. Ma to związek z dużą konkurencyjnością na rynku. Zaznacza się też sukcesywne rozszerzanie zakresu świadczonych usług. Stan sanitarno-higieniczny większości zakładów utrzymany jest na zadowalającym poziomie co może świadczyć o większej świadomości podmiotów prowadzących działalność nt. zagrożeń wynikających z nieprawidłowej dezynfekcji, sterylizacji czy dbania o higienę w ww. obiektach, choć zdarza się zastać zaniedbania wymagające działań represyjnych.

W dalszym ciągu brak aktu prawnego określającego szczegółowe wymagania sanitarno-higieniczne jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i tatuażu, co utrudnia organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowanie bieżącego nadzoru. Natomiast każdego roku obserwuje się wzrost liczby ww. zakładów z uwagi na utrzymujące się zainteresowanie społeczeństwa usługami z zakresu upiększania ciała.

W ramach projektu KIK/35 „Zapobieganie zakażeniom HCV" podczas działań z zakresu nadzoru były wykorzystywane plany higieny dla salonów fryzjerskich, kosmetycznych i tatuażu. Materiały dostarczano podczas prowadzonych kontroli sanitarnych, a także przed otwarciem nowych obiektów wykorzystując je jednocześnie jako działania edukacyjne mające na celu podniesienie świadomości właścicieli zakładów i pracowników o ryzyku transmisji zakażeń krwiopochodnych podczas wykonywania zabiegów, w trakcie których może dochodzić do naruszenia ciągłości tkanek.

Stan sanitarny w opisanych grupach obiektów użyteczności publicznej jest stabilny, w dużej liczbie oceniany jako dobry. Jednakże należy stwierdzić, że duży wpływ na ten stan mają zapisy w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, które zobowiązują organ kontroli do zawiadamiania przedsiębiorcy o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Ponadto ustawa określa w jakim terminie można przeprowadzić kontrolę od doręczenia zawiadomienia. W związku z tym przedsiębiorca może przygotować się do kontroli jak również przez okres miesiąca od otrzymania zawiadomienia o kontroli zadbać w obiekcie o utrzymanie właściwego stanu sanitarno – higienicznego.

5. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH

Podstawowym celem działania Sekcji Higieny Bezpieczeństwa Żywności jest zapewnienie bezpieczeństwa żywności produkowanej nieodzwierzęcej i wprowadzanej do obrotu żywności na terenie powiatu świebodzińskiego, nieobjętej urzędową kontrolą organów Inspekcji Weterynaryjnej. Sprawowany nadzór nad bezpieczeństwem żywności opiera się na prowadzeniu urzędowych kontroli

w zakresie sprawdzania przestrzegania obowiązujących przepisów prawa żywnościowego, pobierania do badań laboratoryjnych próbek środków spożywczych i przedmiotów użytku.

1.	Zakłady produkcji żywności	27
	Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni i producenci RHD	63
2.	Zakłady obrotu żywnością (w tym ruchome punkty sprzedaży)	340
3.	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	125
4.	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	105
5.	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	11
6.	**Ogólna liczba zakładów**	**671**
7.	Środki transportu żywności	61

Tabela nr 7: Liczba zakładów żywnościowych znajdujących się w ewidencji PPIS w Świebodzinie w roku 2025

W 2025 roku w ewidencji ujęto 732 obiekty, w tym: 660 zakładów żywnościowo-żywieniowych, 10 obiektów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością i 1 wytwórnia materiałów i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością metodą 3D oraz 61 środków transportu.

W sumie w roku sprawozdawczym przeprowadzono 514 kontroli sanitarnych, 510 kontroli przeprowadzono w zakładach żywnościowo-żywieniowych (w tym 11 dot. kontroli środków transportu żywności) i 3 w obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz 1 wytwórni ww. materiałów.

Struktura nadzorowanych zakładów żywnościowo–żywieniowych na terenie powiatu świebodzińskiego

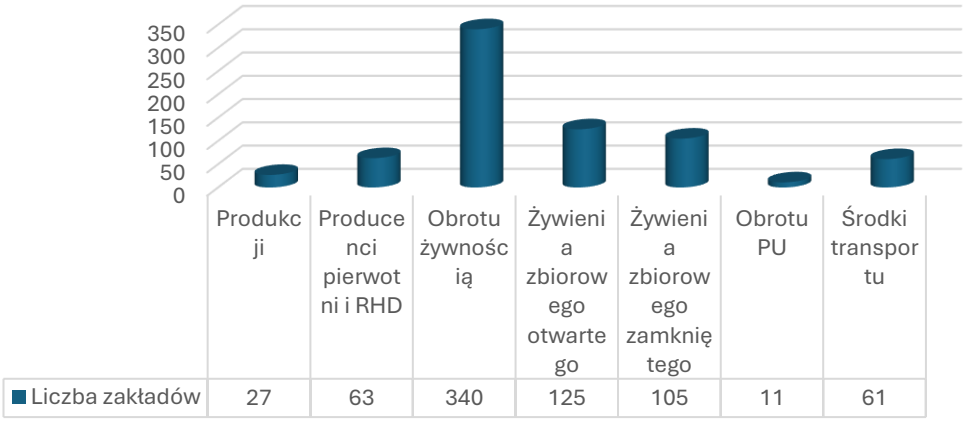

Wykres nr 40: Ilość obiektów żywnościowych nadzorowanych przez PPIS w Świebodzinie z podziałem na grupy ze względu na rodzaj prowadzonej działalności w 2025.

W roku 2025 wydano 125 decyzji administracyjnych tj.:

- 43 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego dot. pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia w zakładach, w tym:

→ 1 decyzję dot. unieruchomienia działalności całego zakładu w związku z wykryciem pałeczek Salmonella Enteritidis u dwóch pracowników punktu gastronomicznego;

→ 4 decyzje nakazujące przeprowadzenie zabiegów dezynsekcji, deratyzacji i dezynfekcji;

→ 8 decyzji dot. m.in. zakazu wprowadzania do obrotu środków spożywczych przechowywanych i oferowanych do sprzedaży niezgodnie z zaleceniami producenta, zakazu prowadzenia działalności niezgodnie z decyzją zatwierdzającą zakład, zakazu przygotowywania i wprowadzania do obrotu dań w ramach cateringu pochodzących z własnej produkcji przygotowywanych

→ w restauracji, zakazu używania niezatwierdzonych pomieszczeń, zakazu przygotowywania, wypiekania i wprowadzania do obrotu mięs wypiekanych w niezatwierdzonym budynku gospodarczo – garażowym, zakazu produkcji i sprzedaży kanapek przygotowywanych we własnym zakresie w sklepie, zakazu produkcji lodów z automatu do czasu uzyskania prawidłowych wyników badań oraz zakazu produkcji dań od surowca;

- 19 decyzji wykreślających obiekty z rejestru zakładów z uwagi na zaprzestanie prowadzenia działalności;
- 2 decyzje o przedłużeniu terminu wykonania obowiązków wynikających z wydanych decyzji nakazujących;
- 36 decyzji dot. wprowadzenia zmian związanych z rozszerzeniem zakresu prowadzonej działalności w zakładach;
- 17 decyzji umarzających wszczęte postępowania administracyjne, które dot. wydanych zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnych oraz dot. wniosków podmiotów o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów, w tym także dot. zatwierdzenia rozszerzonego zakresu działalności;
- 8 decyzji wygaszających z uwagi na to, iż wydana decyzja administracyjna stała się bezprzedmiotowa w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności przez podmiot w zakładzie, na który wydano decyzję administracyjną.

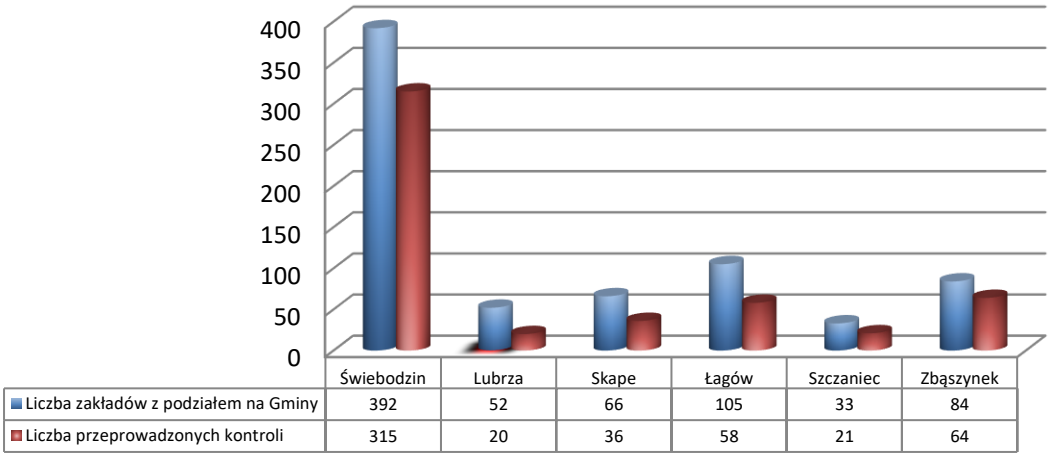

Wykres nr 41: Liczba zakładów i ilość kontroli przeprowadzonych w 2025r. w obiektach żywnościowych nadzorowanych przez PPIS w Świebodzinie z podziałem na Gminy

Gmina	Ilość nałożonych mandatów karnych za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów karnych
Świebodzin	43	14 900 zł
Lubrza	4	1 000 zł
Skąpe	3	1 000 zł
Łagów	10	3 450zł
Szczaniec	9	3 200 zł
Zbąszynek	8	2 650 zł
RAZEM:	77	26 200 zł

Tabela nr 8: Ilość nałożonych mandatów karnych w 2025 r. w obiektach żywnościowych nadzorowanych przez PPIS w Świebodzinie z podziałem na Gminy

5.1 ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI

W 2025r. w ewidencji znajdowało się 27 zakładów, w których łącznie przeprowadzono 29 kontroli i rekontroli.

W 2 obiektach z ww. grupie zakładów stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higieniczne (tj. w punkcie sprzedaży lodów i piekarni), na osoby odpowiedzialne nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 900zł. za nie zachowanie czystości w pomieszczeniach zakładu, nie zachowanie

należytej segregacji oraz za nieprzestrzeganie i niewdrażanie opracowanych dla obiektu instrukcji GHP i procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

Ponadto w ww. grupie zakładów wydano 4 decyzje administracyjne, w tym 1 dot. niewłaściwego stanu powierzchni ścian, sufitów, podłóg oraz niewłaściwego układu funkcjonalnego, 1 decyzję zmieniającą termin wykonania decyzji administracyjnej oraz 2 dot. umorzenia postępowania administracyjnego.

W jednym z zakładów pobrano 1 próbkę tłuszczu stosowanego do smażenia w zakresie zawartości związków polarnych. Badania dokonano za pomocą „OleoTestu" i nie wykazano przekroczeń w przedmiotowym zakresie. Ponadto do badań mikrobiologicznych pobrano 23 próbki, z których żadna nie została zdyskwalifikowana.

W 2025 roku wspólnie z pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzono kontrolę interwencyjną dot. nie zapewnienia należytych warunków sanitarnych w związku z przygotowywaniem mięsa z dziczyzny w pomieszczeniach budynku garażowo-gospodarczego. Kontrola potwierdziła zasadność wniesionych zarzutów. W związku z nielegalnie prowadzoną działalnością Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał decyzję nakazującą zaprzestanie przygotowywania, wypiekania i wprowadzania do obrotu mięs wypiekanych w ww. budynku gospodarczo – garażowym zlokalizowanym na posesji przedsiębiorcy. W związku z zaistniałą sytuacją Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wobec powyższego podmiotu złożył wniosek o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. Ponadto ww. podmiot złożył wnioski o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów dot. pracowni oraz środka transportu żywności i w tym zakresie uzyskał stosowne zatwierdzenie.

5.2 ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

Łącznie w tej grupie zakładów w 2025r. znajdowało się 340 zakładów, z których skontrolowano 177, przeprowadzając w nich łącznie 264 kontrole i rekontrole.

W związku z otrzymanymi informacjami od osób skarżących, przeprowadzono kontrole interwencyjne w następującym zakresie:

Lp.	**Zakresy kontroli interwencyjnych**	**Zasadna/ Manat karny**	**Niezasadna**
1.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej oraz obecności szkodników na rampie przy magazynie środków spożywczych	+	
2.	dot. złego stanu sanitarno – higienicznego w zakładzie		+
3.	w sprawie kawałka szkła w produkcie „pasztet borowikowy"		+
4.	dot. przerwania łańcucha chłodniczego oraz wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej		+
5.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej oraz po upływie terminu przydatności do spożycia	+	
6.	dot. uzyskania pozytywnego wyniku w kierunku *Salmonella Enteritidis* u osoby skarżącej prawdopodobnie po spożyciu produktu pn. „Bagietka ze stripsami"		+
7.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej oraz używania do produkcji kanapek nieświeżych wędlin	+	

8.	dot. stwierdzenia pasożyta w mięsie wieprzowym tj. w żeberkach		+
9.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej oraz używania do produkcji kanapek nieświeżych wędlin i niesprzedanego kurczaka z rożna oraz przyprawiania na miejscu kurczaków przeznaczonych na rożen	+	
10.	dot. złego stanu sanitarno – higienicznego zakładu, nie zachowania należytej higieny podczas sprzedaży mięsa i wyrobów wędliniarskich oraz wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia	+	
11.	dot. złego stanu sanitarno – technicznego w zakładzie oraz występowania szkodników w zakładzie	+	
12.	dot. wystąpienia dolegliwości żołądkowych u uczennicy po spożyciu drożdżówki z wiśnią (której termin przydatności do spożycia upłynął) zakupionej w automacie szkolnym		+
13.	dot. stwierdzenia obecności robaków w owocach miękkich tj. w borówkach		+
14.	dot. wystąpienia dolegliwości żołądkowych po spożyciu drożdżówki z wiśnią (której termin przydatności do spożycia upłynął) zakupionej w automacie szkolnym		+
15.	dot. stwierdzenia obecności robaków w owocach miękkich tj. w borówkach zakupionych		+
Suma	**15**	**8**	**7**

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitrano-higienicznymi nałożono 33 mandaty karne na łączną kwotę 9 500zł głównie za:

- niezachowanie czystości w pomieszczeniach żywnościowych, a także sprzętu i wyposażenia pozostającego w bezpośrednim kontakcie z żywnością;
- niezachowanie prawidłowej segregacji (np. łącznie na rampie dostaw przechowywane były środki spożywcze z pojemnikami do gromadzenia odpadów);
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia;
- niezachowanie ciągłości łańcucha chłodniczego dla środków spożywczych łatwopsujących się (przechowywanie produktów poza urządzeniami chłodniczymi oraz nieprzestrzeganie odpowiednich temperatur określonych przez producentów na etykietach);
- nieprzestrzeganie i niewdrażanie posiadanych w obiektach opracowanych instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP;
- nieprzestrzeganie należytych warunków sanitarno - higienicznych w obrocie środkami spożywczymi (np. brudne urządzenia chłodnicze, zamrażalnicze i wyposażenie mające kontakt z żywnością, przechowywanie środków spożywczych w pomieszczeniu socjalnym z wydzielonym miejscem do przebierania się przez personel oraz w pomieszczeniu tzw. aneksie mycia).

W 2025r. w tej grupie zakładów wydano łącznie 62 decyzje administracyjne oraz 22 decyzje zatwierdzające.

Do badań laboratoryjnych pobrano łącznie 143 próbki, z których 5 zostało zdyskwalifikowanych z uwagi na stwierdzenie obecności Enterobacteriaceae.

5.3 ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU OTWARTEGO

W 2025r. pod nadzorem PPIS znajdowało się 125 zakładów, w których przeprowadzono łącznie 100 kontroli/rekontroli, w tym 11 interwencyjnych. Powyższe kontrole interwencyjne podjęto w następującym zakresie:

Przeprowadzone kontrole interwencyjne w zakładach w związku z otrzymanymi informacjami od osób skarżących				
Lp.	Zakresy kontroli interwencyjnych	Zasadna	Niezasadna	Nierozpatrzona
1.	dot. nie zachowania odpowiednich warunków przy transporcie wyrobów oferowanych		+	
2.	dot. nie zachowania higieny przez pracowników podczas przygotowywania żywności oraz używania sosów oraz mięsa o niewłaściwej jakości zdrowotnej		+	
3.	dot. ukruszenia zęba oraz wystąpienia dolegliwości żołądkowych po spożyciu dań		+	
4.	dot. złego stanu sanitarno-porządkowego		+	
5.	dot. zgłoszenia podejrzenia zatrucia pokarmowego od uczestnika przyjęcia rodzinnego	+		
6.	dot. podejrzenia wystąpienia zatrucia pokarmowego po spożyciu dania	+		
7.	dot. złego stanu sanitarno-higienicznego oraz wykorzystywania środków spożywczych po upływie terminu ważności do przygotowywania dań	+		
8.	dot. wystąpienia dolegliwości ze strony układu pokarmowego po spożyciu serwowanych w zakładzie dań	+		
9	dot. nie zapewnienia należytych warunków sanitarno-higienicznych, wykorzystywania pomieszczeń piwniczych do przygotowywania żywności serwowanej oraz wprowadzania do obrotu żywności po upływie terminu przydatności do spożycia	+		
10.	dot. wystąpienia dolegliwości po spożyciu dania	+		
11.	dot. wystąpienia dolegliwości ze strony układu pokarmowego po spożyciu serwowanych w zakładzie dań	+		
Suma	**11**	7	4	0

W 2025r. roku przeprowadzono dwie kontrole interwencyjne w związku z podejrzeniem zatruć pokarmowych. W wyniku kontroli wydano decyzje natychmiastowej wykonalności w tym dot.: przeprowadzenia niezbędnych zabiegów z zakresu dezynsekcji oraz mycia i dezynfekcji w ww. zakładzie.

W tej grupie zakładów wydano łącznie 9 decyzji zatwierdzających oraz 40 decyzji administracyjnych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitarno-higienicznymi w tej grupie zakładów nałożono 38 mandatów karnych na łączną kwotę 14 800zł.

Do badań laboratoryjnych pobrano 19 próbek żywności, które nie zostały zdyskwalifikowane w zakresie zbadanych parametrów.

W 2025r. skierowano łącznie 4 wnioski do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. o nałożenie kary pieniężnej, w tym 3 za prowadzenie działalności niezgodnie z decyzją zatwierdzającą oraz 1 za prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i wpisu do rejestru zakładów do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie.

5.4 ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU ZAMKNIĘTEGO

W tej grupie w ewidencji znajdowały się 102 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego. W 2025r. przeprowadzono 90 kontroli/ rekontroli w tym 3 kontrole interwencyjne (z czego 2 zostały przeprowadzone na wniosek osób skarżących).

Przeprowadzone kontrole interwencyjne w zakładach w związku z otrzymanymi informacjami od osób skarżących				
Lp.	Zakresy kontroli interwencyjnych	Zasadna	Niezasadna	Nierozpatrzona
1.	dot. wydawania posiłków obiadowych w naczyniach wielokrotnego użytku bez zapewnienia ich właściwej dezynfekcji oraz nie posiadania odzieży ochronnej przez pracowników zajmujących się ich rozdziałem	+		
2.	dot. nie posiadania orzeczeń lekarskich do celów sanitarno- epidemiologicznych przez osoby zajmujące się przygotowywaniem i wydawaniem posiłków		+	
Suma	**2**	1	1	0

Ponadto kontrolę interwencyjną przeprowadzono w związku z informacją dot. wystąpienia dolegliwości ze strony układu pokarmowego u pacjentów jednego oddziału w bloku żywienia w szpitalu. W wyniku przeprowadzonych działań podjęto decyzję dot. pobrania próbek żywności do badań laboratoryjnych w zakładzie odpowiedzialnym za przygotowywanie posiłków dostarczanych do ww. szpitala.

Zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów prowadzonego przez PPIS w Świebodzinie uzyskało 9 zakładów (w tym: 1 stołówki szkolnej, 2 w przedszkolach).

Łącznie wydano 11 decyzji administracyjnych oraz 9 decyzji zatwierdzających.

W tej grupie zakładów (tj. w punkcie żywienia zorganizowanym w zakładzie pracy) nałożono 1 mandat karny na kwotę 150 zł. z uwagi na nie posiadanie odzieży ochronnej przez personel zajmujący się wydawaniem posiłków.

W 2025r. w związku ze zgłoszeniem dot. podejrzenia zatrucia pokarmowego w punkcie gastronomicznym do badań pobrano posiłek dostarczony przez osobę skarżącą. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych uzyskano wynik dodatni w kierunku *Salmonella Enteritidis*.

Ponadto skierowano łącznie 2 wnioski do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. o nałożenie kary pieniężnej za prowadzenie działalności niezgodnie z decyzją zatwierdzającą oraz za prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i wpisu do rejestru zakładów do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie.

5.4.1 Bloki żywienia w domach opieki społecznej

W 2025r. w ewidencji znajdowały się 3 zakłady, które skontrolowano przeprowadzając w nich łącznie 4 kontrole/rekontrole, w tym kontrolę dot. pobrania posiłku obiadowego do badan fizyko-chemicznych.

Po otrzymaniu wyników badań stwierdzono, że posiłek pobrany do badań laboratoryjnych jest niezgodny z wartościami deklarowanymi na zestawieniu przedłożonym podczas pobrania posiłku. W związku z powyższym PPIS w Świebodzinie polecił przeanalizowanie jadłospisów i wyeliminowanie błędów żywieniowych. Ponadto zwrócono uwagę, że jadłospisy powinny być skonstruowane w sposób zgodny z zasadami racjonalnego odżywiania i powinny zaspokajać potrzeby żywieniowe pacjentów. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie przekazał pisemne zalecenia w powyższej sprawie do dyrektora DPS-u, organu prowadzącego, jak również do LPWIS w Gorzowie Wlkp. oraz Wydziału Zdrowia LUW w Gorzowie Wlkp.

W tej grupie obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych oraz higienicznych w związku z powyższym nie wydano decyzji administracyjnych nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych oraz nie nałożono grzywny w drodze mandatu karnego.

5.4.2 Bloki żywienia w szpitalach, w tym bloki żywienia w szpitalach w systemie cateringowym

W 2025 roku w rejestrze zakładów znajdowały się 3 bloki żywienia w szpitalach działające w systemie cateringowym:

W ramach przeprowadzonych kontroli dokonywano analizy przedkładanych jadłospisów. Ponadto przypominano podmiotom o zwróceniu uwagi na istotne elementy tj.: zbyt małą podaż mleka i przetworów mlecznych w tym napojów fermentowanych; nie uwzględnienie w jednym z głównych posiłków produktów będących źródłem białka pełnowartościowego (zwierzęcego lub strączkowego); występowaniu zbyt dużej ilości potraw smażonych w ocenianej dekadzie; nie uwzględnienie produktów zbożowych z pełnego przemiału przynajmniej w jednym z głównych posiłków; zbyt mała podaż ryb i przetworów rybnych w dekadzie.

Ponadto pobrano do badań fizyko – chemicznych w ramach urzędowej kontroli 1 próbkę - posiłku całodziennego, który również był niezgodny z umową zawartą z ww. firmą cateringową. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie polecił w związku z przedstawionymi wynikami badań laboratoryjnych przeanalizowanie jadłospisów i wyeliminowanie błędów żywieniowych. Ponadto przekazał pisemne zalecenia w powyższej sprawie do dyrektora szpitala, jak również przekazał ww. informację do wiadomości: LPWIS w Gorzowie Wlkp., LUW NFZ w Zielonej Górze, Wydziału Zdrowia LUW w Gorzowie Wlkp., Departamentu Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, prowadzącemu działalność w kuchni głównej oraz PPIS w Krośnie Odrzańskim (z uwagi na fakt dot. dostarczania do szpitala z terenu działania PPIS w Krośnie posiłków z ww. kuchni).

5.4.3 Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego funkcjonujące w systemie oświaty

W trakcie kontroli sanitarnych w ww. jednostkach przeprowadzana jest analiza zgodności z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 roku w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

W wyniku dokonanej analizy stwierdzono, że w 5 zakładach (tj. 3 stołówkach przedszkolnych, 1 szkolnej oraz w 1 stołówce internatu) przedłożone jadłospisy wymagały poprawy. W związku z powyższym wydano pisemne zalecenia dot. nieprawidłowości w zakresie sposobu żywienia dzieci w placówkach oświatowych.

Ponadto w 2025r. przeprowadzono również kontrole wypoczynku letniego. W sezonie letnim przeprowadzono 8 kontroli stołówek przy bazach obozowych, ośrodkach kolonijnych oraz wypoczynkowych.

W 2025r. nie nałożono mandatów karnych, natomiast wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące poprawę warunków sanitrano-technicznych.

W tej grupie zakładów nie odnotowano przypadków zatruć pokarmowych.

5.4.4 Zakłady usług cateringowych

W 2025 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie znajdowały się 3 zakłady. Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w związku z otrzymaniem informacji dot. wystąpienia dolegliwości ze strony układu pokarmowego (o nieustalonej etiologii) u pacjentów i personelu jednego ze szpitali. Ponadto podczas kontroli pobrano 7 próbek żywności do badań mikrobiologicznych – wśród których żadna próbka nie została zakwestionowana.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higieniczne, za które nałożono 2 mandaty karne na kwotę 850 zł.

5.5 OCENA OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA ZLOKALIZOWANYCH NA SZLAKACH I TRASACH TURYSTYCZNYCH

Ilość obiektów żywności i żywienia zlokalizowanych w miejscowościach wypoczynkowych i turystycznych na terenie powiatu świebodzińskiego w 2025 roku

Ilość obiektów żywności i żywienia zlokalizowanych w miejscowościach wypoczynkowych i turystycznych na terenie powiatu świebodzińskiego		
Gmina	**Miejscowości**	**Ilość obiektów**
Gmina Łagów	Łagów i Poźrzadło	53
Gmina Lubrza	Lubrza i Mostki	20
	Przełazy	4
	Krzeczkowo/Tyczyno	2
Gmina Skąpe	Niesulice	20
Gmina Świebodzin	Wilkowo	4
	Nowy Dworek	2
Razem obiektów:		105

W roku 2025 skontrolowano 38 zakłady, przeprowadzając w nich łącznie 46 kontroli sanitarnych w następującym zakresie:
- oceny stanu sanitarnego zakładów na podstawie arkusza,
- sprawdzenia wykonania doraźnych zaleceń pokontrolnych, obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych oraz po nałożonych grzywnach w drodze mandatów karnych;
- kontroli interwencyjnych w związku z informacjami od osób skarżących dot. nie zachowania należytego stanu sanitrano-higienicznego, wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej oraz po upływie terminów przydatności do spożycia, jak również nielegalnego wykorzystywania pomieszczeń piwnicznych do przygotowywania żywności.

W sezonie letnim za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-higieniczne w **7** zakładach nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 1950 zł za.:
- przechowywane środków spożywczych niezgodnie z zaleceniami producentów zamieszczonymi na etykietach oraz po upływie terminów przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości;
- nie przestrzegania obowiązującego zakazu palenia wyrobów tytoniowych, w tym palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych;
- nie zachowanie należytej czystości w pomieszczeniach zakładu;
- nie zachowanie prawidłowej segregacji przechowywanych środków spożywczych, półproduktów i surowców;
- nie zapewnienie środków do higienicznego mycia i suszenia rąk oraz instrukcji stanowiskowych GHP w tym zakresie oraz zamykanych pojemników na odpady;
- nie wdrażanie w zakładach procedur opartych na zasadach systemu HACCP oraz brak zapisów w rejestrach.

W wyniku kontroli sprawdzających w ww. zakładach stwierdzono poprawę stanu sanitarno – higienicznego i wykonanie zaleceń pokontrolnych.

5.6 DZIAŁANIA W SYSTEMIE RASFF

W ramach systemu RASFF (wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt) w roku 2025 otrzymywano powiadomienia alarmowe i informacyjne dotyczące produktów, które nie spełniały wymagań przepisów prawa żywnościowego i stanowiły zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. W związku z powyższym przeprowadzano kontrole oraz dokonywano ustaleń nt. kwestionowanych produktów. Przesyłano informacje do przedsiębiorców prowadzących działalność w obiektach będących przedmiotem ww. powiadomień.

5.7 OCENA JAKOŚCI WPROWADZANEJ DO OBROTU ŻYWNOŚCI, MATERIAŁÓW I WYROBÓW DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

Struktura zakładów na terenie powiatu świebodzińskiego w 2025r.

Rodzaj zakładu	Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba pobranych próbek
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	10	3	1	0

5.8 INTERWENCJE KONSUMENTÓW

W roku 2025 do PPIS w Świebodzinie wpłynęło 30 wniosków od osób skarżących, z których 12 uznano jako bezzasadne, 17 jako zasadne, jeden wniosek został przekazany zgodnie z kompetencjami do PLW w Lesznie.

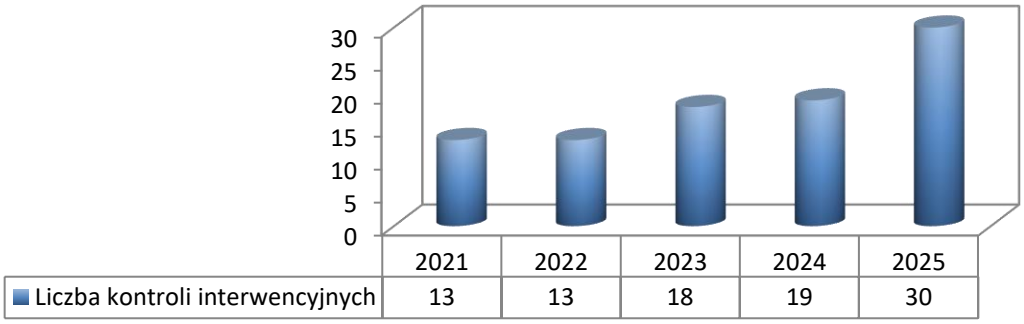

Wykres nr 42: Liczba kontroli interwencyjnych w zakładach żywnościowo-żywieniowych przeprowadzonych w latach 2021 – 2025

Wykres nr 43: Liczba zasadnych i niezasadnych spraw interwencyjnych wniesionych przez osoby skarżące

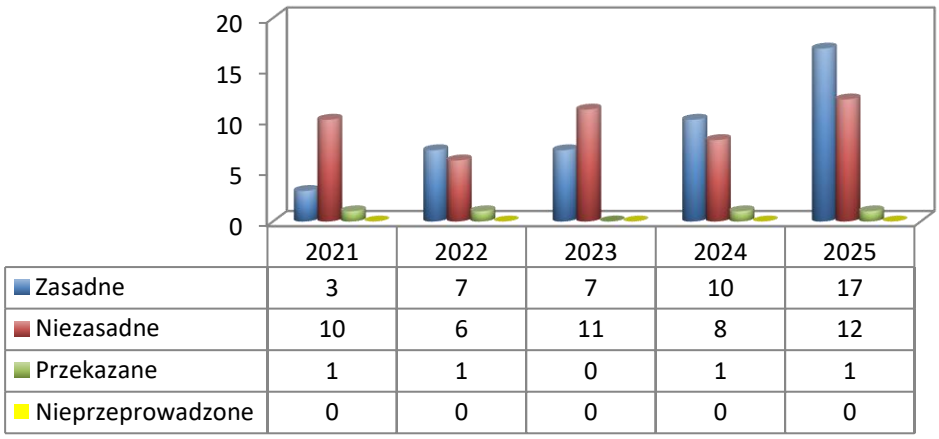

w latach 2021-2025

W 2021r. i 2022r. odnotowano nieznaczny spadek liczby wniesionych przez osoby skarżące spraw dot. naruszenia przepisów sanitarnych w zakładach, natomiast w latach 2023r. - 2025r. ponowny wzrost. W dalszym ciągu można zaobserwować, iż przeprowadzane kontrole w większości spraw interwencyjnych nie potwierdzały zasadności wniesionych zarzutów. Najwięcej niezasadnych interwencji odnotowano w 2025 roku, natomiast najmniej w 2022 roku.
W latach 2021 - 2025 przekazano łącznie 4 sprawy interwencyjne do rozpatrzenia przez inne jednostki, zgodnie z kompetencjami, których dot. dana sprawa.

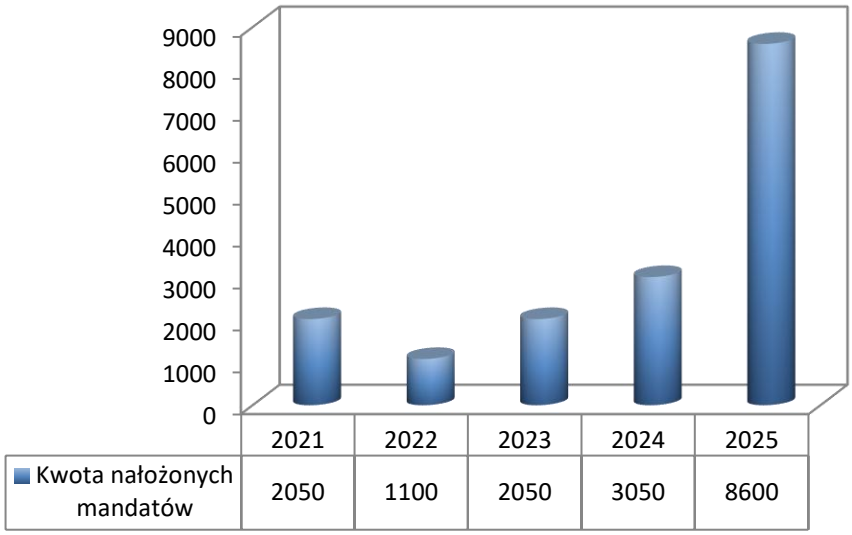

Wykres nr 44: Kwoty nałożonych mandatów karnych w poszczególnych latach, w związku z przeprowadzonymi kontrolami interwencjami.

Dokonując porównania lat 2021-2025 pod względem wysokości nałożonych mandatów karnych, można stwierdzić, iż najwyższą wartość mandatów odnotowano w 2025 roku. W roku 2022 duża część wniesionych zarzutów nie potwierdziła się, w związku z czym nie założono na przedsiębiorców lub podmioty grzywien w drodze mandatów karnych. Od 2023r. odnotowywany jest stały wzrosła ilości mandatów, co ma związek z zasadnością wniesionych zarzutów.

5.9 WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLNYMI I ŚRODKAMI MASOWEGO PRZEKAZU

W 2025 roku w ramach współpracy z innymi powiatowymi jednostkami kontrolnymi oraz komórkami PSSE podejmowano następujące działania:

- wraz z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzono 3 kontrole w gospodarstwach rolnych zgodnie z posiadanymi kompetencjami (tj.: Sekcja BŻiŻ przeprowadziła w zakresie oceny higieny produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej owoców miękkich);
- z przedstawicielami Powiatowego Lekarza Weterynarii w Świebodzinie ds. higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego prowadzono wzmożony nadzór nad targowiskami miejskimi i innymi potencjalnymi miejscami sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego zawierających mięso wieprzowe lub dzików pochodzących z terenów podległych ograniczeniom z powodu wystąpienia Afrykańskiego Pomoru Świń. Ponadto zgodnie z zawartym porozumieniem oraz z podziałem kompetencji Inspekcji Weterynaryjnej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazywano wzajemnie informacje na temat nadzorowanych zakładów oraz dokonano oceny współpracy za poprzedni rok;
- współuczestniczono wraz z pracownikami pionów w organizowaniu punktów edukacyjnych tj.: - 26 stycznia 2025 roku w Świebodzińskim Domu Kultury (Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy), 25 maja 2025r. plac pod Figurą Chrystusa MOTOSERC, 01 czerwca 2025r. w ramach imprezy masowej pn. „Dni Świebodzina" oraz 14 czerwca 2025, 12 września 2025r., 20 września 2025r. i 21września 2025r. na festynach organizowanych na terenie powiatu. W zorganizowanych punktach **edukacyjnych** dokonywano m.in. pomiaru tkanki tłuszczowej m.in. przekazywano w formie ulotek informacje i udzielano porad w zakresie zdrowego odżywiania i prowadzenia zdrowego stylu życia;
- podejmowano również czynności kontrolne związane z imprezami masowymi organizowanymi na terenie powiatu tj.: - „Festiwal Rock, Blues & Motocykle" w dniu 11 lipca 2025r - „Dni Zbąszynka" w dniu 09 sierpnia 2025r.- w zakresie oceny stanu sanitarnego zorganizowanych stoisk gastronomicznych i handlowych wprowadzających żywność do obrotu.

PODSUMOWANIE

W roku 2025 przeprowadzono łącznie 514 kontroli, w tym 239 kontroli wynikających z planu pracy na rok jak również 275 kontroli nieplanowanych. Kontrole nieplanowane przeprowadzono w związku z wnioskami prowadzących działalność (dot. zatwierdzeń oraz wpisów do rejestru zakładów, zmian w zakresie rozszerzenia działalności), sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych, obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych czy po nałożonych mandatach karnych. W 2025 roku przeprowadzono również kontrole związane z pobraniem próbek żywności, interwencyjne w związku ze złożonymi informacjami od osób skarżących, powiadomieniami w systemie RASFF jak również podejmowano czynności kontrolne podczas organizowanych imprez masowych na terenie powiatu świebodzińskiego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2025r. otrzymał 30 wniosków od osób skarżących, z których po przeprowadzeniu czynności kontrolnych 12 uznano jako bezzasadne, 17 jako zasadne, jeden wniosek został przekazany zgodnie z kompetencjami do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Lesznie.

W 2025r. na nadzorowanym terenie przeprowadzono kontrole związane z wykryciem pałeczek Salmonella – odnotowano 1 ognisko ww. patogenu w punkcie gastronomicznym. W związku z powyższym pobrano próbki żywności i wymazy sanitarne do badań laboratoryjnych. W wyniku prowadzonych działań i stwierdzonych nieprawidłowości sanitrano-higienicznych oraz technicznych wydano 2 decyzje w trybie natychmiastowej wykonalności dot. zakazu prowadzenia działalności niezgodnie z decyzją oraz przeprowadzenie zabiegów dezynfekcji. Ponadto wydano również decyzję w rygorze natychmiastowej wykonalności nakazującą unieruchomić ww. punkt w całości do czasu wyeliminowania bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi. W wyniku przeprowadzonych badań nie wykazano obecności patogenów chorobotwórczych w pobranych próbkach żywności oraz wymazie sanitarnym, jednakże uzyskano dodatni wynik w kierunku *Salmonella Enteritidis* w posiłku (tj. zupie serowej z klopsikami wieprzowymi) dostarczonym przez osobę skarżącą. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, w wyniku której stwierdzono wykonanie wszystkich decyzji wydanych przez PPIS w Świebodzinie. W związku z wykonaniem ww. obowiązków wydano decyzję wygaszającą uprzednio wydaną decyzję dot. unieruchomienia zakładu.

Pracownicy sekcji realizowali również przyjęty plan pobrania próbek na dany rok, który został wykonany w 100%. W 2025r. w związku z podejrzeniem zatruć pokarmowych w następujących zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego pobrano do badań:
- 8 próbek (tj. 4 próbki żywności oraz 4 wymazy sanitarne) w restauracji, z których żadna nie została zakwestionowana;
- 5 próbek (tj. 4 próbki żywności oraz 1 wymaz sanitarny) w punkcie gastronomicznym. Ponadto pobrano do badań posiłek dostarczony przez osobę wnoszącą interwencję tj. zupę serową z klopsikami wieprzowymi. W pobranych próbkach żywności oraz wymazie sanitarnym nie wykazano patogenów chorobotwórczych, natomiast w posiłku dostarczonym przez skarżącego uzyskano wynik dodatni w kierunku *Salmonella Enteritidis*.

Do badań laboratoryjnych w 2025r. pobrano łącznie 196 próbek, z których 8 zostało zdyskwalifikowanych tj.:
- 1 próbka krewetek z uwagi na stwierdzenie obecności *Salmonella spp*.;
- 1 próbka metki cebulowej z uwagi na obecność kwasu nukleinowego DNA specyficznego dla werotoksycznych *Escherichia coli* (STEC);
- 5 próbek lodów z automatu tzw. „świderków" z uwagi na obecność *Enterobacteriaceae*;
- 1 próbka zupy serowej w klopsikami wieprzowymi pobranej w związku z zatruciem pokarmowym w punkcie gastronomicznym - z uwagi na obecność *Salmonella*.

W dalszym ciągu pod nadzorem znajdowały się zakłady z tzw. grupy wysokiego ryzyka do których należały: zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (głównie szpitale, DPS-y, zakłady żywienia dzieci i młodzieży) oraz zakłady obrotu środków spożywczych łatwopsujących się (tj. sklepy wprowadzające do obrotu np. mięso, wędliny i nabiał, ryby oraz hurtownie, markety), jak również zakłady produkcyjne tj. piekarnie, ciastkarnie, wytwórnie lodów.

Po przeanalizowaniu wyników kontroli przeprowadzonych w roku 2025 można zauważyć, że najwięcej nieprawidłowości wykazywano w obiektach obrotu środkami spożywczymi (głównie w sklepach spożywczych i dwóch hurtowniach) oraz zakładach żywienia zbiorowego otwartego (w punktach gastronomicznych i restauracjach), a także w zakładach produkcyjnych (tj. piekarnia) i w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego (tj. bufet w zakładzie pracy oraz zakład cateringowy). W związku ze stwierdzanymi nieprawidłowościami w ww. obiektach przeprowadzano rekontrole, ponadto zostaną one objęte wzmożonym nadzorem w kolejnym roku.

W 2025 roku wydano 125 decyzji administracyjnych (w tym 43 nakazujące poprawę warunków sanitrano-technicznych).

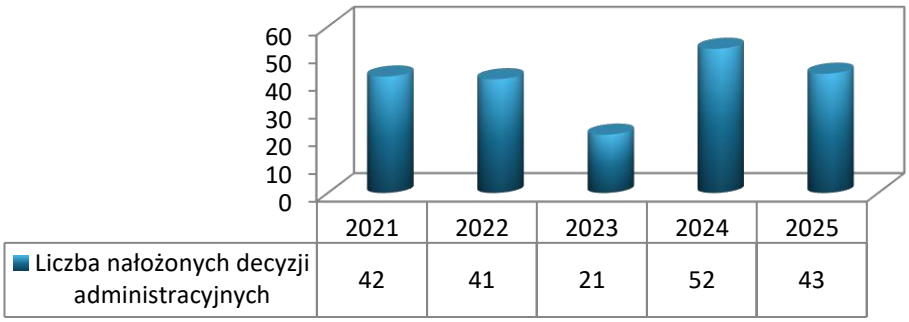

Wykres nr 45: Ilość wydanych decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno – technicznego zakładów w latach 2021– 2025

Dokonując porównania pod względem ilości wydanych decyzji administracyjnych na przestrzeni lat zaobserwowano, iż najmniej wydano ich 2023r. Natomiast w latach 2021 r., 2022r. i 2025r. ilość wydanych decyzji na poprawę warunków sanitarno-technicznych była na wyrównanym poziomie, natomiast w 2024r. znacznie wzrosła ilość wydanych decyzji i wyniosła 52.

PPIS w Świebodzinie wydał również 170 decyzji płatniczych oraz nałożył 77 mandaty karne na łączną kwotę 26.200zł.

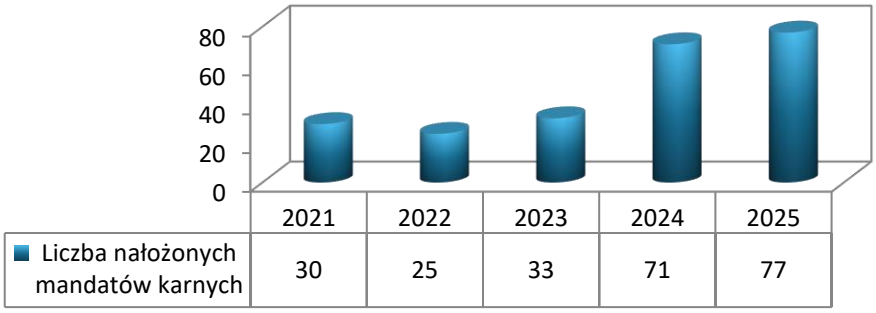

Wykres nr 46: Ilość mandatów karnych nałożonych w latach 2021– 2025

W latach 2021r. – 2023r. liczba nałożonych mandatów była na porównywalnym poziomie. Natomiast od 2024r. nastąpił znaczny wzrost ilości mandatów tj. w 2024r. nałożono 71, natomiast w 2025r. aż 77 (co częściowo mogło wynikać z liczby zasadnych interwencji złożonych przez petentów).

Ponadto w roku 2025 na wnioski podmiotów decyzje zatwierdzające i wpis do rejestru zakładów uzyskały 52 zakłady.

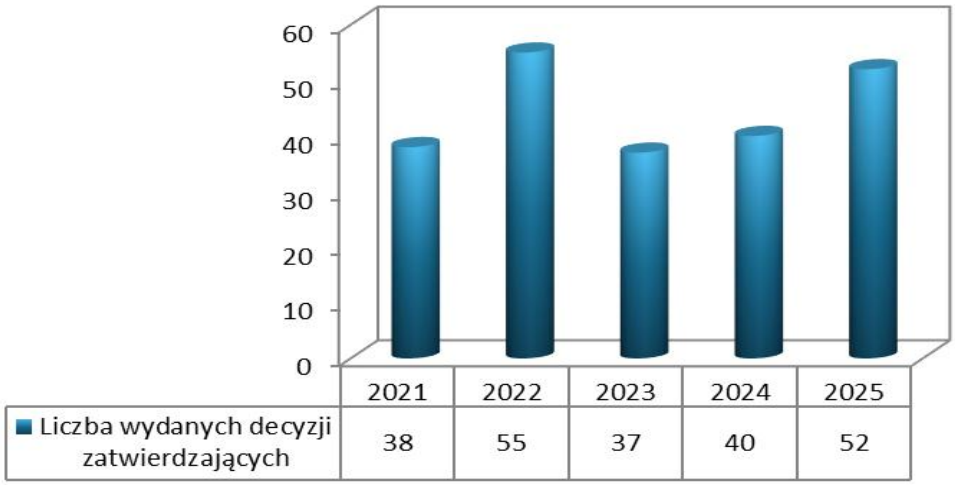

Wykres nr 47 Ilość wydanych decyzji zatwierdzających w latach 2021– 2025

Dokonując porównania pod względem ilości wydanych decyzji zatwierdzających zakłady przez PPIS na przestrzeni lat 2021-2025 zaobserwowano, iż najmniej decyzji wydano w 2023 r. Natomiast w późniejszych latach odnotowywano stały wzrost wydawanych decyzji zatwierdzających.

W roku bieżącym podejmowano działania w zakresie wzmożonego nadzoru nad stanem sanitarno-higienicznym zakładów i stwarzających najwięcej problemów tj. egzekwowano zapewnienie należytych warunków sanitarno – higienicznych od podmiotów prowadzących działalność w zakładach, nakładano grzywny w drodze mandatów karnych oraz przeprowadzano kontrole sprawdzające, mające na celu sprawdzenie wykonanie doraźnych zaleceń pokontrolnych. W obiektach, w których nie wykazano poprawy ponownie nakładano wyższe mandaty karne oraz wydawano zalecenia, a następnie podejmowano kolejne działania pokontrolne, w wyniku których podmioty wykazały poprawę w prowadzonych zakładach.

Podsumowując wyniki przeprowadzonych kontroli w roku 2025 należało uznać, że ogólny stan obiektów, które zostały objęte nadzorem znacznie się pogorszył, głównie w zakresie stanu sanitarno – technicznego (szczególnie w zakładach żywienia zbiorowego otwartego - restauracjach i punktach gastronomicznych, w zakładach obrotu żywnością tj. w sklepach spożywczych oraz w zakładach produkcyjnych), jak również co do stwierdzanych nieprawidłowości sanitarno – higienicznych.

Zakłady, w których wykazano rażące i powtarzające się nieprawidłowości w roku 2025 dotyczące uchybień sanitarno – higienicznych zostaną objęte wzmożonym nadzorem w roku kolejnym.

W roku sprawozdawczym kontynuowano działania kontrolno-represyjne wobec podmiotów prowadzących obiekty żywnościowo-żywieniowe świadczące usługi na organizowanych w powiecie imprezach masowych. Dokonując analizy podejmowanych w powyższym zakresie działań można zauważyć, że jakość świadczonych usług w roku 2025 w większości tych obiektów nie budziła zastrzeżeń.

W roku 2025 oprócz działalności kontrolno – represyjnej pracownicy sekcji BŻiŻ wraz z przedstawicielami innych komórek PSSE uczestniczyli w organizowanych punktach edukacyjnych, gdzie udzielano porad i informacji w zakresie zasad prawidłowego żywienia oraz zdrowego stylu życia.

6. NADZÓR NAD HIGIENĄ PRACY

Działalność pionu higieny pracy dotyczyła zakresu określonego w art. 4 ust. 1, pkt 2, 4a, 5, 8, 9 i ust. 2 oraz art. 5 pkt 4a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416). Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy również wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia.

6.1 Nadzór bieżący nad zakładami pracy

W ewidencji PSSE w Świebodzinie w 2025 r. znajdowały się 154 zakłady zatrudniające 15 475 pracowników. W 2025r. przeprowadzono 133 kontrole (bieżące, sprawdzające, interwencyjne) w 86 zakładach pracy zatrudniających 11 797 pracowników. Dział Higieny Pracy wydał 52 decyzje z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym: 30 decyzji administracyjnych, 10 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków, 1 decyzja wygaszająca, 3 decyzje umarzające postępowanie, 7 decyzji zakazujących wykonywania pracy oraz 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Ponadto wydano 52 decyzje płatnicze. Wydane decyzje dotyczyły stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i pomieszczeń pracy oraz prowadzonej dokumentacji.

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest hałas. Liczba pracowników pracujących w 2025 r. w przekroczeniu hałasu wyniosła 1075 osób. W porównaniu do lat ubiegłych liczba osób pracujących w przekroczeniu tego czynnika wzrosła. W roku 2024 w przekroczeniu hałasu pracowało 823 pracowników, w 2023r. - 753 pracowników, w 2022 r. - 1004 pracowników.

Hałas powyżej wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń występuje szczególnie w zakładach meblowych, branży drzewnej i metalowej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie tych starszych. Zakup nowych, cichszych maszyn wiąże się z dużym nakładem finansowym i nie zawsze jest możliwy do realizacji. W jednym z zakładów pracy występuje przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) drgań mechanicznych. Na stanowiskach pracy z przekroczeniami tego szkodliwego czynnika zatrudnionych jest 20 pracowników. Mając na uwadze konieczność ograniczenia narażania pracowników na ww. czynniki szkodliwe pracodawcy opracowują programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i drgania mechaniczne.

W 2025 r. w jednym zakładzie pracy wystąpiło przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) pyłów, przy którym pracowało 14 pracowników. Pracodawca został zobowiązany do obniżenia stężenia pyłów na stanowiskach pracy do poziomu równego lub poniżej najwyższego dopuszczalnego stężenia frakcji wdychalnej w środowisku pracy. Pracodawca wykonał działania naprawcze i zlecił wykonanie pomiarów środowiska pracy akredytowanemu laboratorium, aby sprawdzić ich efektywność. Przedsiębiorca okazał Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Świebodzinie sprawozdania z przeprowadzonych badań i pomiarów czynników szkodliwych, które potwierdziły wykonanie zaleceń.

W jednym z nadzorowanych zakładów pracy stwierdzono również przekroczenia NDS czynników chemicznych, tj.: przekroczenie stężenia frakcji respirabilnej manganu i jego związków, przy których pracowało 5 pracowników. Pracodawca został zobowiązany do obniżenia stężenia ww. czynników chemicznych do poziomu równego lub poniżej najwyższego dopuszczalnego stężenia. Po przeprowadzonych działaniach przedsiębiorca okazał Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Świebodzinie sprawozdania z przeprowadzonych badań i pomiarów czynników szkodliwych, które potwierdziły wykonanie zaleceń.

Podsumowując nie wydano decyzji unieruchamiających stanowiska pracy w związku z przekroczeniem normatywu higienicznego, natomiast wydano decyzje dotyczące obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych oraz podjęcia działań zmniejszających ryzyko zawodowe związane z przekroczeniem progów działania hałasu oraz drgań na stanowiskach pracy.

6.2 Choroby zawodowe

W 2025 r. sporządzono 1 kartę oceny narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem choroby zawodowej oraz wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Od powyższej decyzji złożono odwołanie do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. W porównaniu do lat ubiegłych liczba stwierdzonych chorób zawodowych utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela nr 9 Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie Świebodzin w latach 2022 - 2025

Numer choroby zawodowej według wykazu	Liczba przypadków w:			
	2022r.	2023r.	2024r.	2025r.

chorób zawodowych				
15	**0**	**0**	**2**	**0**
19	**0**	**1**	**0**	**0**
20	**2**	**0**	**0**	**0**
26	**1**	**0**	**0**	**0**
Razem	**3**	**1**	**2**	**0**

Nie stwierdzono chorób zawodowych słuchu, ani zatruć ostrych środkami chemicznymi. Można więc stwierdzić, że prowadzone działania profilaktyczne w kontrolowanych zakładach, które polegają na wydawaniu decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia
w środowisku pracy, kontroli badań i pomiarów czynników szkodliwych, żądania wyposażenia pracowników we właściwie dobrane indywidualne ochrony osobiste, kontroli oznakowania stref zagrożonych czynnikami szkodliwymi, kontroli badań profilaktycznych pracowników, przynoszą efekty w postaci zmniejszenia ilości chorób zawodowych spowodowanych czynnikami szkodliwymi dla zdrowia w środowisku pracy.

6.3 Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

Na terenie powiatu świebodzińskiego w porównaniu do lat ubiegłych wzrosła liczba zakładów pracy, w których występuje narażenie na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, związane jest to ze zmianą obowiązujących przepisów. W 2021 r. zmieniono wykaz czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zawarty w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy. Natomiast w lipcu 2024r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz.U. 2024 poz. 1126).

Narażenie na czynniki lub procesy rakotwórcze występuje w 34 zakładach (3 szpitalach i 31 zakładach przemysłowych). Na stanowiskach pracy, gdzie występuje narażenie na czynniki rakotwórcze pracuje 1316 pracowników, w tym 360 kobiet. Wykonywane pomiary środowiska pracy nie wykazują przekroczeń na ww. stanowiskach pracy.

W służbie zdrowia narażenie na czynniki o działaniu rakotwórczym występuje wśród pracowników zatrudnionych w pracowniach rentgenowskich, przy wykonywaniu zabiegów z użyciem pola wysokiej częstotliwości.

W zakładach przemysłowych prowadzone są procesy technologiczne, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym m. in: przy pracach związanych z narażeniem na pył drewna oraz pracach związanych z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.

W warsztatach samochodowych wykonywane są prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika oraz prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla.

W skontrolowanych zakładach w zakresie czynników i procesów o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym stwierdzono: brak rejestru prac (5 zakładów), brak rejestru pracowników (3 zakłady) oraz brak informacji przekazanej do PWIS (5 zakładów). W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami PPIS w Świebodzinie wydał 6 decyzji administracyjnych w zakresie czynników i procesów o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

Eliminacja czynników rakotwórczych w ww. przemysłach nie jest w zasadzie możliwa z uwagi na profil produkcji, nie ma możliwości zastosowania innych surowców.

6.4 Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz kosmetykami

W 2025r. przeprowadzono 97 kontroli pod kątem stosowania i dystrybucji substancji chemicznych i ich mieszanin. Podczas 15 kontroli stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym m. in.: brak aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających

zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie; brak kart charakterystyki lub sporządzone niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

W 2024 r. skontrolowano cztery podmioty pod kątem dystrybucji prekursorów narkotyków kat. 3 oraz sześć podmiotów stosujących te substancje. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie nie ma podmiotów gospodarczych zajmujących się na skalę przemysłową wytwarzaniem prekursorów narkotyków ani podmiotów odpowiedzialnych za pierwsze wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego. Przeprowadzono 14 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu oraz stosowania w działalności zawodowej produktów biobójczych.

Działalność PPIS w Świebodzinie obejmuje również nadzór nad produktami kosmetycznymi. W 2025 r. przeprowadzono 10 kontroli podmiotów zajmujących wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych oraz wytwarzaniem produktów kosmetycznych. Do badań mikrobiologicznych pobrano 2 próbki kosmetyków – wyniki badań zgodne z obowiązującymi przepisami. W trakcie kontroli sprawdzano skład produktów kosmetycznych oraz ich oznakowanie. Wydano jedną decyzję nakazującą wycofanie produktów kosmetycznych ze względu na niewłaściwy skład oraz brak wskazania daty minimalnej trwałości produktu.

PODSUMOWANIE

Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie należy uznać za zadowalający.

Najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest hałas. Występuje on powyżej wartości dopuszczalnych, szczególnie w zakładach branży meblarskiej i drzewnej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie tych starszych. Pracodawcy opracowują programy działań technicznych i organizacyjnych mających na celu ograniczenie wpływu hałasu na zdrowie pracowników. Ponadto pracownicy narażeni na hałas wyposażani są w dobrane ochronniki słuchu.

W roku 2025r. nie stwierdzono przypadku przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia czynników rakotwórczych. Liczba pracowników pracujących w narażeniu na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zwiększyła się w stosunku do lat poprzednich w związku ze zmianą przepisów prawa. Eliminacja stosowania czynników rakotwórczych w istniejących zakładach nie jest możliwa z uwagi na profil prowadzonej działalności.

Kontrole substancji chemicznych i ich mieszanin wykazują, że najczęstszym uchybieniem u podmiotów stosujących te substancje jest brak aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie.

7. ZAPOBIEGAWCZY NADZOR SANITARNY

Celem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest zapewnienie na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji właściwego stanu sanitarno – zdrowotnego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji obiektów, nie występowały zagrożenia i uciążliwości dla zdrowia i życia ludzi oraz środowiska.

W roku 2025 pion Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie realizował zadania na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów. Zadania były ukierunkowane głównie na sprawowanie nadzoru nad wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi oraz wyeliminowanie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych lub projektowanych obiektów dla zdrowia ludzi zamieszkałych w ich sąsiedztwie bądź przebywających w ich otoczeniu.

Przy opiniowaniu projektów planów zagospodarowania przestrzennego, planów ogólnych gmin, projektów budowlanych i technologicznych oceniany był wpływ przedstawionych rozwiązań na zdrowie i życie ludzi, wpływ oddziaływania na środowisko oraz prowadzono ocenę pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych nad warunkami higieny: środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia, pomieszczeń, w których będą udzielane świadczenia zdrowotne i innych obiektów budowlanych na poszczególnych etapach realizacji inwestycji.

Pracownicy zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2025 roku brali czynny udział w procesie budowlanym realizowanych inwestycji. Kontrole w trakcie uczestniczenia w dopuszczeniu obiektów do użytkowania dotyczyły między innymi: budynku wielorodzinnego, sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej, rozbudowy hali magazynowej, kompleksu oświatowego, żłobka, kancelarii leśnictw, budynków handlowo-usługowych, sieci elektroenergetycznej, stacji paliw, kolumbarium. W żadnym rozpatrywanym przypadku nie zgłoszono zażaleń lub skarg na procedury związane z dopuszczeniem obiektów do użytkowania.

Do najczęstszych błędów w zakresie zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym należały:

1. przedstawione protokoły z pomiarów zwłaszcza wykonanej wentylacji trudne do weryfikacji, w jednym przypadku protokół z pomiarów wentylacji wykonany przed rozpoczęciem budowy;
2. powierzchnia pomieszczeń niezgodna z zaprojektowaną (większa lub mniejsza)
3. brak pomiarów wykonanego oświetlenia i wentylacji;
4. niezgodności wykonania obiektu budowlanego z obowiązującymi przepisami prawa (brak opisu programów użytkowych, niekompletne opisy, wykonanie projektów utrudniające możliwość oceny zrealizowanego obiektu budowlanego, niewłaściwa forma projektów budowlanych, brak wymiany powietrza);
5. układ pomieszczeń, drzwi, okien, bram wjazdowych inny niż zaprojektowano;
6. nie wykonano zaprojektowanego natrysku ratunkowego do obmycia całego ciała;
7. w pomieszczeniu higieniczno – sanitarnym nie wykonano pomieszczenia izolującego zgodnie z projektem.

W 2025r. nie oddawano do użytku przedsięwzięć wpływających zasadniczo na stan sanitarny powiatu.

Stanowiska zajmowane w ramach działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2025r.:

- uzgadnianie dokumentacji projektowej – **10** uzgodnień
-uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – **5** opinii,
- projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – **10** opinii,
- projekty planu ogólnego gminy – **3** opinie,
- zapytania o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu oddziaływaniu na środowisko i jego zakresie - **36** opinii,
- opiniowanie warunków realizacji inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięć - **7** opinii,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych - **10** uzgodnień,
- dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych – **25** opinii,
- ocena higieniczna do zastosowanych materiałów lub wyrobów używanych do uzdatniania lub dystrybucji wody – **1** ocena,
- uzgadnianie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu a także projektów decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego - **193** postanowienia.

Łącznie w ramach działań Nadzoru Zapobiegawczego zajęto stanowisko w **300** sprawach.

PODSUMOWANIE

Z poszczególnych działań w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynika, że w ostatnim okresie liczba inwestycji dopuszczonych do użytkowania oraz liczba uzgodnień projektów budowlanych lub technologicznych dotyczących inwestycji utrzymywała się na poziomie zbliżonym do lat poprzednich. Zwiększyła się liczba uzgodnionych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, liczba opinii przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także projektów decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji celu publicznego. Nowym zadaniem w 2025r. było opiniowanie planów ogólnych gmin.

Wszelkie czynności podejmowane w dziale miały na celu eliminowanie nieprawidłowości już na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych oraz zagwarantowanie, że wnioskowane inwestycje nie będą oddziaływać szkodliwie na zdrowie i życie ludzi pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

8. NADZÓR NAD HIGIENĄ DZIECI I MŁODZIEŻY

Czynności kontrolne w pionie higieny dzieci i młodzieży obejmują szeroki zakres zagadnień mających na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pobytu dzieci i młodzieży w placówkach.

W roku 2025r. kontynuowano nadzór nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów prawnych i norm w następującym zakresie:

- oceny stanu sanitarnego i bezpiecznych warunków nauki, wychowania i wypoczynku;
- wyposażenia pomieszczeń w odpowiednie meble i sprzęt;
- oceny warunków pracy ucznia, które obejmują:
  - higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych;
  - ocenę dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów/przedszkolaków;
  - ocenę warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych w szkołach;
  - ocenę natężenia światła elektrycznego w pomieszczeniach placówek nauczania i wychowania - pomiary;
- oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych
  i ich mieszanin w pracowniach chemicznych;
- higienicznej oceny dotyczącej obciążenia uczniów tornistrami/plecakami w szkołach podstawowych;
- kontroli bezpieczeństwa i higieny w czasie prowadzenia zajęć w-f w salach gimnastycznych, na boiskach szkolnych i sprawdzania warunków do utrzymania higieny po tych zajęciach;
- bieżący nadzór oraz ocena przebiegu wypoczynku letniego i zimowego.

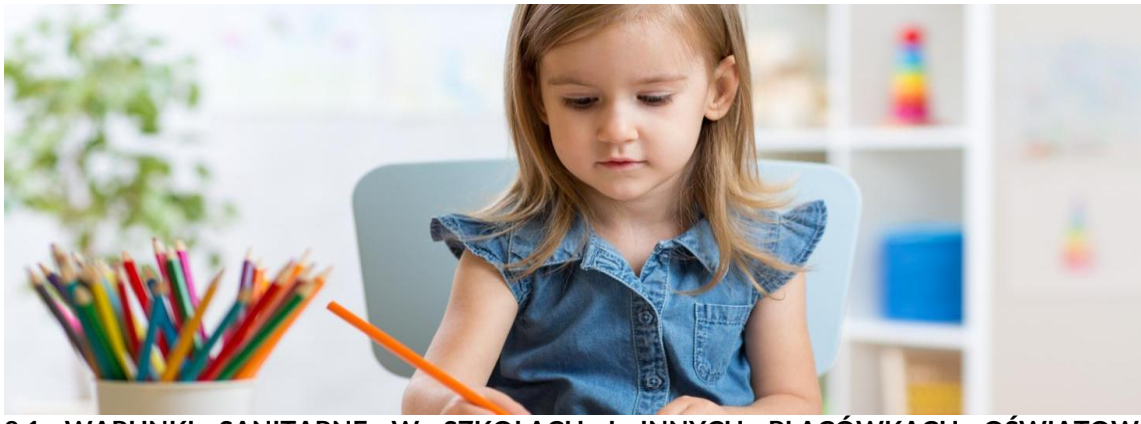

8.1 WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

Liczba placówek pod nadzorem (ogółem): **97**, w tym:

- kluby dziecięce - **3**;
- żłobki - **5**;
- przedszkola - **23** (w tym 2 wchodzące w skład zespołów edukacyjnych- Zespół Edukacyjny Nr 1 w Świebodzinie, Zespół Edukacyjny w Gościkowie);
- punkty przedszkolne - **1**;
- szkoły podstawowe - **20** (w tym 2 wchodzące w skład zespołów edukacyjnych- Zespół Edukacyjny Nr 1 w Świebodzinie, Zespół Edukacyjny w Gościkowie);
- hufiec pracy - **1**;
- zespoły szkół- **2** (Zespół Szkół Leśnych w Rogozińcu w skład, którego wchodzi technikum oraz szkoła branżowa I stopnia, Powiatowy Zespół Szkół w Świebodzinie w skład, którego wchodzi technikum, szkoła branżowa I stopnia);
- placówki opiekuńczo-wychowawcze - **4**;
- specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy - **1**;
- warsztaty szkolne - **1**;

- centra szkolenia zawodowego - **1**;
- bursy i internaty - **2**;
- schronisko młodzieżowe - **1**;
- poradnia-psychologiczno-pedagogiczna - **1**;
- szkoły muzyczne - **1**;
- licea ogólnokształcące (w tym uzupełniające) - **3**;
- policealne szkoły zawodowe - **1**;
- domy kultury - **4**;
- gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach- **22**.

8.1.1Ogólna liczba kontroli: **120**

RODZAJ KONTROLI	**LICZBA KONTROLI**
kontrole bieżące (kompleksowe, planowane)	54
kontrole sprawdzające	12
kontrole interwencyjne	3
kontrole podejmowane z innymi komórkami	0
kontrole miejsc wypoczynku	38
kontrole tematyczne	9
odbiory, opinie sanitarne	4
inne	0
OGÓLNA LICZBA	120

Liczba załatwionych interwencji: **3**

Interwencje uzasadnione – 2

1) W marcu 2025r. otrzymano telefoniczną informację o tym, iż dziecko uczęszczające do przedszkola po raz kolejny zostało zarażone wszawicą. Problem dot. występowania przypadków wszawicy w grupie trwał od października 2024r. Zgodnie z oświadczeniem przypadki wszawicy wystąpiły już u wszystkich dzieci z grupy. Według osoby zgłaszającej prośbę o interwencję nosicielami wszawicy są wychowankowie domu dziecka. Potwierdzono w czasie kontroli, że w placówce wystąpiły przypadki wszawicy. Zalecono kontrolę czystości głów wśród wszystkich dzieci w celu wykluczenia obecności wszawicy w placówce. Przekazano ulotki nt. wszawicy celem rozdysponowania wśród rodziców oraz prezentację dla rodziców i nauczycieli do wykorzystania w bieżącej pracy.

2) W czerwcu 2025r. otrzymano telefoniczną informację o tym, dziecko uczęszczające do przedszkola co kilka dni wraca do domu pogryzione przez kleszcze. Zgodnie z oświadczeniem rodzica dziecko zostaje pogryzione przez kleszcze na przedszkolnym placu zabaw. Potwierdzono w czasie kontroli, że w placówce występowały przypadki pogryzień przez kleszcze u dzieci, o czym informowali wychowawcę i dyrektora rodzice. Poinformowano Dyrektora przedszkola, że należy na bieżąco monitorować sytuację dot. pogryzień przez kleszcze u dzieci, w razie potrzeby powtórzyć dezynsekcję „terenów zielonych" należących do placówki. Przekazano materiały edukacyjne nt. kleszczy (jak się przed nimi chronić, informacje dot. usuwania kleszcza, występowanie).

Interwencje bezzasadne - 1

1) We wrześniu 2025r. otrzymano telefoniczną informację dot. złych warunków sanitarno-higienicznych panujących w szkole podstawowej wchodzącej w skład zespołu edukacyjnego (w świetlicy oraz toaletach przy świetlicy jest brudno, w toaletach nie ma papieru toaletowego). Kontrola interwencyjna nie potwierdziła wniesionych zarzutów.

8.1.2 Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części: **0**

8.2 Realizacja zamierzeń ujętych w planach pracy pionu HDiM za rok 2025

Oceny dot. obciążenia uczniów plecakami/tornistrami w roku 2025 na terenie powiatu świebodzińskiego dokonano w 2 szkołach podstawowych (1 miejskiej, 1 wiejskiej). Ocenie poddano 348 uczniów w 23 oddziałach.

W trakcie przeprowadzania badań przekroczenia wagi tornistrów/plecaków noszonych przez uczniów przyjęto, że dopuszczalny ciężar tornistrów/plecaków noszonych przez uczniów nie może

przekraczać 10% masy ciała ucznia (niska norma) oraz 15% masy ciała ucznia (wysoka norma). W trakcie kontroli stwierdzono, że 213 spośród 348 ocenionych uczniów mieści się w niskiej normie (waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia), co stanowi 61,2% wszystkich ocenionych uczniów. W przypadku 102 uczniów waga tornistra szkolnego stanowiła 10-15% masy ich ciała, co stanowi 29,3% wszystkich ocenionych osób. Stwierdzono, że 33 uczniów nie mieści się w żadnej z ww. norm, co stanowi 9,5% wszystkich ocenionych osób. W placówkach, w których przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów tornistrami/plecakami uczniowie mieli możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szkole - indywidualne szafki uczniowskie lub wyznaczone miejsce w salach lekcyjnych (półki, szafki lub szuflady).

W czasie kontroli Dyrektorom szkół oraz nauczycielom przekazano ulotki nt. szkolnych tornistrów oraz Ogólnopolskiego Dnia Tornistra celem edukacji rodziców/opiekunów oraz uczniów. W ulotkach zawarte były informacje jak powinien wyglądać tornister i co powinno się w nim znajdować, skutki noszenia zbyt ciężkich tornistrów oraz porady dla rodziców. W związku z tym, że w szkole uczniowie mieli wyznaczone miejsce na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych poinformowano Dyrektora o konieczności przypominania uczniom, żeby z tych miejsc korzystali. W każdej klasie przeprowadzono działania edukacyjne dotyczące prawidłowego pakowania i noszenia tornistrów.

Przekroczenie wagi tornistrów/plecaków wynika z przynoszenia do szkoły książek i zeszytów z przedmiotów nie ujętych w planie lekcji (uczniowie nadal nie potrafią w sposób racjonalny, zgodny z rozkładem zajęć lekcyjnych pakować tornistrów), przynoszenia ubrań na zajęcia wychowania fizycznego, noszenia książek z biblioteki oraz zajęć dodatkowych, przynoszenia do szkoły różnych przedmiotów niezwiązanych z procesem nauczania (pamiętniki, albumy, zabawki, piłki), noszenia dwóch piórników, dwóch bidonów, a także masywnej konstrukcji plecaków (stelaże).

Zalecono podjęcie działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do uczniów oraz rodziców/opiekunów uczniów w zakresie prawidłowego - zgodnego z planem lekcji pakowania tornistrów/plecaków oraz nieprzynoszenia do szkoły przedmiotów niezwiązanych z procesem nauczania (pamiętniki, albumy, zabawki).

Rok	Liczba skontrolowanych placówek	Liczba skontrolowanych oddziałów	Ilość uczniów objętych pomiarami	Ilość uczniów z przekroczoną wagą tornistrów (powyżej 15% masy ciała ucznia)	% uczniów, - przekroczenie wagi tornistrów
2023	2	23	389	37	9,5
2024	2	25	446	50	11,2
2025	2	23	348	33	9,5

Tabela nr 9: Analiza porównawcza przekroczenia wagi tornistrów uczniów szkół na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2023, 2024, 2025.

Higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano łącznie w 173 oddziałach w 10 szkołach podstawowych, 1 liceum ogólnokształcącym, 3 zespołach szkół. Nieprawidłowości stwierdzono w 9 szkołach podstawowych w 44 oddziałach oraz w 2 zespołach szkół w 10 oddziałach. Różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była większa od 1 godziny, zajęcia nie rozpoczynały się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami była większa niż 1 godzina. W trakcie kontroli informowano dyrektorów o tym, iż plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, co zostało ujęte we wnioskach i uwagach z kontroli

W roku 2025 oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii dokonano w 12 przedszkolach w 28 oddziałach, oceniono 498 stanowisk; w 4 szkołach podstawowych w 12 oddziałach, oceniono 192 stanowiska; w 1 zespole szkół w 3 oddziałach, oceniono 45 stanowisk. Łącznie oceniono 735 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Przeprowadzone w czasie kontroli pomiary wykazały, że w 13 placówkach, w 31 oddziałach 222 uczniów/przedszkolaków ma nieprawidłowo dostosowane stoliki i krzesła do wzrostu tj. w 8 przedszkolach w 16 oddziałach - 118 stanowisk; w 4 szkołach podstawowych w 12 oddziałach - 87 stanowisk; w 1 zespole szkół w 3 oddziałach - 17 stanowisk. W trakcie kontroli informowano dyrektorów o tym, że należy na bieżąco dostosowywać stoliki i krzesła do wzrostu uczniów/wychowanków, co zostało ujęte we wnioskach i uwagach z kontroli.

	2023				2024				2025			
	skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy		skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy		skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy	
	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach
szkoły podstawowe	126	11	30	7	108	10	26	8	129	10	44	9
licea ogólnokształcące	0	0	0	0	0	0	0	0	8	1	0	0
szkoły branżowe I i II stopnia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zespół szkół, w tym:	35	3	8	2	33	2	10	2	36	3	10	2
- szkoły podstawowe	8	1	4	1	33	2	10	2	8	1	4	1
- technika	19	2	2	1	0	0	0	0	20	2	3	1
- licea ogólnokształcące	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- szkoły branżowe I i II stopnia	8	2	2	1	0	0	0	0	8	2	3	1
OGÓŁEM	161	14	38	9	141	12	36	10	173	14	54	11

Tabela nr 10: Zakres działań prowadzonych na terenie powiatu świebodzińskiego w celu oceny prawidłowości konstruowania rozkładów zajęć w latach 2023-2025

Rodzaj placówek	2023						2024						2025					
	oceniono dostosowanie mebli			stwierdzono nieprawidłowości			oceniono dostosowanie mebli			stwierdzono nieprawidłowości			oceniono dostosowanie mebli			stwierdzono nieprawidłowości		
	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk
przedszkola	13	33	539	11	23	175	13	34	598	11	25	236	12	28	498	8	16	118
szkoły podstawowe	6	18	293	6	18	226	5	17	187	5	14	91	4	12	192	4	12	87
zespół szkół, w tym:	1	3	45	1	3	22	2	6	100	1	3	31	1	3	45	1	3	17

- przedszkola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- szkoły podstawowe	1	3	45	1	3	22	2	6	100	1	3	31	1	3	45	1	3	17
OGÓŁEM	20	54	877	18	44	423	20	57	885	17	42	358	17	43	735	13	31	222

Tabela nr 11: Zakres działań prowadzonych na terenie powiatu świebodzińskiego w celu oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii w latach 2023-2025.

8.3 Pomiary natężenia oświetlenia w placówkach nauczania i wychowania

W 2025 roku pomiarów natężenia oświetlenia elektrycznego dokonano w 2 przedszkolach miejskich. W przedszkolu niepublicznym oceną objęto 3 sale zajęć, wykonano 38 oznaczeń. Wyniki badań wykazały, że:

- natężenie oświetlenia elektrycznego w polu zadania (ławki) w sali grupy „Pszczółki" odbiega od wymagań zawartych w normie PN-EN 12464-1:2022-01 i wynosi (wartość średnia) – 294 lx przy wymagalnej wartości 300 lx;
- natężenie oświetlenia elektrycznego w polu zadania (dywan) w sali grupy „Pszczółki" odbiega od wymagań zawartych w normie PN-EN 12464-1:2022-01 i wynosi (wartość średnia) – 279 lx przy wymagalnej wartości 300 lx;
- natężenie oświetlenia elektrycznego w polu zadania (dywan) w sali grupy „Biedronki" odbiega od wymagań zawartych w normie PN-EN 12464-1:2022-01 i wynosi (wartość średnia) – 263 lx przy wymagalnej wartości 300 lx.

W związku z powyższym wystosowano wystąpienie pokontrolne do organu prowadzącego.

W przedszkolu publicznym oceną objęto 5 sal zajęć, wykonano 44 oznaczenia. W wyniku przeprowadzonych badań natężenia oświetlenia elektrycznego stwierdzono, że natężenie oświetlenia elektrycznego i jego równomierność w salach zajęć odpowiada wymaganiom zawartym w normie PN-EN 12464-1:2022-01 „Światło i oświetlenie – Oświetlenie miejsc pracy – Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach".

Ponadto w trakcie kontroli bieżących sprawdzane jest zapewnienie przez placówkę właściwego, zgodnego z obowiązującymi normami oświetlenia elektrycznego. W czasie kontroli sprawdzane są m. in. wyniki pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego, zaopatrzenie punktów świetlnych w osłony, czystość osłon.

Podczas kontroli sanitarnych prowadzone są działania informacyjno-edukacyjne mające na celu uświadomienie dyrektorów placówek o istocie problemu, jakim jest właściwe natężenie oświetlenia w salach dydaktycznych, w szczególności na ławkach i tablicach szkolnych.

8.4 Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

W październiku 2025r. zakończono termomodernizację oraz remont generalny budynku Samorządowej Szkoły Podstawowej i Oddziału Przedszkolnego im. Janusza Korczaka w Toporowie. Od 01 września 2024r. szkoła funkcjonowała w budynku, w którym wcześniej mieściła się Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Obrońców Warszawy w Łagowie Filia w Sieniawie. W 2025r. zakończono II etap termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Smardzewie: wymieniono wszystkie okna, ocieplono i wykonano nową elewację, docieplono dach, zamontowano windę dla osób niepełnosprawnych, zapewniono nowe drzwi wejściowe do budynku, na parterze zapewniono toaletę dla osób niepełnosprawnych. W 2025 roku zakończono termomodernizację Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Jana Pawła II w Zbąszynku: wymieniono wszystkie okna, pokrycie dachowe, wykonano ocieplenie budynku (izolacja pionowa i pozioma), wykonano nową elewację, wymieniono wszystkie drzwi zewnętrzne oraz zapewniono nowe schody wejściowe do budynku. Z dniem 31 sierpnia 2025r. zamknięto Prywatny Żłobek „Domek Niani" w Świebodzinie. W budynku, w którym wcześniej funkcjonował żłobek otwarto Niepubliczny Punkt Przedszkolny "BYCZEK FERNANDO". W 2025 roku Niepubliczną Szkołę i Przedszkole w Mostkach przeniesiono do nowo wybudowanego obiektu. W tym samym budynku powstał Publiczny Żłobek.

8.5 Charakterystyka placówek

- Budynki w złym stanie higieniczno-sanitarnym - **5 placówek** – 3 szkoły podstawowe, liceum ogólnokształcące, warsztaty szkolne. W ww. placówkach stwierdzono takie uchybienia jak:
  1) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni podłogi w salach lekcyjnych, pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, ciągach komunikacyjnych, świetlicy, szatniach przeznaczonych dla uczniów, pracowniach;
  2) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian w ciągach komunikacyjnych, stołówce, sali lekcyjnej, szatniach przeznaczonych dla uczniów, szatni znajdującej się przy sali gimnastycznej, pracowniach, pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych;
  3) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni sufitu w ciągach komunikacyjnych, pracowniach, pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, pracowni komputerowej;
  4) brak kratek wentylacyjnych w drzwiach wiodących do toalet, brak pojemników/ podajników na ręczniki papierowe, brak kratek odpływowych w podłodze w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych;
  5) brak dostępu do bieżącej ciepłej wody w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych;
  6) zły stan sanitarno-techniczny stelaży przy umywalkach, armatury sanitarnej, rur kanalizacyjnych, kratek odpływowych w podłodze, drzwi wiodących do toalet w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych;
  7) zły stan sanitarno-techniczny drzwi wejściowych do budynku;
  8) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni schodów;
  9) brak osłon na punktach świetlnych w salach lekcyjnych;
  10) brak szatni dla uczniów wykonujących praktykę;
  11) brak spisu stosowanych w pracowniach substancji i mieszanin chemicznych niebezpiecznych lub stwarzających zagrożenie oraz kart charakterystyki;
  12) brak opracowanej oceny ryzyka zawodowego na poszczególne stanowiska pracy uczniów;
  13) brak zabezpieczenia piaskownicy przed zanieczyszczeniem odpadami zwierzęcymi.

  W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzje administracyjne. Ponadto w 2025r. wystosowano 10 wystąpień pokontrolnych do podmiotów prowadzących placówki oraz dyrektorów dot. m.in. zapewnienia właściwego natężenia oświetlenia elektrycznego w salach przeznaczonych dla dzieci, prawidłowej wentylacji w pomieszczeniach przeznaczonych dla uczniów/wychowanków, standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego schodów, miejsca do przechowywania, mycia oraz dezynfekcji nocników, zapewnienia przedsionka lub kurtyny powietrznej przy wejściu do budynku, wyposażenia gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej zgodnie z obowiązującymi przepisami, umieszczenia misek ustępowych w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych
  w oddzielnych kabinach, zaopatrzonych w osłony punktów świetlnych, powierzchni sal przeznaczonych dla dzieci, nawierzchni przejścia/drogi przy placówce, zapewnienia stanowiska do przewijania dzieci oraz brodzika z natryskiem, miejsca do przechowywania sprzętu porządkowego oraz środków utrzymania czystości, ogrodzenia placu zabaw oraz terenu placówki, schodów zewnętrznych prowadzących do budynku.
- Budynki w złym stanie higieniczno-sanitarnym oraz technicznym - **0**.
- Budynki w złym stanie technicznym - **0**
- Brak ciepłej wody - **1 placówka**.
  Brak bieżącej ciepłej wody stwierdzono w dwóch pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych znajdujących się przy sali gimnastycznej (w każdym znajduje się 1 umywalka) w liceum ogólnokształcącym. Wydano decyzję administracyjną.

W 2025 roku w 1 przedszkolu, 3 szkołach podstawowych, 3 zespołach szkół, centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz liceum stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych.

8.6 Ocena warunków sanitarno-higienicznych w placówkach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży

- Liczba kontroli - 33 kontrole w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży, 8 kontroli w zakresie Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia, 1 kontrola w zakresie Higieny Komunalnej,
- Liczba skontrolowanych turnusów- 37 (z 71 zgłoszonych na platformie Ministerstwa Edukacji Narodowej),

- Liczba decyzji administracyjnych merytorycznych w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży - 0,
- Liczba decyzji płatniczych w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży – 2,
- Liczba nałożonych mandatów karnych w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży – 0,

W trakcie kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny pomieszczeń, w których przebywali uczestnicy letniego wypoczynku. Nieprawidłowości stwierdzono w trakcie dwóch kontroli 1 turnusu zorganizowanego w formie obozu pod namiotami (wypoczynek bez stałej infrastruktury komunalnej). W trakcie kontroli stwierdzono, że obóz nie jest zorganizowany zgodnie z Instrukcją Głównego Inspektoratu Sanitarnego w sprawie wymagań higieniczno-sanitarnych dla stacjonarnych obozów pod namiotami z dnia 6 czerwca2025 r.

W czasie pierwszej kontroli turnusu stwierdzono nieprawidłowości tj.:

- na jednym z podobozów wejście do namiotu umocowanego na drewnianej konstrukcji, zbudowane z belek, na których zamocowano sznurki – konstrukcja niestabilna – stwarza ryzyko wypadku, urazu u uczestnika wypoczynku;
- brak wyznaczonego zadaszonego miejsca do suszenia bielizny i rzeczy osobistych uczestników obozu;
- brak ręczników 1 – razowego użytku przy stanowiskach do mycia rąk;
- nie zapewniono prawidłowych, higienicznych warunków do przygotowywania posiłków, posiłki przygotowywane na podobozach przez uczestników wypoczynku – nie zapewniono kuchni, miejsca spożywania posiłków, zmywalni naczyń kuchennych i stołowych, uczestnicy myją naczynia przy stanowiskach do mycia rąk, nie zapewniono misek/miednic;
- uczestnicy wypoczynku z wstępnie przygotowanymi produktami spożywczymi muszą przejść przez las, aby dostać się do miejsca, gdzie zorganizowano palenisko, co nie zapewnia zachowania odpowiedniej higieny w trakcie przygotowywania posiłków;
- skrzynie, w których znajduje się wyposażenie do przygotowywania posiłków usytuowane bezpośrednio na ziemi, co nie zapewnia zachowania odpowiedniej higieny;
- brak zapewnionych standardów dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych - dla 18 uczestników wypoczynku oraz 3 osób z kadry zapewniono 1 sanitariat ekologiczny typu TOI-TOI;
- nie zapewniono prawidłowo zorganizowanych zadaszonych umywalni wyposażonych w zasłony lub kabiny, przy każdym podobozie znajduje się miejsce do mycia – plandeka zamocowana między drzewami – z jednej strony odsłonięta – nie zapewnia intymności czynności higienicznych; nie zapewniono miednic lub kranów, pojemnika z przykryciem na zużyte opatrunki i środki higieniczne, wieszaków na ubrania, podestu lub podłogi dla myjących się;
- nieczystości płynne wylewane bezpośrednio do gruntu;
- odpady komunalne przechowywane w workach w sposób niezabezpieczony przed dostępem zwierząt leśnych;
- nie okazano pisma nt. uzgodnień z urzędem gminy dot. sposobu postępowania z odpadami stałymi oraz ściekami, w szczególności segregacji, przechowywania na terenie obozu, usuwania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

W związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami wydano zalecenia pokontrolne oraz wystosowano pisma do Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. – Terenowy Zespół Wizytatorów w Międzyrzeczu, Gminy Łagów, Nadleśnictwa Bytnica celem wykorzystania służbowego w zakresie posiadanych kompetencji.

Kontrola sprawdzająca wykonanie zaleceń pokontrolnych przeprowadzona wspólnie z pracownikami Sekcji BŻiŻ wykazała, że część zaleceń wykonano. W czasie kontroli nadal stwierdzono nieprawidłowości sanitarne tj.:

- brak zapewnionych standardów dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych - dla 17 uczestników wypoczynku oraz 3 osób z kadry zapewniono 1 sanitariat ekologiczny typu TOI-TOI;
- nieczystości płynne z umywalni wsiąkają bezpośrednio do gruntu, nie przedstawiono pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków do ziemi;
- brak zapewnienia zamykanych pojemników, które umożliwiałyby ograniczenie zanieczyszczeń sprzętu i wyposażenia mającego kontakt z żywnością;
- brak zapewniania prawidłowych warunków do mycia i dezynfekcji naczyń kuchennych oraz naczyń własnych (menażek) uczestników obozu.

Ponownie wydano zalecenia pokontrolne oraz wystosowano pismo do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Zielonej Górze celem wykorzystania służbowego w zakresie posiadanych kompetencji. Wystosowano wystąpienie pokontrolne do organizatora wypoczynku. Kontrola kolejnego turnusu wykazała, że uchybienia usunięto. W związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami wydano decyzje płatnicze.

Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych dot. pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. Dzieci i młodzież korzystały z własnych środków higieny osobistej. Ponadto w sanitariatach ogólnodostępnych zapewniono mydło w płynie, ręczniki papierowe lub suszarki do rąk, papier toaletowy. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- porządkowego.

– **Najczęstsze uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli:**

▪ brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych kadry.

– **Odnotowane przypadki zachorowań i urazów:**

W trakcie trwania wypoczynku dzieci i młodzieży odnotowano 2 przeziębienia, 1 wybicie palca, 1 złamanie ręki; u uczestników występowały również ukąszenia przez kleszcze i osy.

– **W trakcie trwania wypoczynku letniego w 2025 r.** nie zgłaszano wniosków o interwencję.

8.7 Ocena warunków sanitarno-higienicznych, w placówkach zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2025 na terenie powiatu świebodzińskiego wypoczynek zimowy zorganizowano:

- w miejscu zamieszkania - 2 turnusy;
- w obiekcie hotelowym - 3 turnusy.

W trakcie trwania ferii zimowych przeprowadzono pięć kontroli wypoczynku dzieci i młodzieży. W wypoczynku uczestniczyło łącznie 105 osób.

W skontrolowanych miejscach wypoczynku nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych oraz sanitarno-higienicznych.

W placówkach wypoczynku dzieci i młodzież miały zapewniony dostęp do środków higieny osobistej (papieru toaletowego, ręczników jednorazowych lub suszarek do rąk, mydła w płynie), bieżącej ciepłej oraz zimnej wody.

Dla uczestników wypoczynku organizowane były zajęcia sportowe, integracyjne, oazowe, wyjście do kina, na basen, na kręgle, na lodowisko.

Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie nie wpłynęły wnioski dot. przeprowadzenia kontroli interwencyjnych w sprawie niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w miejscach wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu.

PODSUMOWANIE

W 2025r. przeprowadzono łącznie 120 kontroli sanitarnych. W wyniku przeprowadzanych kontroli sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych można zauważyć, że stan sanitarno-higieniczny oraz sanitarno-techniczny ulega poprawie. Przeprowadzane są bieżące remonty sal dydaktycznych, ciągów komunikacyjnych, bloków sportowych oraz zapleczy sanitarnych, termomodernizacje budynków. Pomimo zauważalnej poprawy w placówkach nadal można stwierdzić uchybienia sanitarno-techniczne związane z użytkowaniem pomieszczeń. Najczęściej dotyczą one złego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg w pomieszczeniach przeznaczonych dla uczniów/wychowanków, złego stanu sanitarno-technicznego armatury sanitarnej w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych.

W roku 2025 wydano 6 decyzji administracyjnych merytorycznych, 18 prolongat terminów wykonania nakazów decyzji, 12 decyzji płatniczych oraz 10 wystąpień pokontrolnych. W 2025r. wyegzekwowano wykonanie nakazów 6 decyzji administracyjnych, w tym 5 z lat ubiegłych.
Sporządził: Natalia Motowidełko

9. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

I. Zadania realizowane przez pion Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w roku 2025.

Wszystkie zadania podejmowane w zakresie promocji zdrowia wynikają i są zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia i wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia. Podejmowane działania dostosowane są do potrzeb zdrowotnych środowiska lokalnego powiatu Świebodzińskiego. Realizacja zadań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2025 roku polegała na realizacji i koordynowaniu interwencji programowych i nieprogramowych. Podejmowane działania dotyczące poszczególnych interwencji opierały się na realizacji zadań wynikających z wcześniej ustalonych harmonogramów. Realizowane działania dotyczyły przede wszystkim profilaktyki chorób zakaźnych, zapobiegania nowotworom, profilaktyki nadwagi i otyłości, oraz profilaktyki uzależnień, szczególnie zdrowotnych następstw palenia tytoniu.

Realizacja zadań odbywała się poprzez:

- inicjowanie, wdrażanie i koordynowanie programów edukacyjnych,
- dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- nagłośnienie problematyki w mediach społecznościowych,
- nadzorowanie działalności oświatowo – zdrowotnej.

Placówki w których przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie prowadzili nadzór z zakresu Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej to:
- Placówki nauczania i wychowania – **48**

Łączna liczba wizytacji przeprowadzona w w/w placówkach w 2025 roku – **84**

Współorganizatorami powyższych działań byli:
- Szkolni koordynatorzy programów,
- Dyrektorzy Szkół,
- Pielęgniarki Środowiska Szkolnego,
- Pedagodzy Szkolni,
- Świebodziński Dom Kultury,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Świebodzinie,
- Starostwo Powiatowe w Świebodzinie,
- Gmina Świebodzin,
- Gmina Zbąszynek,
- Gmina Szczaniec,
- Gmina Skąpe,
- Centrum Usług Społecznych w Świebodzinie,
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Świebodzinie,
- Stowarzyszenie Rodzin Świebodzińskich ARS Familia.

W 2025 roku pion promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej nadzorował działalność placówek oświatowo wychowawczych. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono łącznie 84 wizytacje. Celem wizytacji była ocena sposobu realizacji interwencji programowych oraz diagnoza obozów i kolonii w trakcie akcji lato i akcji zima.

Wykres Nr 48: Wizytacje w podległych placówkach w latach 2022r. – 2025r.

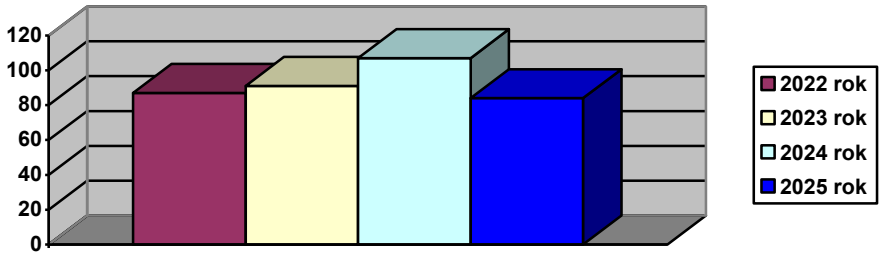

Tabela Nr 12: Liczba przeprowadzonych wizytacji w latach 2022r.- 2025r.

Lp.	Formy działalności w zakresie PZ	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok
1.	Wizytacje	87	91	107	84

II W roku 2025 realizowano następujące programy profilaktyczne:

1. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów

Program adresowany był głównie do dziewcząt szkół ponadpodstawowych, pacjentek zakładów opieki zdrowotnej, społeczności lokalnej. Celem programu było zmniejszenie liczby zachorowani na nowotwory w tym raka piersi i jąder poprzez propagowanie profilaktyki wśród ogółu kobiet i mężczyzn, w tym także uczennic i uczniów za szkół ponadpodstawowych i szkól podstawowych klasy (VII-VIII).
W 2025 roku program był realizowany w 5 szkołach (szkoły podstawowe - klasy VII,VIII i ponadpodstawowe).

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- wizytacje,
- 12 narad,
- 1 szkolenie,
- 18 zajęć warsztatowych,
- 8 punktów edukacyjno – informacyjnych,

Informacje umieszczono na Facebooku.
Ogółem działaniami edukacyjnymi w całym powiecie objęto: 4553.

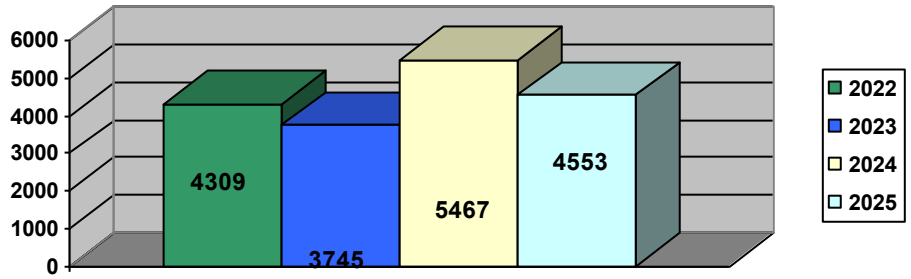

Wykres nr 49: Liczba osób objęta edukacją programu w latach 2022-2025

2. Program profilaktyki nadwagi i otyłości pt. „Trzymaj Formę!"

Głównym celem programu było kształtowanie prozdrowotnych nawyków uczniów oraz pogłębianie wiedzy na temat znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. Program realizowany był w szkołach metoda projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami i środowiskiem lokalnym opracowali metody propagowania zasad zdrowego stylu życia, przy wykorzystaniu różnorodnych form pracy, m.in. prelekcji, zajęć praktycznych, ćwiczeń, konkursów, przygotowano własne ulotki i plakaty oraz stoiska ze zdrową żywnością.

W 2025 roku program realizowany był w 18 szkołach podstawowych na 18 szkół w powiecie (100%).
W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 9 wizytacji,
- wykłady,
- 1 szkolenie,
- 13 narad,
- 6 punktów edukacyjno – informacyjnych,

- Informacje umieszczone na Facebooku.
Działaniami przeprowadzonymi przez szkolnych koordynatorów programu objęto 2284 uczniów.
Łącznie działaniami edukacyjnymi podjętymi przez PSSE objęto 8265 osób.

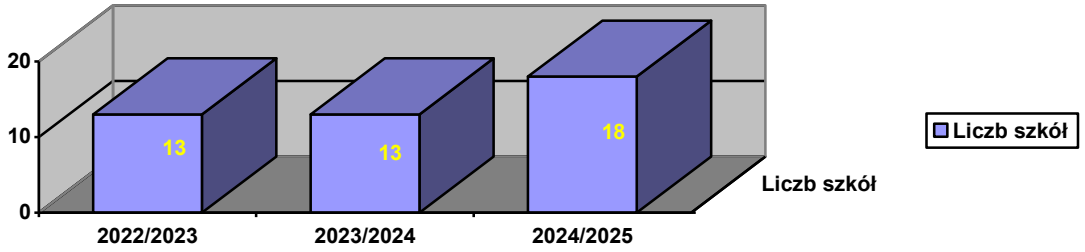

Wykres nr 50: Liczba szkół realizujących program „Trzymaj Formę!" w latach 2022-2025

3. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Głównym celem programu było przekazanie rzetelnej informacji na temat zakażeń wirusem HIV oraz dostarczanie wiedzy i kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS.

W 2025 roku program profilaktyki HIV/AIDS realizowany był 4 szkołach ponadpodstawowych, co stanowi 100 % szkół tego typu.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- wizytacje,
- 1 konkurs,
- narady,
- punkty informacyjno - edukacyjne,

Informacje umieszczone na Facebooku.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 8271 osób.

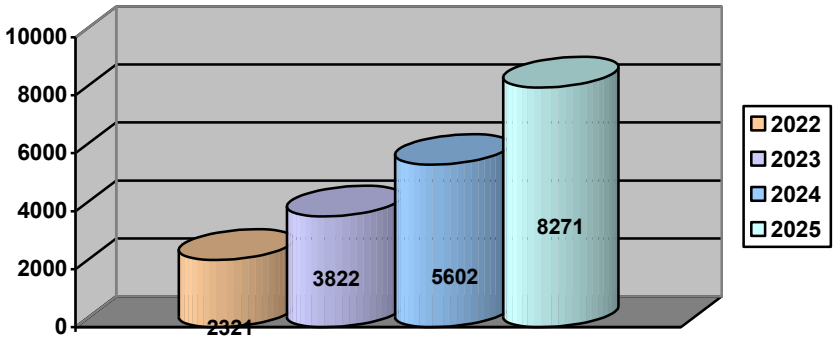

Wykres nr 51: Liczba osób objęta edukacją programu w latach 2022-2025

4. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Celem programu było zmniejszenie zachorowań i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Program adresowany był do uczniów wszystkich typów szkół, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, pacjentów oraz osób uzależnionych i ich rodzin. W ramach realizacji programu zorganizowano 2 kampanie antynikotynowe, wiosenną i jesienną (Światowy Dzień bez Tytoniu oraz Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu). Miejscem prowadzonych działań były: szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki wypoczynku zimowego i letniego.

W 2025 roku program profilaktyki antynikotynowej realizowany był w 14 szkołach (w szkołach podstawowych i szkoły ponadpodstawowe).

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 2 punkty edukacyjno – informacyjne,
- 3 prelekcje,
- 2 narady,
- 1 zajęcia warsztatowe,
- 2 wykłady,

Informacje umieszczono na Facebooku.
Łącznie działaniami edukacyjnymi PSSE objęto ok.2141 osób.

5. „Z higieną za Pan brat"

Program edukacyjny w zakresie profilaktyki higieny osobistej wśród dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas I-III szkół podstawowych jest odpowiedzią Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa lubuskiego na kwestie związane z rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych, podnoszone przez zaniepokojonych rodziców, nauczycieli, dyrektorów szkół i przedszkoli. Celem programu jest promocja podstawowych zasad higieny osobistej wśród dzieci 6-letnich uczęszczających do przedszkoli praz uczniów klas I-III szkół podstawowych, w celu zapobiegania chorobom zakaźnym.
W 2025 roku program był realizowany w 27 placówkach (9 szkołach podstawowych – 50 % szkół podstawowych w powiecie i 18 przedszkolach – 78% przedszkoli w powiecie).
W ramach realizacji programu przeprowadzono:

- - 17 wizytacji,
- - 1 szkolenie,
- - 21 narad,
- - 12 zajęć warsztatowych,
- - 4 punkty edukacyjno – informacyjne,

Informacje umieszczono na Facebooku.
Łącznie działaniami objęto 3353 osób w tym 1599 dzieci.

6. „Znamię! Znam je?"

„Znamię! Znam je?" krajowy program edukacyjny kierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół podstawowych klas VII i VIII oraz ponadpodstawowych klas I-II wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka.

W 2025 roku program był realizowany w 11 placówkach (8 szkołach podstawowych – 44 % szkół podstawowych w powiecie i 3 szkołach ponadpodstawowych – 75% szkół ponadpodstawowych w powiecie).
W ramach realizacji programu przeprowadzono:

- - 5 wizytacji,
- - 8 narad,
- - 4 punkty edukacyjno – informacyjne,
- - 1 szkolenie,

Informacje umieszczono na Facebooku.
Łącznie działaniami objęto 2040 w tym 1239 uczniów.

7. „Podstępne WZW”

Program edukacyjny, który prowadzony jest przez Fundację Gwiazda Nadziei. Celem programu jest profilaktyka zakażeń wirusami HAV, HBV i HCV. Program uświadamia o odpowiedzialności za własne zachowania zdrowotne, oraz kształtuje postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych.

W 2025 roku program był realizowany w 7 placówkach (4 szkołach podstawowych – 22 % szkół podstawowych w powiecie i 3 szkołach ponadpodstawowych – 75% szkół ponadpodstawowych w powiecie).

W ramach realizacji programu przeprowadzono:

- - 4 wizytacje,
- - 6 narad,
- - 3 punkty edukacyjno – informacyjne,
- - 1 szkolenie,

Informacje umieszczono na Facebooku.
Łącznie działaniami objęto 1455 w tym 1109 uczniów.

8. „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program edukacyjny, który prowadzony jest przez Fundację Gwiazda Nadziei. Głównym celem programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.

W 2025 roku program był realizowany w 8 placówkach (6 szkołach podstawowych – 33 % szkół podstawowych w powiecie i 2 szkołach ponadpodstawowych – 50% szkół ponadpodstawowych w powiecie).

W ramach realizacji programu przeprowadzono:

- - 5 wizytacji,
- - 6 narad,
- - 10 prelekcji,
- - 4 punkty edukacyjno – informacyjne,
- - 1 szkolenie,

Informacje umieszczono na Facebooku.
Łącznie działaniami objęto 1549 w tym 826 uczniów

III W roku 2025 realizowano następujące kampanie prozdrowotne:

1. Bezpieczne i Zdrowe Ferie/Wakacje

Kampania skierowana była głównie do dzieci, młodzieży, i ich rodziców oraz opiekunów i wychowawców na koloniach i obozach letnich oraz zimowych. Tematyka obejmowała zagadnienia z zakresu zapobiegania chorobom zakaźnym (m.in. borelioza, bąblowica, salmonelloza, zakażenia meningokokowi, zakażenia wirusem HIV czy inne choroby przenoszone drogą płciową), profilaktyki uzależnień (nikotynizm, narkomania, alkoholizm) oraz zasada udzielania I pomocy, czy szkodliwości promieniowania UV.

W ramach realizacji działań edukacyjnych przeprowadzono:

- - 37 wizytacje,
- - 5 prelekcji,
- - 4 narady,
- - 4 punkty edukacyjno – informacyjne,

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 10771 osób.

2. EFSA Wybieraj bezpieczną żywność

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) rozpoczął kampanię informacyjną „Wybieraj Bezpieczną Żywność". Działania realizowana w okresie letnim i wczesną jesienią. Celem kampanii było uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. Unijny system bezpieczeństwa żywności wytycza odpowiednie zasady i wymagania dla przedsiębiorców, organów kontrolnych, jak również daje konsumentom prawo do dostępu do wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa produkcji, przetwarzania, pakowania, etykietowania i sprzedaży żywności.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- - 7 wykładów,
- - 1 naradę,
- - 1 punkt edukacyjno – informacyjnych,

Informacje umieszczano na Facebooku.
Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 1342 osób.

3. Europejski tydzień szczepień.

Europejski tydzień szczepień obchodzony od 27 kwietnia do 3 maja 2025 roku. Jest to inicjatywa Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), realizowana i koordynowana na poziomie lokalnym przez poszczególne państwa. Celem Tygodnia jest podkreślanie znaczenia szczepień – po to, by chronić ludność przed chorobami, którym można zapobiec właśnie poprzez szczepienia.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:
- 2 punkty edukacyjno – informacyjny,
nformacje umieszczano na Facebooku.
Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 764 osób.

4. Światowy Dzień Zdrowia

Każdego roku 7 kwietnia obchodzimy Światowy Dzień Zdrowia. Jego celem jest zwrócenie uwagi na najbardziej istotne problemy w obszarze zdrowia publicznego na świecie.
Hasło przewodnie Światowego Dnia Zdrowia w 2025 roku brzmiało: „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość".

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- - 6 wykładów,
- - 3 narady,
- - 2 punkty edukacyjno – informacyjne,

Informacje umieszczano na Facebooku.
Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 912 osób.

IV Współpraca w 2025 roku

W 2025 roku Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Świebodzinie prowadząc działalność oświatowo – zdrowotną współpracowała z/ze:
- szkolnymi koordynatorami programów edukacyjnych,
- dyrektorami placówek nauczania i wychowania,
- pielęgniarkami środowiska szkolnego,
- pedagogami szkolni,
- Świebodzińskim Domem Kultury,
- Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Świebodzinie,
- Starostwem Powiatowym w Świebodzinie,
- Gminą Świebodzin,
- Gminą Zbąszynek,
- Gminą Szczaniec,
- Gminą Skąpe,
- Centrum Usług Społecznych w Świebodzinie,
- Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczy w Świebodzinie,
- Stowarzyszeniem Rodzin Świebodzińskich ARS Familia.

PODSUMOWANIE

Zadania Edukacji Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej były realizowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie i wyznaczonego pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Świebodzinie w oparciu o wytyczne i zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego i Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. Wyżej wymienione i opisane programy edukacji zdrowotnej i akcje profilaktyczne będą kontynuowane w roku 2026, modyfikowane w oparciu o bieżące wytyczne GIS w zależności od sytuacji epidemiologicznej w kraju, województwie i powiecie.

Dokumentacja fotograficzna przykładowych punktów edukacyjno - informacyjnych

Shot on OnePlus

Niniejsze opracowanie łącznie ze wszystkimi ilustracjami i schematami jest chronione prawem autorskim. Prawa autorskie do niniejszego opracowania przysługują Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Świebodzinie.
Kopiowanie, przetwarzanie w systemach elektronicznych, tłumaczenie oraz jakiekolwiek inne wykorzystanie niniejszego opracowania lub jego fragmentu wymaga wskazania autorów opracowania i źródła.
Raport o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu świebodzińskiego zawiera dane na dzień 31 grudnia 2025 r.

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez Julita Golon-Wujczak
Data: 2026.03.13 08:45:05 CET